

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске, Бања Лука, Вељка Млађеновића бб Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341 E-mail: slglasnikrs@blic.net slgl.finance@blic.net slgl.oglasia@blic.net	Четвртак, 3. март 2011. године БАЊА ЛУКА Број 21 Год. XX www.slglasnik.org	Жиро-рачуни: НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука 562-099-00004292-34 Volksbank а.д. Бања Лука 567-162-10000010-81 Нова бањалучка банка АД Бања Лука 551-001-00029639-61 Комерцијална банка а.д. Бања Лука 571-010-00001043-39
--	--	--

251

На основу члана 17. став 3. Закона о геолошким истраживањима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 51/04 и 75/10) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10 и 86/10), министар индустрије, енергетике и рударства доноси

ПРАВИЛНИК

О ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИМ УСЛОВИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ГЕОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА

Члан 1.

Овим правилником прописује се техничко-технолошки услови које мора испуњавати привредно друштво, односно друго правно лице (у даљем тексту: привредно друштво) за обављање одређених послова у области геолошких истраживања (надзор, израду програма и пројеката геолошких истраживања и елабората о резервама, геофизичких истраживања, геолошких истраживачких радова, узорковања и испитивања узорака стијена, тла и минералних сировина).

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

а) "бушаћа гарнитура" је машина са опремом, за израду бушотина са језгровањем у свим геолошким формацијама или без њих, са површине земље, испод земљине површине, са површине воде и испод водене површине,

б) "узорак" је дио стијене, тла или минералне сировине, занемарљиво мали у односу на укупну масу из које је узет по одређеним правилима, тако да са адекватном тачношћу представља масу из које је узет,

в) "узорковање" је поступак узимања узорака стијена, тла и минералних сировина по стандардом прописаним методама, односно изабраним методама и

г) "испитивање узорака" је процес који се врши по стандардом прописаним методама са циљем утврђивања својстава стијена, тла и квалитета минералних сировина.

Члан 3.

За обављање послова израде програма и пројеката геолошких истраживања, извјештаја о геолошким истраживањима и елабората о резервама минералних сировина привредно друштво треба да посједује адекватно опремљен канцеларијски простор који одговара намјенама за обављање наведених врста послова.

Члан 4.

(1) Привредно друштво које се бави геофизичким истраживањима у циљу проучавања састава и структурне грађе земљине коре, помоћу метода геофизичких испитивања као што су: сеизмичка, геоелектрична, геомагнетска, гравиметријска, електромагнетска, каротажна и друга, потребно је да посједује опрему прописану стандардима из ове области.

(2) Опрема која се користи за обављање послова из става 1. овог члана мора бити атестирана, баждарена и имати доказе о поријеклу.

Члан 5.

(1) Истражним бушењем стијена и тла могу да се баве привредна друштва која посједују одговарајућу ручну или машинску бушаћу гарнитуру са припадајућом опремом.

(2) Истраживањем минералних сировина могу се бавити привредна друштва која посједују одговарајућу машинску бушаћу гарнитуру са припадајућом опремом.

(3) Бушаће гарнитуре из ст. 1. и 2. овог члана морају имати доказ о поријеклу, исправу о извршеном периодичном прегледу и испитивању, као и упутство за рад, руковање и одржавање.

Члан 6.

За узимање узорака стијена, тла и минералних сировина привредно друштво треба да посједује:

а) важеће стандарде и

б) опрему која му омогућава квалитетно узимање, транспорт и чување узорака у складу са важећим стандардима.

Члан 7.

(1) Узимање и испитивање узорака стијена, тла и минералних сировина може се вршити и на лицу мјеста (in situ) када је то предвиђено одобреним програмом, односно пројектом истраживања.

(2) За обављање радова из става 1. овог члана привредно друштво треба да посједује:

а) важеће стандарде и

б) опрему за узорковање и испитивање у складу са важећим стандардима.

Члан 8.

Привредно друштво које се бави испитивањима узорака стијена, тла и минералних сировина треба да посједује:

а) важеће стандарде и

б) опрему која му омогућава да испитивање изврши на начин и по методама који су прописани стандардима.

(2) Опрема из става 1. тачка б) овог члана мора бити атестирана, баждарена и имати доказе о поријеклу.

Члан 9.

Привредна друштва која се баве дјелатношћу геолошких истраживања дужна су своје пословање ускладити са одредбама овог правилника у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске."

Број: 05.07/310-39/11

24. фебруара 2011. године
Бања Лука

Министар,
Др **Жељко Ковачевић**, с.р.

252

На основу члана 15. Закона о вјештацима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/05 и 65/08), министар правде утврђује

ЛИСТУ
ВЈЕШТАКА

I

Утврђује се листа вјештака по струкама како сlijеди:

1. Вјештаци економске струке

1. Шњегота (Живко) Душко, Николе Пашића 28, Бања Лука, доктор економских наука, телефон број 065/620-741, Рјешењем број: 08.040/704-101,1/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

2. Војводић (Бранко) Боро, Славка Родића бб, Приједор, дипломирани економист, телефон број 065/885-325, Рјешењем број: 08.040/704-101,2/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

3. Бјелац (Маринко) Мира, Николе Пашића 40/5, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/517-651, Рјешењем број: 08.040/704-101,3/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

4. Срдић (Тоде) Ђуро, Доситеја Обрадовића 1, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/628-432, Рјешењем број: 08.040/704-101,5/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

5. Алексић (Слободан) Жељко, Трг Венерала Драже 8/3, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/611-016, Рјешењем број: 08.040/704-101,5/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

6. Балотић (Анђелко) Миле, Милана Шарца бб, Соколац, дипломирани економист, телефон број 065/527-573, Рјешењем број: 08.040/704-101,6/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

7. Бањац (Драго) Бранислав, Прве крајишке бригаде 6, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/816-192, Рјешењем број: 08.040/704-101,7/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

8. Бараковић (Гојко) Доста, Видовданска 69, Градишка, дипломирани економист, телефон број 065/377-377, Рјешењем број: 08.040/704-101,8/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

9. Бећаревић (Драго) Љубица, Светог Саве СП 50/18, Дервента, дипломирани економист, телефон број 066/517-082, Рјешењем број: 08.040/704-101,9/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

10. Благојевић (Јован) Милева, Стефана Првовенчаног 35/96, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/920-106, Рјешењем број: 08.040/704-101,10/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

11. Благојевић (Бранислав) Зоран, Васе Пелагића 15, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/680-959, Рјешењем број: 08.040/704-101,11/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

12. Бован (Михајло) Радослав, Зубачка СП 26, Требиње, дипломирани економист, телефон број 065/526-383, Рјешењем број: 08.040/704-101,12/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

13. Босиочић (Бошко) Радован, Ђуре Ђаковића 14, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/611-856, Рјешењем број: 08.040/704-101,13/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

14. Букејловић (Спасоја) Момчило, Стефана Првовенчаног 20, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/629-850, Рјешењем број: 08.040/704-101,14/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

15. Велетић (Сајо) Милан, Трг илиџанске бригаде 10/2, Источна Илиџа, дипломирани економист, телефон број 065/666-016, Рјешењем број: 08.040/704-101,15/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

16. Велић (Ирфан) Маида, Младена Стојановића 33, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/829-608, Рјешењем број: 08.040/704-101,16/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

17. Војводић (Стојан) Живко, Милана Будимира 98, Мркоњић Град, дипломирани економист, телефон број 065/592-184, Рјешењем број: 08.040/704-101,17/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

18. Вујановић (Алекса) Сергије, Срђе Злопоглеђе 37, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/902-668, Рјешењем број: 08.040/704-101,18/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

19. Вујевић (Јово) Весо, Амајлије, Бијељина, економист, телефон број 065/589-461, Рјешењем број: 08.040/704-101,19/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

20. Гавриловић (Драган) Драгица, Стевана Синђелића 107, Вишеград, дипломирани економист, телефон број 066/481-196, Рјешењем број: 08.040/704-101,20/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

21. Гојковић (Љубомир) Владимир, Д. Комљеновића бб/7, Кнежево, дипломирани економист, телефон број 066/921-204, Рјешењем број: 08.040/704-101,21/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

22. Грумић (Миладин) Зоран, Мирка Бијелића 18, Прњавор, дипломирани економист, телефон број 065/520-749, Рјешењем број: 08.040/704-101,22/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

23. Дакић (Богдан) Мирослав, Краља Драгутина 133, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/249-174, Рјешењем број: 08.040/704-101,23/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

24. Даничић (Спасоје) Душко, Николе Пашића 58, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/522-723, Рјешењем број: 08.040/704-101,24/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

25. Драгић (Прокопије) Милован, Српских великана 208, Приједор, магистар пословне економије, телефон број 065/289-874, Рјешењем број: 08.040/704-101,25/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

26. Драгојевић (Драгомир) Петар, 11. новембра 9, Србац, дипломирани економист, телефон број 065/298-655, Рјешењем број: 08.040/704-101,26/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

27. Ђерић (Милија) Момчило, Светог Саве 7, Зворник, дипломирани економист, телефон број 065/950-355, Рјешењем број: 08.040/704-101,27/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

28. Ђукић (Славко) Вељко, Занатска бб, Приједор, дипломирани економист, телефон број 066/437-759, Рјешењем број: 08.040/704-101,28/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

29. Ђурђевић (Ђуро) Лазо, Насеље Немањића бб, Шамац, дипломирани економист, телефон број 065/532-418, Рјешењем број: 08.040/704-101,29/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

30. Еркић (Маријан) Љиљана, Владимира Гаџиновића 36 А, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/623-145, Рјешењем број: 08.040/704-101,30/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

31. Ескић (Млађен) Гојко, Стевана Булајића 44 А, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/672-458, Рјешењем број: 08.040/704-101,31/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

32. Жигић (Спасо) Милан, Костајница, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/515-806, Рјешењем број: 08.040/704-101,32/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

33. Зелинчевић (Драгутин) Марко, Врањак, Модрича, дипломирани економист, телефон број 065/005-887, Рјешењем број: 08.040/704-101,33/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

34. Зельковић (Рајко) Миодраг, Ђуре Ђаковића 26, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/510-746, Рјешењем број: 08.040/704-101,34/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

35. Иваниш (Обрад) Миланка, Илије Бурсаћа 50, Приједор, дипломирани економист, телефон број 065/433-728, Рјешењем број: 08.040/704-101,35/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

36. Ивановић (Вид) Мила, Степе Степановића бб, Фоча, дипломирани економист, телефон број 065/719-170, Рјешењем број: 08.040/704-101,36/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

37. Инђић (Ђуро) Драго, Марије Бурсаћ 13, Приједор, дипломирани економист, телефон број 066/925-925, Рјешењем број: 08.040/704-101,37/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

38. Јандрић (Петар) Драгица, Карађорђева бб, Шипово, дипломирани економист, телефон број 065/922-391, Рјешењем број: 08.040/704-101,38/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

39. Јањић (Видоја) Нада, Раде Кондића 2 Ц, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/929-010, Рјешењем број: 08.040/704-101,39/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

40. Јовичић (Видоје) Стамена, Светог Саве - Змајевац Б,26/7, Зворник, дипломирани економист, телефон број 065/796-883, Рјешењем број: 08.040/704-101,40/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

41. Кнежевић (Вукан) Бранка, Спасовданска 17/А/6А, Источно Сарајево, дипломирани економист, телефон број 065/793-309, Рјешењем број: 08.040/704-101,41/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

42. Кнежевић (Перо) Душан, Петра Петровића Његоша Ф1/3, Приједор, дипломирани економист, телефон број 065/641-311, Рјешењем број: 08.040/704-101,42/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

43. Ковачевић (Младен) Драгана, Сретена Стојановића 2 А, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/906-362, Рјешењем број: 08.040/704-101,43/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

44. Ковачевић (Милан) Душан, Иве Андрића 9, Козарска Дубица, доктор економских наука, телефон број 061/833-915, Рјешењем број: 08.040/704-101,44/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

45. Крпић (Којо) Ђурађ, Д. Комљеновића 104, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 063/791-905, Рјешењем број: 08.040/704-101,45/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

46. Лазендић (Ђуро) Мирослав, Браће Југовића 51 А, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 066/707-037, Рјешењем број: 08.040/704-101,46/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

47. Лукић (Чедомир) Милкан, Николе Тесле 23/13, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/537-953, Рјешењем број: 08.040/704-101,47/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

48. Лукић (Душан) Стојан, Вучијачка 19, Модрича, дипломирани економист, телефон број 065/580-120, Рјешењем број: 08.040/704-101,48/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

49. Малиновић (Десимир) Вујадин, Николаја Велимировића 23, Прњавор, дипломирани економист, телефон број 065/716-388, Рјешењем број: 08.040/704-101,49/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

50. Мандић (Владо) Бошко, Српских великана 52, Приједор, дипломирани економист, телефон број 066/178-820, Рјешењем број: 08.040/704-101,50/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

51. Марчета (Милош) Мирко, Десанке Максимовић бб, Козарска Дубица, дипломирани економист, телефон број 065/520-951, Рјешењем број: 08.040/704-101,51/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

52. Матић (Перо) Ранко, Ивана Горана Ковачића 4, Градишка, дипломирани економист, телефон број 065/705-990, Рјешењем број: 08.040/704-101,52/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

53. Милаковић (Симо) Слобо, 23. априла бб, Трн, дипломирани економист, број телефона 065/687-153, Рјешењем број: 08.040/704-101,53/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

54. Милићевић (Мате) Мара, Осјечани Доњи, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/611-250, Рјешењем број: 08.040/704-101,54/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

55. Минић (Зарије) Радивојка, Степе Степановића бб, Фоча, дипломирани економист, број телефона 065/994-564, Рјешењем број: 08.040/704-101,55/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

56. Митровић (Душан) Марко, Васе Пелагића 34 Д, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/511-964, Рјешењем број: 08.040/704-101,56/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

57. Нединић (Симеун) Биљана, Петра Рађеновића 27, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/974-951, Рјешењем број: 08.040/704-101,57/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

58. Окиљевић (Илија) Обрад, Стефана Немање 7, Источно Ново Сарајево, дипломирани економист, телефон број 065/328-151, Рјешењем број: 08.040/704-101,58/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

59. Остић (Недељко) Дијана, Гундулићева 52, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/489-444, Рјешењем број: 08.040/704-101,59/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;

60. Панић (Алекса) Борка, Светог Саве 129, Теслић, дипломирани економист, телефон број 066/746-884, Рјешењем број: 08.040/704-101,60/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
61. Перовић (Спиро) Слободан, Гарибалдијева 2, Требиње, дипломирани економист, телефон број 065/877-299, Рјешењем број: 08.040/704-101,61/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
62. Петковић (Радомир) Душко, Давида Штрпца 32, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 066/511-263, Рјешењем број: 08.040/704-101,62/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
63. Петковић (Иван) Розалија, Косовска бб, Бања Врућница, Теслић, дипломирани економист, телефон број 065/684-592, Рјешењем број: 08.040/704-101,63/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
64. Петковић (Митар) Свјетлана, Светог Саве 3-13,60/5, Зворник, дипломирани економист, телефон број 065/373-999, Рјешењем број: 08.040/704-101,64/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
65. Петрашевић (Михајило) Слободан, В. В. Настића 87, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/687-624, Рјешењем број: 08.040/704-101,65/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
66. Петрић (Михаило) Тришо, Лазе Костића 96, Бијељина, економист, телефон број 066/618-309, Рјешењем број: 08.040/704-101,66/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
67. Петровић (Драгомир) Даница, Гаврила Принципа 18/41, Бијељина, магистар економије, телефон број 065/628-041, Рјешењем број: 08.040/704-101,67/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
68. Поповић (Стојан) Светлана, Солунских добровољаца 15, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/415-726, Рјешењем број: 08.040/704-101,68/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
69. Радовић (Јован) Мирослав, Р. Нешковића 21, Рогатица, дипломирани економист, телефон број 065/956-435, Рјешењем број: 08.040/704-101,69/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
70. Радоњић (Неде) Јово, Видовданска 24/2, Добој, магистар економије, телефон број 065/213-546, Рјешењем број: 08.040/704-101,70/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
71. Радошевић (Душан) Здравко, Саве Ковачевића 37 Б, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/620-349, Рјешењем број: 08.040/704-101,71/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
72. Ристановић (Стеван) Душан, Цара Лазара 20, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/647-734, Рјешењем број: 08.040/704-101,72/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
73. Росић (Саво) Славко, Видовданска 42-6/16, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/523-599, Рјешењем број: 08.040/704-101,73/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
74. Савановић (Новак) Сара, Илије Грбића 5, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/546-009, Рјешењем број: 08.040/704-101,74/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
75. Савић (Милан) Раде, Радомира Нешковића БД-2, Соколац, дипломирани економист, телефон број 065/758-470, Рјешењем број: 08.040/704-101,75/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
76. Станковић (Стево) Сњежана, Бана Лазаревића 19, Бања Лука, магистар економских наука, телефон број 065/927-566, Рјешењем број: 08.040/704-101,76/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
77. Стевановић (Жико) Саво, Незнаних јунака 16/11, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/537-952, Рјешењем број: 08.040/704-101,77/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
78. Страживук (Анђелко) Мира, Равногорска 9, Бања Лука, дипломирани економист, специјалиста у области правних послова у спољнотрговинском промету, телефон број 065/514-178, Рјешењем број: 08.040/704-101,78/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
79. Танасић (Ђорђе) Триво, Николе Пашића 24, Бања Лука, магистар економских наука, телефон број 065/761-475, Рјешењем број: 08.040/704-101,79/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
80. Тешић (Ђуро) Жарко, Светосавска 10, Котор Варош, дипломирани економист, телефон број 065/542-489, Рјешењем број: 08.040/704-101,80/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
81. Тодоровић (Илија) Немања, Романијска 5, Соколац, магистар економских наука, телефон број 065/927-997, Рјешењем број: 08.040/704-101,81/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
82. Ђендић (Радован) Марија, Гундулићева 3, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/860-052, Рјешењем број: 08.040/704-101,82/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
83. Ђосовић (Мирко) Вера, Младичка 2, Источно Сарајево, дипломирани економист, телефон број 065/061-903, Рјешењем број: 08.040/704-101,83/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
84. Ђосовић (Милош) Симо, Бранка Ћопића 19, Фоча, економист, Рјешењем број: 08.040/704-101,84/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
85. Ујић (Радомир) Зоран, Српске слоге 6/2, Рогатица, дипломирани економист, телефон број 065/565-623, Рјешењем број: 08.040/704-101,85/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
86. Чабрајић (Зденко) Хрвоје, Степе Степановића 22, Фоча, дипломирани економист, телефон број 065/407-781, Рјешењем број: 08.040/704-101,86/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
87. Шкоро (Обрен) Неђељко, Богдана Жерајића 7, Невесиње, дипломирани економист, телефон број 065/050-629, Рјешењем број: 08.040/704-101,87/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
88. Шкрба (Илија) Данило, Касиндолског батаљона 58, Источно Сарајево, економист рачуноводства привредних организација, телефон број 065/801-297, Рјешењем број: 08.040/704-101,88/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
89. Иконић (Живко) Радивоје, Меше Селимовића 12/14, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/732-030, Рјешењем број: 08.040/704-101,430/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;
90. Ћорић (Жарко) Драгана, Равногорска, Дервента, дипломирани економист, телефон број 065/715-039, Рјешењем број: 08.040/704-101,431/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке;
91. Бајић (Душан) Сташко, Војда Карађорђа 7, Приједор, дипломирани економист, телефон број 065/656-569, Рјешењем број: 08.040/704-101,432/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

92. Маринковић (Ново) Недељко, Јована Дучића Х-45, Теслић, дипломирани економист, телефон број 065/522-981, Рјешењем број: 08.040/704-101,433/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

93. Побрић (Митар) Мирко, Кнегиње Милице 5/12, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/581-425, Рјешењем број: 08.040/704-101,434/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

94. Лазић (Лука) Ђорђе, Војводе Мишића 16/25, Добој, дипломирани економист, телефон број 065/560-556, Рјешењем број: 08.040/704-101,435/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

95. Стокић (Миле) Мирко, Пионирска 5 Ц, Нови Град, дипломирани економист, телефон број 065/379-801, Рјешењем број: 08.040/704-101,436/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

96. Шмркић (Лазо) Раде, Видовданска бб, Нови Град, економист, телефон број 065/459-329, Рјешењем број: 08.040/704-101,437/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

97. Радовановић (Момчило) Славко, Гаврила Принципа 22/50, Бијељина, дипломирани економист, телефон број 065/293-727, Рјешењем број: 08.040/704-101,438/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

98. Којовић (Перо) Крсто, Луке Булаколивћа 27, Требиње, магистар економских наука, телефон број 065/372-756, Рјешењем број: 08.040/704-101,439/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

99. Гужић (Драго) Милимир, Светог Николе 4, Источно Сарајево, дипломирани економист, телефон број 065/521-800, Рјешењем број: 08.040/704-101,440/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

100. Веселиновић (Саво) Недељко, Трифка Грабежа 11, Пале, дипломирани економист, телефон број 065/942-247, Рјешењем број: 08.040/704-101,441/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

101. Бајић (Здравко) Јованка, 17. априла 8/10, Братунац, дипломирани економист, телефон број 065/380-101, Рјешењем број: 08.040/704-101,442/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака економске струке;

102. Хелдић (Хасан) Назифа, Цариградска 37, Бања Лука, дипломирани економист, телефон број 065/490-377, Рјешењем број: 08.040/704-101,443/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака економске струке.

2. Вјештаци шумарске струке

1. Антић (Момчило) Недељко, Београдска бб, Мркоњић Град, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/294-155, Рјешењем број: 08.040/704-101,89/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

2. Кнегињић (Миле) Игор, Пећани Б-5/14, Приједор, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/906-526, Рјешењем број: 08.040/704-101,90/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

3. Гаврић (Стојко) Александар, Дујке Комљеновића 4А, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/536-576, Рјешењем број: 08.040/704-101,91/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

4. Грујић (Данило) Раско, Косовска бб, Соколац, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 066/710-434, Рјешењем број: 08.040/704-101,92/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

5. Дамјановић (Душан) Милан, Лијевчанска бб, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/672-855, Рјешењем број: 08.040/704-101,93/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

6. Дракулић (Петар) Драгомир, Кордунашка 14/14, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/678-827, Рјешењем број: 08.040/704-101,94/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

7. Жугић (Драгомир) Здравко, Романијска 79, Милићи, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/913-146, Рјешењем број: 08.040/704-101,95/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

8. Ковачевић (Перо) Здравко, Др В. Кеџмановића 17/4, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/240-216, Рјешењем број: 08.040/704-101,96/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

9. Лазић (Миленко) Смиља, С. крњинске бригаде 63, Добој, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/532-191, Рјешењем број: 08.040/704-101,97/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака шумарске струке;

10. Лујић (Ђорђе) Милорад, Симе Шолаје 48, Шипово, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/533-145, Рјешењем број: 08.040/704-101,98/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

11. Лунић (Милорад) Младен, Младости бб, Слагина, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/635-078, Рјешењем број: 08.040/704-101,99/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

12. Мандић (Томо) Драган, А. Карађорђевића бб, Хан Пијесак, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/402-513, Рјешењем број: 08.040/704-101,100/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

13. Милашиновић (Благоје) Младен, Брезичани 4, Приједор, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/580-516, Рјешењем број: 08.040/704-101,101/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

14. Нежић (Љубомир) Милан, Цара Лазара бб, Братунац, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/441-050, Рјешењем број: 08.040/704-101,102/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

15. Поповић (Спасоје) Зоран, Вацлава Хавлике Вене 4, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/909-087, Рјешењем број: 08.040/704-101,103/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

16. Софренић (Раско) Раде, Николе Пашића 41/4, Добој, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/850-520, Рјешењем број: 08.040/704-101,104/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

17. Спасенић (Милан) Драган, Ужичка 12 Н, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/562-566, Рјешењем број: 08.040/704-101,105/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

18. Станић (Богдан) Горан, Романијска 2, Соколац, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани менаџер - мастер, телефон број 065/529-871, Рјешењем број: 08.040/704-101,106/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

19. Стјепановић (Неђо) Сњежана, Александра Карађорђевића 55, Хан Пијесак, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/001-804, Рјешењем број: 08.040/704-101,107/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака шумарске струке;

20. Тешановић (Триво) Давид, Мише Ступара 76, Бања Лука, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/516-055, Рјешењем број: 08.040/704-101,108/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

21. Топић (Василије) Душко, Видовданска бб, Челинац, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/518-398, Рјешењем број: 08.040/704-101,109/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

22. Радуловић (Драго) Обрад, Цара Душана бб, Хан Пијесак, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/402-785, Рјешењем број: 08.040/704-101,425/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

23. Шехић (Вехбија) Фадил, Хамдије Ћеримагића 4/4, Бихаћ, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 061/174-516, Рјешењем број: 08.040/704-101,426/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

24. Голубовић (Милош) Саво, Равногорска 120, Источно Сарајево, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/441-720, Рјешењем број: 08.040/704-101,427/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

25. Јотановић (Бранислав) Лука, Краља Петра I бб, Теслић, дипломирани инжењер шумарства, телефон број 065/888-005, Рјешењем број: 08.040/704-101,428/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке;

26. Давидовић (Богдан) Новица, Краишка 9, Фоча, дипломирани инжењер шумарства, Рјешењем број: 08.040/704-101,429/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака шумарске струке.

3. Вјештаци машинске струке

1. Алекса (Миленка) Њежић, П. П. батаљона, ламела 3, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 522-156, Рјешењем број: 08.040/704-218/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

2. Драго (Које) Бањац, Др. Воислава Ћеде Кеџмановића 17, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 613 552, Рјешењем број: 08.040/704-219/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

3. Мирко (Трипун) Малишановић, Генерала Драже 41/16, Добој, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 517 342, 053 222 894, Рјешењем број: 08.040/704-220/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

4. Бранислав (Стојан) Ристић, Николе Пашића 54, стан 6, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 939-000, 051 312-203, Рјешењем број: 08.040/704-221/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

5. Драган (Душан) Тадић, Мајке Југовића број 23, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 512 614, Рјешењем број: 08.040/704-222/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

6. Војо (Бранко) Срдић, Косовке дјевојке 8, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 640 101, Рјешењем број: 08.040/704-223/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

7. Милан (Мирко) Тица, М. Ракића 36, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, магистар машинских наука, телефон број 065 527 846, 051 212-321, Рјешењем број 08.040/704-224/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

8. Драган (Бранко) Берић, Митрополита Петра Зимоњића 15/29, Пећани Г-4, Приједор, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 573 680, Рјешењем број: 08.040/704-225/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

9. Драго (Десмир) Дујаковић, Цара Лазара 27, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 906-722, 051 462-012, Рјешењем број: 08.040/704-226/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

10. Милош (Драгољуб) Јованић, Нова улица 128, Нова Топола, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 629 050, Рјешењем број: 08.040/704-227/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

11. Ранко (Душан) Радић, Весели бријег 1а, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 971 862, Рјешењем број: 08.040/704-228/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

12. Јусуфовић (Адил) Суад, Жртва фашистичког терора 19/1, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 146-872, Рјешењем број: 08.040/704-229/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

13. Видовић (Чеде) Борис, Николе Тесле бб, Власеница, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 777 711, Рјешењем број: 08.040/704-230/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

14. Бајић (Ратка) Борислав, Петра Рађеновића 29, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, магистар наука из области моторних возила, телефон број 065 584 084, Рјешењем број: 08.040/704-231/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

15. Талијан (Јово) Драго, П. Прерадовића 9, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, доктор техничких наука, телефон број 065 643 636, Рјешењем број: 08.040/704-232/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

16. Лукић (Недељко) Душан, Г. Принципа 22, Бијељина, дипломирани инжењер машинства, магистар техничких наука, телефон број 065 661 104, Рјешењем број: 08.040/704-233/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

17. Шљоковица (Љубан) Мирко, Кеј војводе Степе број 19, Нови Град, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 927 284, Рјешењем број: 08.040/704-234/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

18. Шаренац (Стеван) Момир, Вука Караџића број 3, Пале, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 626 364, Рјешењем број: 08.040/704-235/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

19. Кременовић (Бошка) Здравко, Владимира Роловића 76, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 767 897, Рјешењем број: 08.040/704-236/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

20. Митрић (Лазар) Боре, Трг српских бораца Б/8, Прњавор, телефон број 065 730 511, Рјешењем број: 08.040/704-237/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

21. Гутаљ (Радован) Миливоје, Јахорински пут бб, објекат Кикинда, Пале, телефон број 065 521 743, Рјешењем број: 08.040/704-238/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

22. Латинчић (Драгољуб) Мирослав, Петра Кочића Ц 45, Србац, телефон број 065 578 405, Рјешењем број: 08.040/704-239/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

23. Перић (Радован) Слободан, Луке 2, Пале, телефон број 065 692 186, Рјешењем број: 08.040/704-240/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

24. Брано (Лазар) Тодоровић, Светог Саве број 64, Зворник, дипломирани инжењер за развој - машинска струка, телефон број 065 379 877, Рјешењем број: 08.040/704-241/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

25. Зоран (Илија) Цвијетић, Атинска број 10, Бијељина, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 647 597, Рјешењем број: 08.040/704-242/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

26. Борислав (Јово) Шпирић, Живојина Мишића број 29, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 686 495, Рјешењем број: 08.040/704-243/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

27. Јован (Даке) Карановић, Максима Горког 32, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 628 244, Рјешењем број: 08.040/704-244/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

28. Никола (Бранко) Јамбрек, 1. децембра, ламела 1, улаз 1/21, Бијељина, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 678 399, рјешењем 08.040/704-245/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

29. Зоран (Новака) Станић, Грабик Илова 112, Прњавор, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 515 986, Рјешењем број: 08.040/704-246/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

30. Томислав (Душан) Вујиновић, Старог Вујадина 47 д, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, магистар наука из области обраде деформисањем, телефон број 065 623 763, Рјешењем број: 08.040/704-247/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

31. Зоран (Душан) Кнежевић, Ивана Кукуљевића 20, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 641 414, Рјешењем број: 08.040/704-248/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

32. Солдат (Стево) Драго, Николе Тесле бб, Кнежица, дипломирани машински инжењер, доктор техничких наука из области машинства, телефон број +381 64 9862914, +38765170 343, Рјешењем број: 08.040/704-383/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

33. Коричић (Ненад) Горан, Светог Саве 15/9, Добој, дипломирани машински инжењер, магистар техничких наука, телефон број 065 587 005, Рјешењем број: 08.040/704-384/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

34. Продановић (Љубомир) Новак, Алеја липа број 11, Сарајево, дипломирани машински инжењер, магистар техничких наука, телефон број 065 318 510, Рјешењем број: 08.040/704-385/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

35. Круљ (Илија) Неђо, Видовданска број 5, Требиње, дипломирани војни инжењер машинства, телефон број 065 939-639, Рјешењем број: 08.040/704-386/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

36. Кнежевић (Симеун) Здравко, Булевар Живојина Мишића број 77, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 895 971, Рјешењем број: 08.040/704-387/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

37. Грбић Дулић (Петар) Љиљана, Гајева број 14, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 337 840, + 46 700 67 24 22, Рјешењем број: 08.040/704-388/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака машинске струке;

38. Камерић (Фехим) Исмет, Железничка 25, Сански Мост, дипломирани инжењер машинства, телефон број 061 105 487, Рјешењем број: 08.040/704-389-1/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

39. Маринковић (Живан) Драгољуб, Мајора Драгутина Гавриловића б/8, Бијељина, телефон број 065 664 558, Рјешењем број: 08.040/704-389/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

40. Цицковић (Миломир) Мићо, Српских ратника 47, Пале, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 513 163, Рјешењем број: 08.040/704-390/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

41. Зельковић (Миле) Момчило, Војводе Мишића бб, Челинац, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 441 357, Рјешењем број: 08.040/704-/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

42. Крсмановић (Крсман) Жарко, Борка и Ратка Радовића бб, Соколац, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 580 931, Рјешењем број: 08.040/704-391/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

43. Савић (Недељко) Драган, Ловћенска 106, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 923 635, Рјешењем број: 08.040/704-392, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

44. Радовановић (Ненад) Младен, Цвијетина Тодића бб, Петрово, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 809 610, Рјешењем број: 08.040/704-393/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

45. Вуковић (Миће) Драгомир, 1300 каплара број 8, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 522 219, Рјешењем број: 08.040/704-394/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

46. Дугић (Нико) Раде, Кнеза Милоша број 30, Добој, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 937 688, Рјешењем број: 08.040/704-395/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

47. Калајџић (Гојко) Зоран, Светосавска 11, Фоча, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 952 638, 065 436 715, Рјешењем број: 08.040/704-396/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

48. Бабић (Милоша) Божидар, Пећани Б-1/91, Приједор, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 789 689, Рјешењем број: 08.040/704-397/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

49. Бубуљ (Гојка) Остоја, Милана Тепића Г 7/29, Градишка, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 681 747, Рјешењем број: 08.040/704-398/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

50. Дакић (Боже) Владо, Војводе Р. Путника 6, Шипово, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 762 054, Рјешењем број: 08.040/704-399/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

51. Рељић (Ђорђе) Бошко, Краља Твртка 12/28, Добој, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 577 475, Рјешењем број: 08.040/704-400/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке;

52. Јеремић (Анђелко) Миро, II подринске бб, Вишеград, дипломирани машински инжењер, Рјешењем број: 08.040/704-401/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака машинске струке.

4. Вјештаци медицинске струке

1. Прим. др Ајдар (Ђуре) Младен, Душка Кошчице 22, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста интерне медицине, телефон број 065 526 532, Рјешењем број: 08.040/704-318/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области интерне медицине и нефрологије;

2. Прим. др Стојановић (Богдан) Бориша, Каловита брда бб, Пале, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 065 666 058, Рјешењем број: 08.040/704-319/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;

3. Др Ђук (Гојка) Мирјана, Светосавска бб, Фоча, доктор медицине, специјалиста патолошке анатомије, телефон број 065 983 674, Рјешењем број: 08.040/704-320/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области патологије;
4. Прим. др Милишић (Сима) Данило, Требињских бригада број 2, Требиње, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 065 650 700, Рјешењем број: 08.040/704-321/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;
5. Мр др Станојковски (Кузман) Горан, Карађорђева 14, Источно Сарајево, доктор медицине, специјалиста судске медицине, магистар медицинских наука, телефон број 065 266 817, Рјешењем број: 08.040/704-322/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске медицине;
6. Мр сц. мед. Ковачевић (Богољуб) Максим, Светосавска улица бб, Фоча, доктор медицине, специјалиста ортопедије, магистар медицинских наука, телефон број 065 723 649, Рјешењем број: 08.040/704-323/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области ортопедије и трауматологије;
7. Др Пргило (Милана) Слободан, Николе Тесле број 5, Требиње, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 065 683 864, Рјешењем број: 08.040/704-325/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;
8. Др Голијан (Рајко) Радојка, Букова Глава број 21, Хан Пијесак, доктор медицине, специјалиста интерне медицине, телефон број 065 651 723, Рјешењем број: 08.040/704-326/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области интерне медицине;
9. Прим. др Цвијетић (Триве) Славко, Општа болница Свети апостол Лука, Добој, доктор медицине, специјалиста офталмологије, телефон број 065 518 325, Рјешењем број: 08.040/704-327/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области офталмологије;
10. Др Ђато (Ђука) Стојан, Милоша Обилића 13/1, Приједор, доктор медицине, специјалиста ортопедије, телефон број 065 667 050, Рјешењем број: 08.040/704-328/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области ортопедије и трауматологије;
11. Др Видаковић (Никола) Сања, Његошева 32/12, Бијељина, доктор медицине, специјалиста физикалне медицине и рехабилитације, телефон број 065 604 599, Рјешењем број: 08.040/704-329/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области физијатрије;
12. Прим. мр сци. др Марковић (Душан) Владо, М. Јевросиме број 6, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста медицине рада, ужа специјализација ултразвука у клиничкој медицини, магистар медицинских наука, телефон број 066 901-230, Рјешењем број: 08.040/704-330/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области медицине рада (оцјена радне и животне способности);
13. Проф. др Здренко (Зденко) Цихларж, Исмета Мујевиновића 5, Тузла, доктор медицине, специјалиста судске медицине, доктор медицинских наука, телефон број 061 168 518, Рјешењем број: 08.040/704-331/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске медицине;
14. Мр сци. др стом. Стајчић (Слободана) Александар, Николе Пашића бб, Бања Лука, доктор стоматологије, специјалиста оралне хирургије, магистар стоматолошких наука, телефон број 065 577 424, Рјешењем број: 08.040/704-333/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области стоматологије и оралне хирургије;
15. Доц. др сц. мед. Кривокућа (Светозар) Божо, Колубарска бб, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, доктор медицинских наука, телефон број 065 516 859, Рјешењем број: 08.040/704-334/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;
16. Прим. др Цуркић (Петка) Љубомир, Општа болница Добој, доктор медицине, специјалиста патолошке анатомије и судске медицине, телефон број 065 625 525, Рјешењем број: 08.040/704-335/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске медицине;
17. Проф. др сц. мед. Данелишан (Петар) Драган, Мајке Јевросиме број 7, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, специјалиста дјечије хирургије, доктор медицинских наука, телефон број 065 677 874, именован за вјештака медицинске струке из области опште и дјечије хирургије;
18. Др Товиловић (Жарко) Горан, болница "Свети апостол Лука", Добој, доктор медицине, специјалиста оториноларингологије, телефон број 065 396 025, Рјешењем број: 08.040/704-337/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области оториноларингологије;
19. Доц. др Шобот (Радислава) Марко, Јована Рашковића број 203, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста интерне медицине, доктор медицинских наука, телефон број 066 356 096, Рјешењем број: 08.040/704-338/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области интерне медицине и кардиологије;
20. Мр сци. др Грујичић (Момчило) Милорад, Бановић Страхине 30, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста интерне медицине, ужа специјализација - специјалиста нефрологије, магистар медицинских наука, телефон број 065 978 030, Рјешењем број: 08.040/704-339/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области интерне медицине и нефрологије;
21. Др Пушац (Милоша) Бранислава, Радоја Домановића 10, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста пластичне и реконструктивне хирургије, телефон број 065 51 66 88, Рјешењем број: 08.040/704-340/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области пластичне и реконструктивне хирургије;
22. Прим. др Голијанин (Ђорђе) Ратомир, Цара Душана 30, Источно Сарајево, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 065 521 808, Рјешењем број: 08.040/704-341/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;
23. Проф. др Ждрале (Ђорђо) Славко, Цара Душана 14, Источно Сарајево, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, са ужим усмјерењем у грудној хирургији, доктор медицинских наука, телефон број 065 685 370, Рјешењем број: 08.040/704-342/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште и абдоминалне хирургије;
24. Прим. др Супић (Михајла) Коста, Светосавска улица бб, Фоча, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 066 264 508, Рјешењем број: 08.040/704-343/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;
25. Прим. мр сци. др Ђурић (Благоје) Винко, Ђуре Јакшића број 1, Бијељина, доктор медицине, специјалиста медицине рада, магистар медицинских наука, телефон број 065 526 641, Рјешењем број: 08.040/704-344/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области медицине рада;
26. Мр сц. др Влатковић (Саво) Душан, Општа болница, Требиње, доктор медицине, специјалиста ортопедије, магистар медицинских наука, телефон број 059 240 166, Рјешењем број: 08.040/704-345/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области ортопедије и трауматологије;

27. Проф. др сци. мед. Марић (Нико) Здравко, Браће Ђубриловића 16а, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, супспецијалиста абдоминалне хирургије, доктор медицинских наука, телефон број 065 511 525, Рјешењем број: 08.040/704-346/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште и абдоминалне хирургије;

28. Др Бјелогрић (Драге) Зоран, Лоркина 9, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста ортопедске хирургије са трауматологијом, телефон број 065 523 709, Рјешењем број: 08.040/704-347/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области ортопедије и трауматологије;

29. Др Балабан (Милан) Николина, Вука Караџића број 24, Приједор, доктор медицине, специјалиста патолошке анатомије, телефон број 065 512 873, Рјешењем број: 08.040/704-348/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области патологије;

30. Прим. др Поткоњак (Миле) Бранко, Меше Селимовића бб, Градишка, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 065 937 459, Рјешењем број: 08.040/704-349/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;

31. Др Враћеш (Боривоје) Далибор, Јована Дучића број 8, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста оториноларингологије, телефон број 065 978 775, Рјешењем број: 08.040/704-350/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области оториноларингологије;

32. Доц. др сц. мед. Рачић (Владимир) Душко, Трије Амелице 33, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста неурологије, доктор медицинских наука, телефон број 065 511 510, Рјешењем број: 08.040/704-351/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области неурологије;

33. Прим. др Продановић (Милорад) Лазар, Светог Саве бб, Зворник, доктор медицине, специјалиста опште хирургије, телефон број 065 525 676, Рјешењем број: 08.040/704-352/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области опште хирургије;

34. Проф. др Вуковић (Милош) Раденко, Рача 55, Владеница, доктор медицине, специјалиста судске медицине, доктор медицинских наука, телефон број +381 63 527 947, Рјешењем број: 08.040/704-355/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске медицине;

35. Проф. др Козомара (Васо) Ристо, Доситеја Обрадовића број 1, Бања Лука, доктор медицине, доктор медицинских наука, телефон број 065 529 469, Рјешењем број: 08.040/704-356/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области офталмологије;

36. Др Станић Вукобрад Зора, Браће Поткоњака 63, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста физикалне медицине и рехабилитације, телефон број 065 441 638, Рјешењем број: 08.040/704-357/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области физијатрије;

37. Др Симић (Јовин) Видак, Мачванска 7, Бијељина, доктор медицине, специјалиста патолошке анатомије, телефон број 065 927 849, Рјешењем број: 08.040/704-358/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области патологије;

38. Проф. др Ђајић (Мирко) Владо, Неуролошка клиника КЦ Бања Лука, доктор медицине, специјалиста неурологије, доктор медицинских наука, телефон број 065 518 347, Рјешењем број: 08.040/704-359/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области неурологије;

39. Др Бодирогих (Мато) Зденка, Војводе Путника број 6, Бијељина, доктор медицине, специјалиста физикалне медицине и рехабилитације, телефон број 065 706 290, Рјешењем број: 08.040/704-360/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области физијатрије;

40. Доц. др Каран (Павла) Жељко, Алеја Светог Саве 46, Бања Лука доктор медицине, специјалиста судске медицине, доктор медицинских наука, телефон број 065 516 930, Рјешењем број: 08.040/704-361/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске медицине.

5. Вјештаци за област судске психијатрије

1. Мр сц. мед. Зивлак-Радуловић (Душан) Нера, П. А. Чарнојевића број 34, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста психијатрије, специјалиста уже специјализације из области судске психијатрије, магистар медицинских наука, телефон број 065 612 828, Рјешењем број: 08.040/704-332/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

2. Прим. др Ковачевић (Светозар) Вјекослав, Стевана Првовенчаног 13/13, Добој, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 066 600 173, Рјешењем број: 08.040/704-261/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из судске психијатрије;

3. Др Станковић (Јово) Слободан, Меше Селимовића 12, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 988 125, Рјешењем број: 08.040/704-260/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

4. Мр сц. мед. Мишковић (Мирко) Мирјана, Бранка Поповића 122, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста психијатрије, телефон број 065 532 997, Рјешењем број: 08.040/704-259/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

5. Прим. др Грубач (Василија) Петко, Козарачка број 4, Бијељина, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 517 534, Рјешењем број: 08.040/704-258/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

6. Др Бјелица (Митар) Горан, Вожда Карађорђа 10, Приједор, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 586 343, Рјешењем број: 08.040/704-257/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

7. Прим. мр сци. мед. Јовановић (Милован) Драган, Степе Степановића, Фоча, доктор медицине, специјалиста психијатрије, магистар медицинских наука, телефон број 065 987 685, Рјешењем број: 08.040/704-256/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

8. Прим. др Стојаковић (Милан) Богдан, Краља Петра I Карађорђевића 113, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 514 045, Рјешењем број: 08.040/704-255/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

9. Проф. др сци. Ковачевић (Рајко) Ратко, Тандијева 120/4, Нови Београд, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, ужа специјализација судска психијатрија, доктор медицинских наука, телефон број 065 735 274, Рјешењем број: 08.040/704-417/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

10. Прим. др Црногорчић (Петар) Госпава, Требињских бригада б, Требиње, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 541 431, Рјешењем број: 08.040/704-416/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

11. Прим. др Лазаревић (Владимира) Зорица, Немањина бб, Соколац, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, специјалиста уже специјализације из судске психијатрије, телефон број 065 639 170, Рјешењем број: 08.040/704-362/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

12. Прим. др Ђеранић (Мила) Радмила, Немањина бб, Соколац, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, специјалиста уже специјализације из области судске психијатрије, телефон број 057 448 315, 057 588 755, Рјешењем број: 08.040/704-418/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

13. Др Печеница (Ненад) Веселин, Карађорђева бб, Соколац, доктор медицине, специјалиста психијатар, специјалиста уже специјализације из области судске психијатрије, телефон број 065 769 804, +381 64 348 35 20, Рјешењем број: 08.040/704-354/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

14. Прим. др Михајловић (Марка) Данило, Степе Степановића 9/III, Фоча, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 466 273, Рјешењем број: 08.040/704-415/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

15. Др Миловановић (Владе) Нада, Меше Селимовића бб, II борачка, Приједор, доктор медицине, специјалиста психијатрије, телефон број 065 494 697, Рјешењем број: 08.040/704-414/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

16. Др Ђуричић (Војина) Сениша, Војводе Степе 100/7, Добој, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 585 007, Рјешењем број: 08.040/704-413/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

17. Прим. др Драшковић (Радован) Васика, Светозара Миловића број 4, Бијељина, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, телефон број 065 539 351, Рјешењем број: 08.040/704-412/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

18. Проф. др сц. мед. Новаковић (Петар) Милан, Војводе Путника 7, Бијељина, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије, специјалиста уже специјализације из судске психијатрије, доктор медицинских наука, телефон број 065 661 115, Рјешењем број: 08.040/704-353/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије;

19. Проф. др сци. мед. Стојаковић (Богдана) Милан, Краља Петра I Карађорђевића 115, Бања Лука, доктор медицине, специјалиста психијатрије, супспецијалиста судске психијатрије, доктор медицинских наука, телефон број 065 516 930, Рјешењем број: 08.040/704-324/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака медицинске струке из области судске психијатрије.

6. Вјештаци за област психологије

1. Драгишић (Јанко) Татјана, Мајке Југовића број 36, Бања Лука, професор педагогије и психологије, специјалиста медицинске психологије, магистар дјечије и адолесцентне психијатрије и психологије, телефон број 065 629 909, Рјешењем број: 08.040/704-316/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака психолошке струке;

2. Проф. др сц. мед. Милић (Радован) Александар, Стефана Првовенчаног 4/8, Бања Лука, психолог, магистар социјалне психијатрије, доктор медицинских наука, телефон број 065 522 340, Рјешењем број: 08.040/704-313/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака психолошке струке;

3. Станковић (Милутин) Љиљана, Кнеза Лазара 12, Добој, клинички психолог, телефон број 065 419 616, Рјешењем број: 08.040/704-314/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака психолошке струке;

4. Куч (Слободан) Иван, Вратоломачки пут бр. 5, Зворник, дипломирани психолог, телефон број 066 498 559, Рјешењем број: 08.040/704-317/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака психолошке струке.

7. Вјештаци за област педагогије

1. Дамјановић (Свето) Нада, Српска 52, Бања Лука, професор педагогије и психологије, телефон број 065 678 195, Рјешењем број: 08.040/704-315/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака педагошке струке.

8. Вјештаци пољопривредне струке

1. Остојић (Душан) Александар, Булевар цара Душана 8, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, доктор пољопривредних наука, телефон број 065 881 556, Рјешењем број: 08.040/704-277/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

2. Кременовић (Стојке) Гавро, Југ Богдана 20/II-1, Добој, доктор агрономских наука, телефон број 065 790 794, Рјешењем број: 08.040/704-278/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

3. Јовановић (Сава) Марица, Душче број 177, Вишеград, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, телефон број 065 272 716, Рјешењем број: 08.040/704-279/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака пољопривредне струке;

4. Мирјанић (Момир) Желимир, Поткозарска број 11, Лакташи, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 694 948, Рјешењем број: 08.040/704-280/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака пољопривредне струке;

5. Милосављевић (Симе) Радован, Митрополита Петра Зимоњића број 15, дипломирани инжењер пољопривреде - економист, телефон број 065 167 436, Рјешењем број: 08.040/704-281/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

6. Лукач (Илија) Зоран, Крајишких бригада 153 б, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, магистар природних наука, телефон број 065 807 302, Рјешењем број: 08.040/704-282/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

7. Максимовић (Чеде) Будимир, Светог Саве 316 25/5, Зворник, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 806 863, Рјешењем број: 08.040/704-283/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

8. Хрнић (Миленко) Миодраг, Старог Вујадина 88, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 456 979, Рјешењем број: 08.040/704-284/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

9. Благојевић (Данила) Марко, Реповац 27, Братунац, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 938 781, Рјешењем број: 08.040/704-285/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

10. Модич (Вукан) Остоја, Кнеза Михаила 11, Котор Варош, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 066 196 170, Рјешењем број: 08.040/704-286/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

11. Кнежић (Коста) Славко, Пролетерских бригада бб, Трн - Лакташи, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 706 463, Рјешењем број: 08.040/704-287/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

12. Ђајић (Обрад) Далибор, Дујке Комљеновића 92, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 444 257, Рјешењем број: 08.040/704-288/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

13. Милојевић (Филип) Јанко, Церска 16, Требиње, дипломирани инжењер пољопривреде, магистар пољопривредних наука, телефон број 08.040/704-281/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

14. Спасојевић (Јован) Милан, Угљевик Село, Угљевик, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, Рјешењем број: 08.040/704-290/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

15. Марковић (Стојан) Михајло, Алеја Светог Саве 57, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, доктор пољопривредних наука, телефон број 065 547 707, Рјешењем број: 08.040/704-380/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

16. Мандић (Бранко) Драган, Илије Гарашанина 8Д, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, доктор пољопривредних наука, телефон број 065 567 434, Рјешењем број: 08.040/704-379/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

17. Продановић (Костадин) Радомир, Краља Драгутина 106, Бијељина, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, телефон број 065 924 157, Рјешењем број: 08.040/704-281/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

18. Станић (Војислав) Славко, Романијска 16/1, Власеница, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, телефон број 065 646 820, Рјешењем број: 08.040/704-292/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

19. Матаруга (Драгутин) Драган, Кирила Хаџића 24, Козарска Дубица, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, магистар пољопривредних наука, телефон број 065 560 849, Рјешењем број: 08.040/704-293/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

20. Комненић (Рајко) Мирко, Добрићевска 20, Билећа, дипломирани инжењер пољопривреде, контакт телефон 065 401 635, Рјешењем број: 08.040/704-294/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

21. Стојчић (Јована) Милан, Видовданска Г8 ламела Ц ст. 77, Градишка, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 997 139, Рјешењем број: 08.040/704-295/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

22. Пудар (Радован) Зоран, Шеховина бб, Невесиње, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 059 602 500, Рјешењем број: 08.040/704-296/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

23. Тадић (Витомир) Борис, Николе Пашића 38, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 755 656, Рјешењем број: 08.040/704-297/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

24. Дујић (Никола) Драгутин, И. Гарашанина 8/Е, Бања Лука, доктор пољопривредних наука, телефон број 065 499 324, Рјешењем број: 08.040/704-298/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

25. Мићић (Недељка) Ксенија, Краља Александра 63, Добој, дипломирани инжењер пољопривреде за ратарство, телефон број 065 595 180, Рјешењем број: 08.040/704-299/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака пољопривредне струке;

26. Стјепановић (Лазо) Милорад, Краља Драгутина 24, Бијељина, дипломирани инжењер пољопривреде за економику, Рјешењем број: 08.040/704-300/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

27. Кнежевић (Бранко) Радован, Михајла Пупина број 2, Градишка, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 921 602, Рјешењем број: 08.040/704-301/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

28. Ковачевић (Милан) Жељко, Чардачани бб, Лакташи, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 878 402, Рјешењем број: 08.040/704-302/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

29. Владичић (Лазара) Милинко, Крајишка бб, Фоча, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 545 306, Рјешењем број: 08.040/704-402/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

30. Мисирача (Рајка) Здравко, Видовданска бб, Нови Град, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 395 693, Рјешењем број: 08.040/704-403/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

31. Гламочак (Пере) Душко, Брдо, Мркоњић Град, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 162 182, Рјешењем број: 08.040/704-404/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

32. Поповић (Панте) Остоја, Видовданска 11 а, Градишка, инжењер пољопривреде за воћарство, телефон број 051 813 104, Рјешењем број: 08.040/704-405/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

33. Гарић (Јово) Којо, Илије Гарашанина 8 ц, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, магистар пољопривредних наука, телефон број 065 641 448, Рјешењем број: 08.040/704-406/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

34. Нединић (Недељко) Јасенко, Пушкинова бб, Теслић, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 573 290, Рјешењем број: 08.040/704-407/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

35. Ћосовић (Јове) Зоран, Николаја Велимировића 2а, Фоча, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 242 166, Рјешењем број: 08.040/704-408/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

36. Перић (Војина) Јовица, Остојићево бб, Бијељина, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 738 041, Рјешењем број: 08.040/704-409/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

37. Петровић (Петра) Бранко, Иве Андрића 8, Вишеград, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 058 623 077, Рјешењем број: 08.040/704-410/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке;

38. Штековић (Миле) Сениша, Банијска број 14, Бања Лука, дипломирани инжењер пољопривреде, телефон број 065 972 659, Рјешењем број: 08.040/704-411/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака пољопривредне струке.

9. Вјештаци хемијско-технолошке струке

1. Драгољић (Миливоја) Мирјана, Јована Дучића број 67, Бања Лука, дипломирани инжењер хемијске технологије, телефон број 065 540 871, Рјешењем број: 08.040/704-303/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака хемијско-технолошке струке;

2. Дракул (Васа) Сениша, Миљевина бб, Фоча, дипломирани инжењер хемије, телефон број 065 688 240, Рјешењем број 08.040/704-304/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака хемијско-технолошке струке;

3. Матић (Чедо) Весна, Раковачких рудара број 10, Бања Лука, дипломирани инжењер хемијске технологије, телефон број 065 670 246, Рјешењем број: 08.040/704-305/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака хемијско-технолошке струке;

4. Дамјановић (Владо) Новак, Београдска 3/22, Бања Лука, дипломирани инжењер хемијске технологије, магистар техничких наука из области хемијских технологија, телефон број 065 746 476, Рјешењем број: 08.040/704-306/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака хемијско-технолошке струке;

5. Ђурица (Раде) Раденко, Т. П. Срдића 4а, Бања Лука, дипломирани инжењер хемијске технологије, специјалиста санитарне хемије, магистар техничких наука из области хемијске технологије, телефон број 065 528 454, Рјешењем број: 08.040/704-308/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака хемијско-технолошке струке;

6. Драгољевић (Сретенија) Томислава, Ђуре Ђаковића 15, Бања Лука, дипломирани инжењер прехрамбене технологије, телефон број 065 691 275, Рјешењем број: 08.040/704-307/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака хемијско-технолошке струке;

7. Васић-Дакић (Војин) Биљана, Козарска 12, Бања Лука, дипломирани инжењер текстилне технологије, телефон број 066 240 313, Рјешењем број: 08.040/704-309/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака хемијско-технолошке струке.

10. Вјештаци за област заштите на раду, противпожарну заштиту и заштиту животне околине

1. Гаврановић (Свете) Ранко, Југ Богдана 20/II-1, Добој, дипломирани инжењер заштите на раду, телефон број 065 790 794, Рјешењем број: 08.040/704-372/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области заштите на раду;

2. Ђукић (Недељко) Вељко, Милоша Црњанског А 3/3, Градишка, дипломирани металуршки инжењер, доктор техничких наука, телефон број 065 722 097, Рјешењем број: 08.040/704-373/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области заштита животне средине и противпожарне заштите;

3. Кнежевић (Радојко) Небојша, Сердара Јанка Вукотића број 14, Бања Лука, дипломирани инжењер текстилне технологије, телефон број 065 596 804, Рјешењем број: 08.040/704-374/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области заштита животне околине;

4. Станишић (Гојко) Ненад, Сенише Мијатовића код броја 10, Бања Лука, дипломирани инжењер заштите на раду, телефон број 065 510 568, Рјешењем број: 08.040/704-375/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области заштита на раду, противпожарне заштите и заштите животне околине;

5. Павић (Раде) Рајко, Браће Турудија 25, Приједор, дипломирани инжењер машинства, одсјек заштита на раду, телефон број 065 827 149, Рјешењем број: 08.040/704-376/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области заштите на раду, противпожарне заштите и заштите животне околине;

6. Симић (Драгомир) Анђелко, Гаврила Принципа број 1, Модрича, дипломирани инжењер заштите на раду и животне околине, телефон број 065 523 843, Рјешењем број: 08.040/704-421/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области заштите на раду.

11. Вјештаци из графолошке области

1. Мићић (Радана) Секула, Старине Новака бб, Пале, дипломирани инжењер хемије, телефон број 065 676 848, Рјешењем број: 08.040/704-423/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака графолошке области;

2. Билић (Ахмета) Есад, Х. Капићића 7/3, Сарајево, професор педагогије и психологије, телефон број 061 143 464, 063 562 437, Рјешењем број: 08.040/704-363/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака графолошке области;

3. Билић (Славке) Славица, Максима Горког 17а, Бања Лука, професор педагогије и психологије, телефон број 065 561 717, Рјешењем број: 08.040/704-364/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака графолошке области;

4. Кочић (Рајка) Стоја, Срђе Злопоглеђе 53, Бања Лука, инжењер организације и менаџмента, телефон број 065 607 222, Рјешењем број: 08.040/704-365/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака графолошке области подобласт вјештачење новчаница и кованица;

5. Гогић (Мирко) Љубомир, Косовке дјевојке 23, Бања Лука, професор педагогије и психологије, телефон број 065 547 371, Рјешењем број: 08.040/704-366/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака графолошке области;

6. Ракић (Љубомир) Сања, Симе Миљуша бб, Бања Лука, дипломирани психолог, телефон број 065 672 759, Рјешењем број: 08.040/704-444/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака графолошке области.

12. Вјештаци за област балистике и механоскопије

1. Поповић (Војо) Жељко, Милана Радмана 8, Бања Лука, дипломирани машински инжењер, телефон број 065 719 880, Рјешењем број: 08.040/704-251/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области балистике и механоскопије;

2. Глигорић (Драгутин) Жељко, Бранка Поповића 17, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 650 584, Рјешењем број: 08.040/704-250/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области балистике и механоскопије;

3. Новковић (Вујадина) Раденко, Слободана Јовановића 1, Бања Лука, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 909 773, Рјешењем број: 08.040/704-249/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области балистике и механоскопије.

13. Вјештаци за област механоскопије

1. Мићић (Радана) Секула, Старине Новака бб, Пале, дипломирани инжењер хемије, телефон број 065 676 848, Рјешењем број: 08.040/704-253/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања узрока пожара и експлозија);

2. Вјештица (Богдан) Душан, Козарска 27 д, Бања Лука, дипломирани инжењер хемијске технологије, телефон број 065 927 580, Рјешењем број: 08.040/704-252/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања узрока пожара и експлозија);

3. Рађевић (Рајка) Зоран, Крфска 50, Бања Лука, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 511 570, Рјешењем број: 08.040/704-254/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања узрока пожара и експлозија);

4. Петровић (Обрад) Драган, Крњинска 7, Добој, инжењер машинства, телефон број 065 863 658, 066 240 557, Рјешењем број: 08.040/704-310/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања оригиналности идентификационих ознака на возилима);

5. Марић (Анђелка) Зоран, Ђуре Ђаковића 14, Бања Лука, инжењер организације и менаџмента, телефон број 065 684 352, Рјешењем број: 08.040/704-311/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања оригиналности идентификационих ознака на возилима);

6. Благојевић (Бождар) Славко, Доњи Шушњари 40, Добој, дипломирани инжењер машинства, телефон број 065 990 929, 066 810 575, Рјешењем број: 08.040/704-312/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања оригиналности идентификационих ознака на возилима);

7. Дракул (Васа) Сениша, Миљевина бб, Фоча, дипломирани инжењер хемије, телефон број 065 688 240, Рјешењем број: 08.040/704-422/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области механоскопије (подобласт утврђивања оригиналности идентификационих ознака на возилима).

14. Вјештаци за област дактилоскопије

1. Радиша (Симо) Радивој, Ђурђевданска 22, Бања Лука, дипломирани правник унутрашњих послова, телефон број 065 917 004, Рјешењем број: 08.040/704-371/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области дактилоскопије;

2. Филиповић (Војислава) Богдан, Генерала Драже 39/36, Добој, телефон број 066 179 528, 066 240 555, Рјешењем број: 08.040/704-370/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области дактилоскопије;

3. Убипарић (Рајко) Жељко, Манастира Грачанице 1, Бања Лука, дипломирани економиста, телефон број 065 662 172, Рјешењем број: 08.040/704-369/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области дактилоскопије;

4. Ожеговић (Зоран) Саша, Санска 44 а, Бања Лука, техничар за послове безбједности, телефон број 065 956 813, Рјешењем број: 08.040/704-368/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области дактилоскопије;

5. Кршић (Светислава) Горан, Краља Петра I 13/15, Добој, криминалистички техничар, телефон број 065 007 027, 066 715 232, Рјешењем број: 08.040/704-367/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака из области дактилоскопије.

15. Вјештаци рударске струке

1. Стојановић (Бранко) Лазар, Душана Баранина бр. 1 лам. Ц П/3, Бијељина, дипломирани инжењер рударства, доктор техничких наука - област рударства, телефон број 065 626 940, Рјешењем број: 08.040/704-382/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака рударске струке;

2. Котур (Јован) Мирко, В. Човића 22, Бања Лука, дипломирани инжењер рударства, телефон број 065 443 174, Рјешењем број: 08.040/704-510/10, од 1. новембра 2010. године именован за вјештака рударске струке.

16. Вјештаци геолошке струке

1. Ђурић (Србе) Неђо, Милоша Обилића 51, Бијељина, дипломирани инжењер геологије, доктор геолошких наука, телефон број 065 511 772, Рјешењем број: 08.040/704-381/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геолошке струке.

17. Вјештаци електротехничке струке

1. Бакић (Драгољуб) Мирко, Вука Караџића бб, Козарска Дубица, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 880-327, Рјешењем број: 08.040/704-276/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

2. Крстановић (Живко) Перица, Кнеза Милоша 3, Шамац, дипломирани инжењер електротехнике, магистар електротехничких наука - област електроенергетске мреже и системи, телефон број 065 581 991, Рјешењем број: 08.040/704-275/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

3. Бањац (Петар) Милорад, Јована Рашковић 49, Бања Лука, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 403 185, Рјешењем број: 08.040/704-274/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

4. Павловић (Славко) Томислав, Војводе Степе број 9, Вишеград, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 631 700, Рјешењем број: 08.040/704-273/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

5. Павловић (Милорад) Свјетлана, Степе Степановића бб, Фоча, инжењер електротехнике, телефон број 065 592 138, Рјешењем број: 08.040/704-272/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака електротехничке струке;

6. Гаврић (Томо) Мирослав, Филипа Вишњића број 21, Бијељина, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 546 799, Рјешењем број: 08.040/704-271/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

7. Милутиновић (Драгутин) Сретко, Бранка Бујића број 17, Приједор, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 940 246, Рјешењем број: 08.040/704-270/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

8. Мирошљевић (Драгутин) Драган, Франа Супила број 8, Бања Лука, дипломирани инжењер информacionих технологија, телефон број 065 529 290, Рјешењем број: 08.040/704-269/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

9. Змијањац (Никола) Ђуро, М. Југовића 20, Бања Лука, дипломирани електротехнички инжењер, телефон број 065 826 451, Рјешењем број: 08.040/704-268/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

10. Шкорић (Ђорђо) Зоран, Станари бб, Добој, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 526 467, Рјешењем број: 08.040/704-267/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

11. Жарић (Божо) Миро, Јована Јовановића Змаја 22, Брод, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 522 600, Рјешењем број: 08.040/704-266/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

12. Рончевић (Стеван) Зоран, Иве Андрића 46 в, Бијељина, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 323 388, Рјешењем број: 08.040/704-265/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

13. Кузмановић (Милутин) Сека, Др Јована Рашковића број 16, Бања Лука, дипломирани инжењер електротехнике, магистар техничких наука, телефон број 065 403 056, Рјешењем број: 08.040/704-264/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака електротехничке струке;

14. Челиковић (Радо) Драган, Момчила Мићића број 9, Власеница, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 525 497, Рјешењем број: 08.040/704-263/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

15. Марковић (Стојан) Чедомир, Ђуре Ђаковића број 8, Бања Лука, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 747 466, Рјешењем број: 08.040/704-262/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

16. Рађевић (Рајка) Зоран, Крфска 50, Бања Лука, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 511 570, Рјешењем број: 08.040/704-424/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

17. Јурошевић (Тихомир) Миладин, Карађорђева, Центар број 3, Зворник, дипломирани инжењер електротехнике, Рјешењем број: 08.040/704-420/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

18. Мирјана (Мирка) Крстановић, Данила Илића број 64, Бијељина, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 066 823 305, Рјешењем број: 08.040/704-419/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака електротехничке струке;

19. Савић (Миле) Драго, Николе Пашића 77, Добој, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 517 328, Рјешењем број: 08.040/704-378/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке;

20. Ђукић (Драшко) Драго, 1. крајишке бригаде НО 1, Бања Лука, дипломирани инжењер електротехнике, телефон број 065 516 925, Рјешењем број: 08.040/704-377/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака електротехничке струке.

18. Вјештаци геодетске струке

1. Гаврић (Млађан) Зоран, ул. Браће Кукрика 22, Бања Лука, мастер дипломирани инжењер геодезије, телефон број 065/523-776, Рјешењем број: 08.040/704-131/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

2. Ђекић (Радивоје) Снежана, ул. Српске војске СП-55 Дервента, дипл. геодетски инжењер, телефон број 065/141-603, Рјешењем број: 08.040/704-132/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака геодетске струке;

3. Цамић (Исмет) Изет, Општина Бијељина, Бијељина, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/921-329, Рјешењем број: 08.040/704-121/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

4. Вуковић (Раде) Гојко, ул. Равногорска 13, Бања Лука, геодетски техничар, телефон број 065/801-637, Рјешењем број: 08.040/704-114/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

5. Предраговић (Богдан) Недељко, ул. Пете козарске бригаде 12, Бања Лука, геодетски инжењер, телефон број 065/351-425, Рјешењем број: 08.040/704-127/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

6. Бојановић (Милован) Бранивој, ул. Марије Бурсаћ СП57 37/4, Дервента, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/483-635, Рјешењем број: 08.040/704-110/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

7. Обрадовић (Грујо) Драган, РУГИП, ПЈ И. Илица, Источна Илица, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/070-355, Рјешењем број: 08.040/704-117/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

8. Лазић (Владимир) Дражен, ул. Дервентски луг бб, Дервента, геомтар, телефон број 065/566-257, Рјешењем број: 08.040/704-118/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

9. Ђурић (Перо) Братислав, ул. Дервентски луг бб, Дервента, геодетски техничар - геомтар, телефон број 065/618-668, Рјешењем број: 08.040/704-111/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

10. Михајловић (Петар) Сања, ул. Стефана Дечанског бб, Бијељина, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/515-700, Рјешењем број: 08.040/704-129/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака геодетске струке;

11. Грабеж (Павле) Гојко, ул. Стефана Немање 11, Мркоњић Град, геомтар, телефон број 065/662-703, Рјешењем број: 08.040/704-115/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

12. Бунјевац (Марко) Милан, ул. Ново насеље Фагум-Каракај, Зворник, геомтар, телефон број 065/568-138, Рјешењем број: 08.040/704-124/10 именован за вјештака геодетске струке;

13. Бајић (Гојко) Милош, ул. Моме Видовића 13, Србац, геодетски инжењер, телефон број 065/520-478, Рјешењем број: 08.040/704-125/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

14. Симикић (Вељко) Лука, ул. Мачковац 17, Лопаре, геодетски техничар, телефон број 055/650-323, Рјешењем број: 08.040/704-130/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

15. Николић (Радомир) Горан, ул. Мајора Д. Гавриловића 4/3-7, Бијељина, геомтар, телефон број 065/661-255, Рјешењем број: 08.040/704-116/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

16. Мијаговић (Радован) Младен, ул. Бранка Поповића 19, Бања Лука, струковни инжењер геодезије, телефон број 065/965-594, Рјешењем број: 08.040/704-123/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

17. Зекић (Момир) Јанко, ул. М. Мићића бб, Сребреница, геодетски техничар-геомтар, телефон број 065/694-840, Рјешењем број: 08.040/704-122/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

18. Крстић (Божо) Вујадин, ул. Цара Душана бб, Лопаре, геодетски техничар - геомтар, телефон број 065/604-612, Рјешењем број: 08.040/704-113/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

19. Лејић (Владимир) Владимир, ул. Видовданска 63, Градишка, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/685-159, Рјешењем број: 08.040/704-112/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

20. Никић (Дамјан) Душко, ул. Војводе Мишића 32/19, Добој, дипломирани инжењер геодезије, мастер, 065/567-989, Рјешењем број: 08.040/704-119/10, од 10. новембра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

21. Тутњевић (Милутин) Ђорђо, ул. Омладинска 11, Дервента, геодетски инжењер, телефон број 065/524-247, Рјешењем број: 08.040/704-120/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

22. Вулин (Славко) Младен, ул. Српске добровољачке гарде, 103, Бијељина, геомтар, телефон број 065/628-177, Рјешењем број: 08.040/704-126/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

23. Топић (Драго) Предраг, ул. Љубице Геровац 2 Бања-Лука, геодетски техничар, телефон број 065/516-934, Рјешењем број: 08.040/704-128/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

24. Савић (Цвијан) Борка, ул. Косаница бб, Лопаре, струковни инжењер геодезије, телефон број 065/433-127, Рјешењем број: 08.040/704-459/10, од 28. октобра 2010. године именована за вјештака геодетске струке;

25. Каран (Јово) Драгомир, ул. Козарска бб, Нови Град, геодетски техничар, телефон број 065/510-497, Рјешењем број: 08.040/704-478/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

26. Крајишник (Велимир) Радован, ул. Љубовијска бб, Србац, геодетски техничар, телефон број 065/524-406, Рјешењем број: 08.040/704-472/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

27. Мачар (Војислав) Драго, ул. Борка и Ратка Радовића бб, Соколац, геодетски инжењер, телефон број 065/883-227, Рјешењем број: 08.040/704-461/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

28. Какућа (Душан) Божо, ул. Бикавац 3/1, Вишеград, геодетски техничар - геомтар, телефон број 065/431-864, Рјешењем број: 08.040/704-460/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

29. Шобот (Ђуро) Радмила, ул. Мојковачка 19, Бања Лука, геомтар, телефон број 065/609-353 Рјешењем број: 08.040/704-470/10, од 28. октобра 2010. године именована за вјештака геодетске струке;

30. Миловановић (Недељко) Коста, ул. Солоћуша 10, Поточари, геодетски техничар, телефон број 065/715-874, Рјешењем број: 08.040/704-462/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

31. Томић (Млађан) Жељко, ул. Миљевићи 32, И. Сарајево, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/950-523, Рјешењем број: 08.040/704-473/10, од 28. октобра 2010. године именован је за вјештака геодетске струке;

32. Малиновић (Здравко) Рада, ул. Војводе Степе 102/15, Добој, геодетски техничар, телефон број 065/277-484, Рјешењем број: 08.040/704-458/10, од 28. октобра 2010. године именована за вјештака геодетске струке;

33. Марјановић (Анто) Марјан, ул. Димитрија Туцовића 23/15, Бијељина, геодетски техничар-геометар, телефон број 065/584-422, Рјешењем број: 08.040/704-455/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

34. Мирић (Момчило) Драган, ул. Кнежопољска 5, Бања Лука, геодетски техничар, телефон број 066/802-301, Рјешењем број: 08.040/704-456/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

35. Мاستило (Миладин) Гордан, ул. Крајишка бб, Фоча, геодетски техничар, телефон број 065/665-845, Рјешењем број: 08.040/704-476/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

36. Црепуља (Шпиро) Војо, ул. Гаврила Принципа 2, Шипово, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/962-969, Рјешењем број: 08.040/704-457/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

37. Јанковић (Чедо) Родољуб, ул. Видовданска 9, Прнавор, геодетски техничар телефон број 065/833-635, Рјешењем број: 08.040/704-454/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

38. Племић (Мило) Благоје, ул. Бранка Попића 12, Фоча, геодетски инжењер, телефон број 065/374-608, Рјешењем број: 08.040/704-468/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

39. Божић (Богдан) Ненад, ул. Добојска 6, Модрича, дипломирани инжењер геодезије - мастер телефон број 065/566-019, Рјешењем број: 08.040/704-477/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

40. Јокић (Милош) Зоран, ул. Омарска 417, Приједор, геодетски техничар, телефон број 065/621-862, Рјешењем број: 08.040/704-469/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

41. Кљештан (Реља) Митар, ул. Насеље заједница бб, Власеница, геодетски техничар - геометар, телефон број 065/629-914, Рјешењем број: 08.040/704-464/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

42. Соко (Владо) Милентије, ул. Српских ратника 19, Гацко, геодетски техничар - геометар, телефон број 065/727-015, Рјешењем број: 08.040/704-463/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

43. Симановић (Петар) Младен, ул. Краља А. Карађорђевића 200/б, Бања Лука, инжењер геодезије, телефон број 065/932-872, Рјешењем број: 08.040/704-471/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

44. Вучић (Саво) Милојко, ул. Дујка Комљеновића бб, Кнежево, геодетски техничар - геометар, телефон број 065/953-591, Рјешењем број: 08.040/704-474/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

45. Ђуричић (Грујо) Драган, ул. Ловћенска 47, Бања Лука, геодетски техничар, телефон број 065/939-339, Рјешењем број: 08.040/704-466/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

46. Фржовић (Радоја) Момчило, ул. Кнеза Михајла 16, Требиње, дипломирани геодетски инжењер, телефон број 065/526-616, Рјешењем број: 08.040/704-467/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

47. Перишић (Никола) Вукадин, ул. Петра Бојовића 4/61, Фоча, геодетски инжењер, телефон број 065/665-855, Рјешењем број: 08.040/704-475/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке;

48. Лалић (Љубомир) Јован, ул. Ђ. Драже 28/25, Добој, геодетски техничар, телефон број 065/223-468, Рјешењем број: 08.040/704-465/10, од 28. октобра 2010. године именован за вјештака геодетске струке.

19. Вјештаци саобраћајне струке

1. Вучен Недељко, ул. Војводе Момчила 3, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/635-598, Рјешењем број: 08.040/704-216/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;

2. Драшковић Данислав, ул. Његошева 32/19, Бијељина, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/464-017, Рјешењем број: 08.040/704-217/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке, за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;

3. Богдановић (Зари) Вук, Саобраћајни факултет, Травник, доктор техничких наука из области саобраћаја, телефон број +381638306596, Рјешењем број: 08.040/704-215/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

4. Миљковић (Тихомир) Небојша, ул. Благоје Поповића бб, Градишка, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/185-788, Рјешењем број: 08.040/704-193/10, од 1. октобра 2010. године, именован за вјештака саобраћајне струке

5. Митровић (Лазар) Горан, ул. 9. априла, Зворник, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/444-711, Рјешењем број: 08.040/704-211/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

6. Бошњак (Ристо) Жељко, ул. Св. Саве 107, Зворник, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/596-258, Рјешењем број: 08.040/704-214/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

7. Стојановић (Радомир) Томица, ул. Лазе Костића 127, Бијељина, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/623-229, Рјешењем број: 08.040/704-213/10 01.10.2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

8. Писић (Живан) Далибор, ул. Роћевић бб, Козлук - Зворник, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/717-986, Рјешењем број: 08.040/704-212/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

9. Суботић (Јован) Војислав, ул. Саничких жетелаца 9, Бања Лука, дипломирани инжењер промета, телефон број 065/639-551, Рјешењем број: 08.040/704-210/10, од 1. октобра 2010. године именован је за вјештака саобраћајне струке, за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;

10. Радовић (Миливоје) Милија, ул. Браће Југовића Б-2,55/11, Зворник, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/513-664, Рјешењем број: 08.040/704-209/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

11. Томас (Мате) Иван, ДД Croatia осигурање, Љубушки, дипломирани инжењер стројарства, телефон број 063/321-792, Рјешењем број: 08.040/704-208/10, од 1. октобра 2010. године, именован за вјештака саобраћајне струке, за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;

12. Караца (Илија) Марио, ул. Божидара М. Бабића 4, Бања Лука дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/444-885, Рјешењем број: 08.040/704-207/10, од 1. октобра 2010. године именован је за вјештака саобраћајне струке, за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;

13. Ракић (Милан) Миладин, ул. Уроша Предића 16 а, Бијељина, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/470-245, Рјешењем број: 08.040/704-206/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;

14. Стевић (Томо) Тривко, ул. Хасе бб, Бијељина, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/514-360, Рјешењем број: 08.040/704-205/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
15. Мировић (Лаза) Реља, ул. Његошева 15, Бијељина, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/714-929, Рјешењем број: 08.040/704-204/10, од 1. октобра 2010. године именован је за вјештака саобраћајне струке;
16. Свјетлановић (Чедомир) Миленко, ул. Куљани бб, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/588-234, Рјешењем број: 08.040/704-203/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
17. Божић (Петар) Зоран, ул. Душана Радовића 4/23, Бијељина, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/921-008, Рјешењем број: 08.040/704-201/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
18. Гогић (Душан) Весна, ул. Пионирска 31, Нови Град, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/962-496, Рјешењем број: 08.040/704-200/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака саобраћајне струке;
19. Ћорић (Звонко) Анте, ул. Кнеза Домагоја 5, Мостар, дипломирани машински инжењер, телефон број 063/316-660, Рјешењем број: 08.040/704-199/10, од 1. октобра 2010. године, именован за вјештака саобраћајне струке за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;
20. Липовац (Петко) Крсто, ул. Карађорђева 15, Вишеград, доктор техничких наука из области саобраћаја, Рјешењем број: 08.040/704-198/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
21. Вујанић (Петар) Милан, ул. Б. Јерковића 179/26, Београд, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/409-530, Рјешењем број: 08.040/704-197/10, од 1. октобра 2010. године именован је за вјештака саобраћајне струке, за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;
22. Марић (Саво) Дарко, ул. Доња Трнова бб, Угљевик, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 066/164-184, Рјешењем број: 08.040/704-196/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
23. Марчета (Душан) Давор, ул. Гундулићева 106, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/925-110, Рјешењем број: 08.040/704-195/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
24. Сладоје (Милан) Момчило, ул. Цара Лазара 36, Источно Сарајево, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/601-504, Рјешењем број: 08.040/704-194/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
25. Гојковић (Драгољуб) Велибор, ул. Буковица бб, Лакташи, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/365-114, Рјешењем број: 08.040/704-192/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
26. Јефтић (Милорад) Александар, ул. Д. Мијатовића Шварца бб, Приједор, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/764-500, Рјешењем број: 08.040/704-191/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
27. Косовац (Илија) Перо, ул. Видовданска 4, Градишка, дипломирани инжењер промета, телефон број 065/665-515, Рјешењем број: 08.040/704-190/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке, за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;
28. Милосављевић (Драгослав) Данијел, ул. Пећани Ц-1, Приједор, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/600-475, Рјешењем број: 08.040/704-188/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
29. Рађеновић (Милан) Душко, ул. Јована Бијељића 204, Бања Лука, дипломирани инжењер промета, телефон број 065/990-787, Рјешењем број: 08.040/704-187/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
30. Гатарић (Стојан) Радомир, ул. Бранка Поповића 278, Бања Лука, дипломирани инжењер промета, телефон број 065/404-057, Рјешењем број: 08.040/704-186/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
31. Кнежевић (Андрија) Раденко, ул. Видовданска 48/30, Бијељина, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/691-529, Рјешењем број: 08.040/704-185/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
32. Ђукић (Миливоје) Ранко, ул. В. Буковица бб, Руданка, Добој, дипломирани инжењер промета, телефон број 065/525-957, Рјешењем број: 08.040/704-445/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
33. Тешановић (Јанко) Милан, ул. Дарка Јакмировића 13/1, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/691-372, Рјешењем број: 08.040/704-189/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке за област - саобраћајне незгоде, техника возила и штете на возилима;
34. Тубин (Душан) Стеван, ул. Пећани Б-2, Приједор, дипломирани инжењер промета, телефон број 065/641-327, Рјешењем број: 08.040/704-448/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
35. Миливојевић (Срећко) Тихомир, ул. Вука Караџића 105, И. Сарајево, инжењер цестовног саобраћаја, телефон број 065/681-918, Рјешењем број: 08.040/704-449/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
36. Мартиновић (Стипе) Зоран, ул. Срђе Злопоглеђе 35, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/519-016, Рјешењем број: 08.040/704-452/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
37. Бабић (Славко) Милован, ул. Царице Милице 34, Бања Лука, инжењер цестовног промета, телефон број 065/544-121, Рјешењем број: 08.040/704-451/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
38. Средић (Раде) Зоран, ул. Ловћенска 16а, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/512-685, Рјешењем број: 08.040/704-202/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
39. Ного (Ристо) Божо, ул. Спасовданска 12, Источно Сарајево, дипломирани војни инжењер саобраћаја, телефон број 065/898-665, Рјешењем број: 08.040/704-447/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
40. Келечевић (Милан) Спасе, ул. Марка Краљевића 22, Бања Лука, инжењер цестовног саобраћаја, телефон број 065/686-293, Рјешењем број: 08.040/704-453/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке, за област: утврђивање оригиналности броја шасије, мотора и осталих идентификационих ознака на возилу;
41. Станковић (Бранко) Слободан, ул. Војводе Мишића 16, Добој, дипломирани саобраћајни инжењер, телефон број 065/924-548, Рјешењем број: 08.040/704-450/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке;
42. Дамјанић (Мирко) Милан, ул. Барловци бб, Бања Лука, дипломирани инжењер саобраћаја, телефон број 065/623-816, Рјешењем број: 08.040/704-446/10, од 27. октобра 2010. године именован за вјештака саобраћајне струке.

20. Вјештаци грађевинско-архитектонске струке

1. Ковачевић (Чедо) Момчило, ул. Крајишких бригада 153, Бања Лука, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/249-542, Рјешењем број: 08.040/704-184/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

2. Кунић (Војин) Верица, ул. Српска 107а, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/884-425, Рјешењем број: 08.040/704-181/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке за област - урбанизам и планирање;

3. Изиић (Мустафа) Мирсад, ул. Ђуре Даничића 48, Бијељина, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/664-514, Рјешењем број: 08.040/704-182/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

4. Саламандија (Боривоје) Бранка, ул. Војводе Путника бб, Фоча, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/660-551, Рјешењем број: 08.040/704-183/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

5. Чучић (Мирослав) Жарко, ул. 17. априла 3/10, Братунац, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/660-103, Рјешењем број: 08.040/704-144/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

6. Милановић (Остоја) Грујо, ул. Соколска бб, Фоча, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/234-930, Рјешењем број: 08.040/704-137/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

7. Елез (Јово) Оливера, ул. Соколска бб, Фоча, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/826-181, Рјешењем број: 08.040/704-166/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

8. Ибришагић (Халил) Маида, ул. Скендера Куленовића 23, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/404-941, Рјешењем број: 08.040/704-151/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

9. Павковић (Мирко) Зорка, ул. Омладинска 1, Дервента, инжењер грађевинарства, телефон број 065/533-901, Рјешењем број: 08.040/704-171/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

10. Лукић (Панте) Драгослав, ул. Трњаци бб, Бијељина, грађевински техничар, Рјешењем број: 08.040/704-169/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

11. Вуковић (Недељко) Раденко, ул. Марка Липовца 124, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/620-334, Рјешењем број: 08.040/704-168/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

12. Николић (Рајко) Стево, ул. Реље Крилатице 9, Бања Лука, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/535-886, Рјешењем број: 08.040/704-173/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

13. Игњатовић (Петар) Драган, ул. Браће Југовића бб, Зворник, грађевински инжењер, телефон број 065/517-506, Рјешењем број: 08.040/704-139/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

14. Јовић (Томо) Вера, ул. Петра Кочића 30, Приједор, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/527-478, Рјешењем број: 08.040/704-172/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - урбанизам и планирање;

15. Николић-Ритан Весна, ул. М. Врховца 94, Приједор, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 065/942-692, Рјешењем број: 08.040/704-136/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

16. Новаковић (Новак) Горан, ул. Проф. А. Николића 23, Брчко, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/527-959, Рјешењем број: 08.040/704-167/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

17. Нешковић (Мирко) Мирослав, ул. Гарча бб, Вишеград, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/478-450, Рјешењем број: 08.040/704-174/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

18. Којић (Драгиша) Борисав, адреса - ДОО "Сигма-инжињеринг", Модрича, грађевински инжењер, телефон број 065/647-243, рјешењем број 08.040/704-179/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

19. Дмитровић (Никола) Љиља, ул. Михајло Пупина 10, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/262-940, Рјешењем број: 08.040/704-149/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - урбанизам;

20. Богуновић (Слободан) Ненад, ул. М. Бурсаћ бб, Дервента, инжењер грађевинарства, телефон број 065/522-425, Рјешењем број: 08.040/704-159/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

21. Суботић (Остоја) Милан, ул. Светосавска 38, Козарска Дубица, грађевински инжењер, телефон број 065/530-796, Рјешењем број: 08.040/704-154/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

22. Јевтић (Бранко) Драган, ул. Св. Саве 317, Зворник, магистар техничких наука, телефон број 065/608-367, 065/401-787, Рјешењем број: 08.040/704-140/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

23. Ристић (Михајло) Душан, ул. Милоша Црњанског 14, Градишка, инжењер грађевинарства, телефон број 066/488-011, Рјешењем број: 08.040/704-143/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

24. Хрстић (Драгица) Дарко, ул. Симе Матавуља 8, Бања Лука, магистар техничких наука из области архитектуре и урбанизма, телефон број 051/216-436, Рјешењем број: 08.040/704-138/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

25. Драгићевић (Миливоје) Зденко, ул. М. Г. Николајевича Арка 1, Градишка дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/518-393, Рјешењем број: 08.040/704-145/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

26. Ђукић (Димитрије) Јелена, ул. Ђ. Ђаковића 10, Бања Лука, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/785-476, Рјешењем број: 08.040/704-146/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке за област - хидротехника и урбанизам;

27. Обрадовић (Драго) Слободан, ул. Д. Грубора 27, Нови Град, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/912-270, Рјешењем број: 08.040/704-165/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура и урбанизам;

28. Максимовић (Миле) Ацо, ул. Бабићи бб, Челинац, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/520-250, Рјешењем број: 08.040/704-178/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

29. Милојевић (Гојко) Бранкица, ул. З. Јовића 4А, Бања Лука, доктор техничких наука из области архитектуре и урбанизма, телефон број 065/443-444, Рјешењем број: 08.040/704-135/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура и урбанизам;

30. Васић (Милош) Мира, ул. Кнеза Милоша 36а/4, Добој, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/954-059, Рјешењем број: 08.040/704-157/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

31. Бијелић (Бранко) Комљен, ул. Јована Цвијића бб, Шамац, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 065/560-104, Рјешењем број: 08.040/704-147/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

32. Ресановић (Владимир) Александар, ул. Ново насеље бб, Лончари, инжењер грађевине, телефон број 065/601-022, Рјешењем број: 08.040/704-133/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

33. Живанић (Никола) Споменка, ул. Јована Дучића 4, Дервента, дипломирани инжењер грађевине, телефон број 065/532-654, Рјешењем број: 08.040/704-164/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

34. Глоговац (Славко) Милош, ул. Стефана Немање 21, Источно Ново Сарајево, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/526-545, Рјешењем број: 08.040/704-155/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

35. Бобар (Ристо) Лука, ул. Његошева 24А, Прњавор, инжењер грађевинарства, телефон број 065/512-669, Рјешењем број: 08.040/704-148/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

36. Шојић (Трифко) Драган, ул. Српских ратника бб, Пале, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/577-001, Рјешењем број: 08.040/704-141/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - високоградња;

37. Шаровић (Гојко) Бранислав, ул. Вука Караџића 2, Зворник, дипломирани инжењер архитектуре телефон број 065/954-156, Рјешењем број: 08.040/704-134/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

38. Бошковић (Коста) Чедомир, ул. Алексе Шантића 21, Источно Сарајево, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/728-658, Рјешењем број: 08.040/704-180/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

39. Пикун (Видак) Милан, ул. Папчевине, Невесиње, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/650-962, 066/351-218, Рјешењем број: 08.040/704-177/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

40. Милићевић (Лазар) Младен, ул. Душана Баранина 11/27, Бијељина, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/365-460, Рјешењем број: 08.040/704-158/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

41. Божуновић (Милутин) Миладин, ул. Св. Саве 9, Прњавор, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/580-620, Рјешењем број: 08.040/704-153/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

42. Цоља (Борис) Нинослава, адреса - Предузеће "Градитељ", Теслић, дипломирани грађевински инжењер, Рјешењем број: 08.040/704-160/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

43. Бибер (Чедомир) Драгана, ул. Марије Симић 9, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/913-056, Рјешењем број: 08.040/704-142/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство, архитектура, урбанизам и ентеријери;

44. Поповић (Ристо) Радован, ул. Карађорђа Петровића 1, Милићи, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 066/345-980, Рјешењем број: 08.040/704-176/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

45. Вујасиновић (Мирко) Небојша, ул. Јовице Савиновића 113, Бања Лука, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 065/518-379, Рјешењем број: 08.040/704-175/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

46. Радовић (Радомир) Миња, ул. Св. Саве 16/27, Зворник, инжењер грађевинарства, Рјешењем број: 08.040/704-156/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

47. Милојевић (Митар) Горан, ул. Змај Јовина 4а, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/516-187, Рјешењем број: 08.040/704-170/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

48. Стјепановић (Вељко) Ристо, ул. Војводе Мишића 31, Челинац, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/531-074, Рјешењем број: 08.040/704-163/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - хидротехника;

49. Лалић (Вељко) Градимир, ул. Кнеза Милоша 36б/23, Добој, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/942-191, Рјешењем број: 08.040/704-494/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

50. Малић (Љубо) Миља, ул. Гундулићева 76, Бања Лука, инжењер грађевинарства, телефон број 065/981-404, Рјешењем број: 08.040/704-495/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

51. Нинковић (Драгутин) Небојша, ул. Кордунашка 10, Бања Лука, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/534-739, Рјешењем број: 08.040/704-496/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

52. Зеленовић (Радослав) Алекса, ул. Автовац бб, Гацко, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/821-363, 066/801-063, Рјешењем број: 08.040/704-497/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

53. Пуповац (Саво) Сања, ул. Видовданска 6, Челинац, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/587-328, Рјешењем број: 08.040/704-498/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

54. Вучен (Стеван) Боја, ул. Меше Селимовића бб, Приједор, архитектонско-грађевински техничар, телефон број 065/481-453, Рјешењем број: 08.040/704-499/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

55. Тимарац (Неђељко) Тихомир, ул. Пећани Б1, Приједор, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 065/402-630, Рјешењем број: 08.040/704-500/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

56. Ђокић (Симо) Мићо, ул. Светосавска бб, Модрича, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 065/647-212, Рјешењем број: 08.040/704-501/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

57. Радмановић (Недељко) Љиљана, ул. Булевар војводе Степе Степановића 31, Бања Лука, грађевински инжењер, телефон број 065/644-133, Рјешењем број: 08.040/704-509/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

58. Радовић (Ристо) Владо, ул. Војводе Путника 28, Бијељина, грађевински техничар, телефон број 065/515-738, Рјешењем број: 08.040/704-508/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

59. Симанић (Томислав) Властимир, ул. Дринска бб, Зворник, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/525-474, Рјешењем број: 08.040/704-507/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

60. Милановић (Гојко) Горан, ул. Милана Будимира 23, Мркоњић Град, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/627-714, Рјешењем број: 08.040/704-504/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

61. Комадина (Александар) Драган, ул. Моме Видовића 40, Србац, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/522-434, Рјешењем број: 08.040/704-503/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

62. Милошевић (Неђо) Млађен, ул. Његошева бб, Фоча, грађевински техничар, телефон број 065/466-323, Рјешењем број: 08.040/704-502/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

63. Васиљевић (Недељко) Горан, ул. Бања Лука 70, Модрича, грађевински инжењер, телефон број 065/672-762, Рјешењем број: 08.040/704-479/10 именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

64. Перишић (Радојица) Зоран, ул. Цара Лазара бб, Фоча, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/602-107, Рјешењем број: 08.040/704-480/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

65. Петровић (Милош) Гордана, ул. Николе Пашића 1/5, Модрича, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/628-471, Рјешењем број: 08.040/704-481/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

66. Делић (Хусеин) Амир, ул. Босанска 16 Бихаћ, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 061/770-274, Рјешењем број: 08.040/704-482/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

67. Мехмедагић (Смаил) Сејад, ул. Српских вучијачких бригада 4, Добој, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 061/402-874, Рјешењем број: 08.040/704-484/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

68. Курица (Васо) Петар, ул. Куљани 48, Бања Лука, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/444-566, Рјешењем број: 08.040/704-485/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

69. Ковачевић (Стипо) Биљана, ул. Јована Дучића 22, Градишка, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/622-241, Рјешењем број: 08.040/704-490/10, од 10. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

70. Петровић (Дејан) Александар, ул. Гаврила Принципа 16/10, Бијељина, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/610-451, Рјешењем број: 08.040/704-161/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

71. Илић (Трифко) Марино, ул. Кнеза Лазара 115/21, Добој, дипломирани грађевински инжењер, телефон број 065/584-926, Рјешењем број: 08.040/704-152/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

72. Јокић (Петар) Љубо, ул. Видовданска 11а, Градишка, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 065/843-699, Рјешењем број: 08.040/704-150/10, од 1. октобра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

73. Алемпић (Митар) Ранка, ул. С. војске 55, Хан Пијесак, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/444-229, Рјешењем број: 08.040/704-162/10, од 1. октобра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

74. Трифковић (Никола) Гордана, ул. Милана Хаџиристића 10, Брчко, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/709-563, Рјешењем број: 08.040/704-483/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

75. Ступар (Миле) Зорица, ул. Чађавица 2, Нови Град, грађевински инжењер, телефон број 065/300-721, Рјешењем број: 08.040/704-490/10, од 10. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

76. Јовановић (Драгомир) Драгољуб, ул. Дучићева 6, Братунац, грађевински инжењер, телефон број 065/971-138, Рјешењем број: 08.040/704-486/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

77. Ивстић (Нурија) Јадранка, ул. Булевар в. Живојина Мишића 1, Бања Лука, дипл. грађевински инжењер, телефон број 065/768-130, Рјешењем број: 08.040/704-487/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

78. Обрадовић (Благоје) Дара, ул. Петра Зимоњића 6, Приједор, грађевински инжењер, телефон број 065/645-951, Рјешењем број: 08.040/704-488/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке;

79. Бошковић (Тихомир) Биљана, ул. Николе Пашића 3, Модрича, дипломирани инжењер архитектуре, телефон број 065/664-002, Рјешењем број: 08.040/704-490/10, од 3. новембра 2010. године именована за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - архитектура;

80. Вуксан (Дмитар) Јован, ул. Гајева 2а, Бања Лука, инжењер грађевинарства, телефон број 065/538-956, Рјешењем број: 08.040/704-491/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

81. Кењало (Душан) Драженко, ул. Саве Ковачевића 36, Бања Лука, дипломирани грађевински инжењер, Рјешењем број: 08.040/704-492/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке, за област - грађевинарство;

82. Силић (Фикрет) Сулејман, ул. Цазинска 1, Велика Кладуша, дипломирани инжењер грађевинарства, телефон број 061/799-425, Рјешењем број: 08.040/704-493/10, од 3. новембра 2010. године именован за вјештака грађевинско-архитектонске струке.

II

Вјештаци постављени по досадашњим прописима настављају са обављањем дужности до објављивања ове листе, односно до завршетка већ започетог вјештачења.

III

Именовање вјештака графичко-графоскопске области у складу са одредбама Закона о вјештацима Републике Српске извршиће се по испуњавању Законом прописаних претпоставки за њихово именовање.

IV

Ова листа објавиће се у “Службеном гласнику Републике Српске” и у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, а биће достављена судовима, тужилаштвима и Адвокатској комори на подручју Републике Српске.

Број: 08.040/704-8/11
31. јануара 2011. године
Бања Лука

Министар,
Церард Селман, с.р.

Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове

На основу члана 86. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10 и 86/10) и члана 22. Закона о премјери и катастру непокретности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 34/06, 110/08 и 15/10), директор Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

О ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О СТУПАЊУ НА СНАГУ КАТАСТРА НЕКРЕТНИНА ДИЈЕЛА ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ ДОБОЈ, ОБЈАВЉЕНОГ У “Службеном гласнику Републике Српске”, број 10/99

I

У Рјешењу о ступању на снагу катастра некретнина дијела подручја општине Добој, број: 03-952-16/99, од 5. марта 1999. године, објављеном у “Службеном гласнику Републике Српске”, број 10/99, допуњава се тачка 4. тако да се послједице ријечи: “Липац” додају ријечи: “и катастарску општину Присаде”.

II

Допуњава се прилог Рјешења списком парцела старог премјера (земљишна књига) катастарске општине Присаде на којима нису утврђена права на некретнинама, и то к.ч. 22/8 и 22/9.

III

Ово рјешење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 21.03/952.1-61/11
14. фебруара 2011. године
Бања Лука

Директор,
Др Тихомир Глигорић, с.р.

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске

На основу члана 64. став 5. и члана 260. став 3. Закона о тржишту хартија од вриједности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 92/06 и 34/09), Комисија за хартије од вриједности Републике Српске, на сједници одржаној 14. фебруара 2011. године, донијела је

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ТРГОВАЊУ ХАРТИЈАМА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

Члан 1.

У члану 2. Правилника о трговању хартијама од вриједности (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 11/07, 96/07 и 7/08) став 2. мијења се и гласи:

“(2) Трговање краткорочним хартијама од вриједности које емитује Република Српска у складу са посебним законом врши се у складу са прописима берзе, односно другог уређеног тржишта и Регистра.”.

Члан 2.

У члану 4. став 1. ријечи “Приватизациони инвестициони фонд” замјењују се ријечима: “Инвестициони фонд са јавном понудом”.

У ставу 2. истог члана ријечи: “приватизациони инвестициони фонд” замјењују се ријечима: “инвестициони фонд са јавном понудом”.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-ССП-371/11
14. фебруара 2011. године
Бања Лука

Предсједник
Комисије за хартије
од вриједности
Републике Српске,
Мр Миодраг Јандрић, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У 9/09**, рјешавајући захтјев **Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 17. став 1. тачка 1, члана 59. став 2. алинеја 2, члана 61. ст. 1, 2. и 3. и члана 63. ст. 1. и 4. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 60/05, 64/08 и 51/09), у саставу:

- Миодраг Симовић, предсједник,
- Валерија Галић, потпредсједница,
- Constance Grewe, потпредсједница,
- Сеада Палаврић, потпредсједница,
- Tudor Pantiru, судија,
- Мато Тадић, судија,
- David Feldman, судија и
- Мирсад Ђеман, судија,

на сједници одржаној 26. новембра 2010. године, донио је

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Дјелимично се усваја захтјев Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за оцјену уставности одредби члана 19.4. Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08) и члана 17. Статута Града Мостара (“Градски службени гласник Града Мостара”, број 4/04).

Утврђује се да члан 19.4. став 2. Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08) и члан 17. став 1. Статута Града Мостара (“Градски службени гласник Града Мостара”, број 4/04) у дијелу у ком гласи: “У сваком градском подручју се бирају по три (3) вијећника” нису у складу с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима који је саставни дио Устава Босне и Херцеговине.

Утврђује се да одредбе члана 19.2. ст. 1. и 3, те члана 19.4. ст. 2. до 8. Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08) и члана 17. став 1. Статута Града Мостара (“Градски службени гласник Града Мостара”, број 4/04) у дијелу који гласи: “У сваком градском подручју се бирају по три (3) вијећника” нису у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Налаже се Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да измени и допуни неуставне одредбе Изборног закона Босне и Херцеговине у складу с овом одлуком у року од шест мјесеци након објављивања ове одлуке у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”.

Утврђује се да члан 7. ст. 1. и 3, члан 15. став 2, члан 17. став 1. и члан 38. став 1. Статута Града Мостара нису у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Налаже се Градском вијећу Града Мостара да обавијести Уставни суд о корацима које ће предузети да усклади Статут Града Мостара с Уставом Босне и Херцеговине у року од три мјесеца

након објављивања у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине” и амандмана које је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине да би ускладила Изборни закон Босне и Херцеговине с Уставом Босне и Херцеговине у складу с овом одлуком.

До тада, даљи поступак по захтјеву Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за оцјену уставности одредби члана 7. ст. 1. и 3, члана 15. став 2, члана 17. став 1. и члана 38. став 1. Статута Града Мостара се одлаже.

Одбија се као неоснован захтјев Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за оцјену уставности одредби чл. 19.4. ст. 1. и 9. и 19.7. Изборног закона Босне и Херцеговине, одредбе члана VI.C. став 7. Амандмана СИ на Устав Федерације Босне и Херцеговине (“Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, број 9/04) и одредбе чл. 7. ст. 2. и 3, чл. 15. став 1, чл. 16, 17. ст. 2. и 3, члан 38. ст. 2, 3. и 4, чл. 44. и 45. Статута Града Мостара.

Утврђује се да су одредбе члана 19.4. ст. 1. и 9, те члана 19.7. Изборног закона Босне и Херцеговине, одредба члана VI.C. став 7. Амандмана СИ на Устав Федерације Босне и Херцеговине, преостале одредбе чл. 7. и 15, члан 16, преостале одредбе чл. 17. и 38, те чл. 44. и 45. Статута Града Мостара у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Одбацује се као недопуштен захтјев Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за оцјену уставности става 1. уводног дијела и става 2. Одлуке Високог представника којом се проглашава Статут Града Мостара, због ненадлежности Уставног суда Босне и Херцеговине за одлучивање.

Одлуку објавити у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, “Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине”, “Службеном гласнику Републике Српске” и “Службеном гласнику Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине”.

Образложење

I - Увод

1. Клуб изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је 16. септембра 2009. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности одредби чл. 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6. и 19.7. Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 и 37/08; у даљем тексту: Изборни закон), одредби члана VI.C. ст. 4. и 7. Амандмана СИ на Устав Федерације Босне и Херцеговине (“Службене новине Федерације Босне и Херцеговине”, број 9/04; у даљем тексту: Устав ФБиХ), става 1. уводног општег дијела и става 2. Одлуке Високог представника за Босну и Херцеговину којом се проглашава Статут Града Мостара и одредби чл. 7, 15, 16, 17, 38, 44. и 45. Статута Града Мостара (“Градски службени гласник Града Мостара”, број 4/04; у даљем тексту: Статут).

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 22. став 1. Правила Уставног суда, од Представничког дома и Дома народа Парламентарне скупштине затражено је 1. децембра 2009. године да доставе одговор на захтјев.

3. На основу члана 15. став 3. Правила Уставног суда, од Канцеларије Високог представника за Босну и Херцеговину затражено је 7. децембра 2009. године да достави стручно писано мишљење у вези с предметним захтјевом.

4. Представнички дом је 14. децембра 2009. године доставио одговор на захтјев, а Дом народа 28. децембра 2009. године.

5. Канцеларија Високог представника је 30. децембра 2009. године доставила писано стручно мишљење у вези с предметним захтјевом.

6. На основу члана 26. став 2. Правила Уставног суда, одговори на захтјев су достављени подносиоцу захтјева 4. јануара 2010. године.

7. На Пленарној сједници одржаној 28. и 29. маја 2010. године Уставни суд је одлучио да одржи јавну расправу у овом предмету. Јавна расправа је одржана 24. септембра 2010. године. Након расправе, Венецијанска комисија (Европска комисија за демократију путем права) је као *amicus curiae* поднијела своје мишљење, које је прослијеђено странама.

III - Захтјев

а) Наводи из захтјева

8. Подносилац захтјева сматра да оспорене одредбе Изборног закона, Устава ФБиХ и Статута нису у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 14. Европске конвенције

за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција), чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима (1966) (у даљем тексту: Међународни пакт) и опционим протоколима (1966. и 1989) у вези с чланом 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију (подносилац захтјева се позива на Међународни пакт, што је очигледна омашка), те чланом 1. Међународне конвенције о укидању свих облика расне дискриминације, које чине саставни дио Устава Босне и Херцеговине (Анекс I на Устав Босне и Херцеговине).

9. Подносилац захтјева сматра да је став 1. уводног општег дијела Одлуке Високог представника за Босну и Херцеговину (у даљем тексту: Високи представник), којом се проглашава Статут Града Мостара, у супротности с одредбом члана II/1. Устава Босне и Херцеговине јер увођењем принципа неједнаког третмана јединица локалне самоуправе и њених грађана, у поређењу с другим јединицама локалне самоуправе и њиховим грађанима, не може да се постигне највиши ниво људских права и основних слобода. Такође, подносилац захтјева сматра да је наметање Статута недомекратски чин, те да је став 2. Одлуке Високог представника који гласи: “Статут је на снази на привременом основу док га не усвоји Градско вијеће Града Мостара у одговарајућој форми без измјена и допуна и без додатних услова” супротан одредби члана I/2. Устава Босне и Херцеговине.

10. Даље, подносилац захтјева сматра да је одредбама члана 19.4. ст. 1. и 9. Изборног закона и члана 16. Статута, којима је прописан доњи и горњи лимит заступљености представника у Градском вијећу из реда сваког од конститутивних народа, дискриминисан хрватски народ. Наиме, подносилац захтјева наводи да прописивање доњег лимита заступљености у Градском вијећу, као привилегије која је у конкретном случају дата српском народу као најмалобројнијем народу у Мостару, те горњег лимита заступљености, као одређеног ограничења за већински народ, без обзира на резултате избора, није прописана ниједним актом као привилегија за хрватски народ, нити као ограничење за српски и бошњачки народ у градовима гдје они представљају већински народ.

11. Подносилац захтјева сматра да је одредбама члана 19.4. став 2. Изборног закона и одредбама члана 17. став 1. Статута, којима је прописано да се по три вијећника бирају из сваке од шест изборних јединица градског подручја, прекршен основни принцип Изборног закона по ком при одређивању подручја изборних јединица мора да се води рачуна да изборне јединице имају подједнак број гласача. У вези с тим, подносилац захтјева наводи да изборна јединица Мостар Југозапад има око четири пута више гласача од изборне јединице Мостар Југоисток, а да се у обје изборне јединице бира исти број вијећника.

12. Подносилац захтјева сматра да су одредбама члана 19.2. ст. 1. и 3. и члана 19.4. став 2. Изборног закона и одредбама чл. 15. и 17. став 1. у вези с чл. 5. и 7. Статута дискриминисани грађани бивше Централне зоне у односу на грађане који живе у неком од шест градских подручја. Наиме, подносилац захтјева наводи да је оспореним одредбама прописано да на подручју Града као једне изборне јединице бирају 17 вијећника сви грађани Мостара, док преосталих 18 вијећника бирају само грађани шест градских подручја, док је грађанима бивше Централне зоне онемогућено да и они бирају своје представнике у Градско вијеће.

13. Такође, подносилац захтјева сматра да су одредбама члана 38. Статута, којима је прописано да се за свако од градских подручја успоставља по једна комисија у чији састав улазе по три градска вијећника изабрана с територије релевантног градског подручја, дискриминисани грађани бивше Централне зоне. Подносилац захтјева наводи да комисије за градска подручја одлучују о доношењу одлуке о расподјели прихода по основу додијељеног грађевинског земљишта и расписивању референдума у складу с чланом 33. Статута, те да грађани бивше Централне зоне нису у могућности да одлучују о тим питањима јер не припадају ниједном од градских подручја. Поред тога, подносилац захтјева сматра да су оспореним одредбама доведени у неравноправан положај и градски вијећници међусобно, јер вијећници који су изабрани у градској изборној јединици нису у могућности да буду бирани у комисију Градског вијећа за конкретно градско подручје, те самим тим да одлучују о напријед наведеним питањима.

14. Даље, подносилац захтјева сматра да су одредбе члана 19.7. Изборног закона, одредбе члана VI.C. став 7. Амандмана на Устав ФБиХ и одредбе чл. 44. и 45. Статута, којима је прописано да за градоначелника могу да буду изабрани само вијећници изабрани у Градско вијеће и да градоначелника бирају и смјењују вијећници Градског вијећа, дискриминаторске за све грађане Града Мостара. Наиме, подносилац захтјева наводи да је тачком 3) Амандмана CIV на Устав ФБиХ и одговарајућим одредбама Изборног закона прописано да начелнике и градоначелнике бирају грађани на непосредним и тајним изборима, те да је тачком 2) Амандмана СИ на Устав ФБиХ прописано да “Град Мостар има надлежности општине”. При томе, подносилац захтјева истиче да у свим општинама и Граду Бањалуци грађани непосредно уче-

ствују у избору начелника и градоначелника, из чега произилази да грађани Мостара немају иста права као грађани Града Бањалуке. Такође, подносилац захтјева наводи да су оспореним одредбама посебно дискриминисани грађани бивше Централне зоне, који због начина избора вијећника у Градско вијеће могу да дођу у ситуацију да немају могућност да буду бирани за градоначелника.

b) Одговор на захтјев

15. У одговору на захтјев Представнички дом је навео да је Уставноправна комисија Представничког дома на 87. сједници одржаној 14. децембра 2009. године разматрала предметни захтјев и да након расправе са три гласа "за", три гласа "против" и без гласова "суздржан" не подржава захтјев Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине.

16. У одговору на захтјев Дом народа је навео да је Уставноправна комисија Дома народа на 48. сједници одржаној 23. децембра 2009. године разматрала предметни захтјев и да, након расправе са три гласа "за", без гласова "против" и са два гласа "суздржан", без гласова сва три конститутивна народа, не подржава захтјев Клуба изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине.

c) Мишљење Високог представника у својству *amicus curiae*

17. У вези с оспореним одредбама чл. 19.1, 19.2, 19.3, 19.4. и 19.5. Изборног закона, члана VI.C. став 4. Амандмана CI на Устав ФБиХ и чл. 7, 15, 16. и 17. Статута, Високи представник је у писаном стручном мишљењу, прије свега, навео да члан 3. Протокола број 1 уз Међународни пакт о грађанским и политичким правима из 1966. године уређује поступак за услове допуствости за представке пред Комитетом за људска права Уједињених нација, те да се ови услови не примјењују пред Уставним судом. Високи представник је навео да, ако се ради о грешци и ако су подносиоци захтјева под наведеним подразумијевали члан 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, наведени члан није примјенљив у конкретном случају, пошто се тај члан не примјењује на изборе за тијела локалне власти која не врше законодавне власти већ врше регулаторне власти које им је делегирао Парламент. Уколико би подносиоци захтјева остали при тврди да је члан 14. Европске конвенције примјенљив у вези с чланом 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, Високи представник је навео да је Европски суд за људска права јасно утврдио да из комбинације ових одредби не може да се изведе право да сви гласови имају једнаку тежину. Што се тиче тврди подносиоца захтјева у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима, Високи представник се позвао на Општи коментар Комитета за људска права УН у ком је наведено да било каква ограничења права из члана 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима "требају бити заснована на објективним и разумним критеријима". Наиме, Високи представник је навео да принцип "једна особа, један глас" и принцип да сви гласови имају једнаку тежину није апсолутно право и да ограничење тог права може да буде оправдано на основу објективних и разумних критеријума. У вези с тим је навео да је изборни систем у Граду Мостару оправдан када се у обзир узму циљеви који се желе постићи тим системом и историјат Града. Навео је да, при процјењивању оправданости у овом случају, мора да се узме у обзир сложена историја провођења мира у Мостару и важност улоге коју Мостар има у ширем контексту провођења мира у Федерацији и цијелој држави. Високи представник сматра да су поштовање једнакости конститутивних народа и стварање дјелотворног механизма подјеле власти који спречава да било који народ има већинску контролу у Градском вијећу легитимни циљеви који се желе постићи оспореним одредбама Статута, Изборног закона и Устава ФБиХ. Такође, сматра да постоји разумно сразмјеран однос између средстава која су употријебљена и циља који се жели постићи.

18. У вези с оспореним одредбама члана 38. Статута, Високи представник сматра да ни Устав Босне и Херцеговине, ни Устав ФБиХ, као ни међународни инструменти које наводи подносилац захтјева не гарантују "право грађана да буду бирани или да учествују у процесу доношења одлука у оквиру комисија Градског вијећа".

19. У вези с оспореним одредбама члана 19.7. Изборног закона, члана VI.C. став 7. Амандмана CI на Устав ФБиХ и чл. 44. и 45. Статута, Високи представник сматра да ни Устав Босне и Херцеговине, ни Устав ФБиХ, као ни међународни инструменти које наводи подносилац захтјева не захтијевају примјену јединственог система избора/смјене градоначелника/начелника општина на подручју цијеле Босне и Херцеговине. Навео је да власти у Босни и Херцеговини уживају широку слободу процјене у погледу утврђивања било непосредног или посредног система избора и/или смјене градоначелника и општинских начелника. Даље, да Устав ФБиХ предвиђа могућност било непосредног или посредног избора и смјене с дужности начелника општина/градоначелника у Бо-

сни и Херцеговини. Такође, да се избор и смјена градоначелника Сарајева, Источног Сарајева и Брчко дистрикта врши на посредан начин, као што је то случај и с Градом Мостаром.

d) Мишљење Венецијанске комисије у својству *amicus curiae*

20. Венецијанска комисија је навела да одредбе чл. 19.4. и 19.6. Изборног закона, које регулишу избор Градског вијећа, одступају од принципа једнаке тежине сваког гласа јер успостављају минимални и максимални праг заступљености три конститутивна народа и Осталих. Венецијанска комисија је навела да те одредбе гарантују заступљеност свих конститутивних народа и Осталих, те спречавају доминацију једног конститутивног народа или Осталих у Градском вијећу. У вези с тим, Венецијанска комисија је навела да је приликом оцјењивања односних одредби одлучујуће да ли ограничење принципа једнаке тежине гласа може да се сматра разумним и заснованим на објективним критеријумима према утврђеним принципима Европског суда за људска права и Комитета за људска права УН-а. Венецијанска комисија је истакла да је у свом мишљењу о Изборном закону Босне и Херцеговине из 2001. године навела "да је расподјела радних мјеста у државним органима између конститутивних народа била централни елемент Дејтонског споразума који је омогућио мир у Босни и Херцеговини, те да је у том смислу тешко оповргнути законитост норми које би могле бити проблематичне с гледишта недискриминације, али неопходне да се постигне мир и стабилност". Венецијанска комисија је истакла "да, иако се ситуација у Босни и Херцеговини развијала у позитивном смислу, и даље остају околности које захтијевају политички систем који није прости одраз правила већине, већ који гарантује расподјелу власти и позиција међу националним скупинама, те да покушаји да се израде изборна правила која омогућавају одговарајућу заступљеност за разне скупине и даље остају законити".

21. Даље, Венецијанска комисија је указала на Одлуку Уставног суда број У 4/05, која се тиче изборног система Града Сарајева, у којој је Уставни суд навео "да је неопходно да сва три конститутивна народа добију минимум гаранција за учешће у Градском вијећу без обзира на изборне резултате, будући да је то једини начин да се испоштује принцип конститутивности народа на цијелој територији Босне и Херцеговине". Такође, Венецијанска комисија је указала на трећу Дјелимичну одлуку Уставног суда у предмету број У 5/98 у којој је Уставни суд навео "да досљедна примјена демократског принципа - један бирач један глас, у постојећим политичким приликама у Босни и Херцеговини, носи ризик стварања једнонационалне власти изабране у подручјима у којима је један конститутиван народ у већини". Имајући у виду наведено, Венецијанска комисија је навела да, према општим приликама у Босни и Херцеговини и специфичним околностима у Мостару, гарантовање заступљености у изабраним тијелима свих конститутивних народа и Осталих, као и спречавање било које групе да доминира у таквим тијелима, остаје законит циљ, иако би развој требало да се креће у смислу система који даје већу тежину изборним резултатима. При томе, Венецијанска комисија је истакла да су слична рјешења усвојена за Град Сарајево (као што следи из Одлуке У 4/05), као и у другим европским градовима са сличним контекстима мултинационалног или мултиезичког састава (нпр. у Белгији). По мишљењу Венецијанске комисије, одступања од принципа једнаке тежине сваког гласа пропорционална су законитом циљу ком се тежи и испуњавају критеријум разумности и објективности како се то захтијева Протоколом број 12 уз Европску конвенцију, чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима и Општим коментаром Комитета за људска права УН-а. Такође, Венецијанска комисија је навела да то важи и за одредбе о организацији и саставу комисија Градског вијећа који слиједе исти критеријум.

22. У погледу бивше Централне зоне, Венецијанска комисија је навела да грађани бивше Централне зоне, за разлику од грађана који живе у било ком од шест градских подручја, гласају само за 17 вијећника који се бирају у изборној јединици на нивоу Града, али не и за 18 вијећника који се бирају на нивоу градских подручја као изборних јединица. Венецијанска комисија је истакла да из наведеног произилази да су бирачка права грађана бивше Централне зоне мања од оних која имају остали грађани Мостара, те да је основа за такво другачије поступање чисто географске природе. У вези с тим, Венецијанска комисија је навела да није обавијештена о било каквим посебним разлозима за такво поступање, тако да у недостатку разумног и објективног оправдања та разлика у поступању дјелује дискриминаторски и представља кршење Протокола број 12 уз Европску конвенцију. Такође, Венецијанска комисија је навела да Градско вијеће има непосредну и велику моћ у односу на Централну зону у областима (расподјела прихода остварених из накнада по основу додјеле земљишта у склопу бивше Централне зоне) која су у градским подручјима у надлежности комисија Градског вијећа. Венецијанска комисија сматра да су на тај начин грађани бивше Централне зоне на дискриминишући начин лишени права да самостално и у свом интересу регулишу и

управљају дијелом јавних питања, а да за то не постоји никакво посебно и објективно оправдање, те да је стога дошло до кршења Протокола број 12 уз Европску конвенцију.

23. У погледу избора градоначелника, Венецијанска комисија је навела да се ни Устав Босне и Херцеговине, нити међународни инструменти на које се подносилац захтјева позива, не баве избором градоначелника, али да пружају могућност непосредног и посредног избора. Венецијанска комисија је навела да је посредни избор усмјерен ка националном помирењу које је много теже постићи у контексту непосредног избора, да то представља легитиман циљ, те да су основе бирачког права о ком је ријеч очуване. Сходно мишљењу Венецијанске комисије, у конкретном случају постоји разумно и објективно оправдање за другачије поступање при избору градоначелника.

IV - Јавна расправа

24. Уставни суд је, у складу с чланом 46. Правила Уставног суда, на Пленарној сједници одржаној 28. и 29. маја 2010. године одлучио да одржи јавну расправу на којој ће се расправљати о предметном захтјеву. Уставни суд је, у складу с чланом 47. став 3. Правила Уставног суда, на Пленарној сједници одржаној 9. јула 2010. године, одлучио да се на јавну расправу позову: представник подносиоца захтјева, представници оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, представник Савјета Европе, представник Европске уније, представник OSCE-а, представник OHR-а, представник Венецијанске комисије, предсједник Градског вијећа Града Мостара, градоначелник Града Мостара, представник Централне изборне комисије Босне и Херцеговине и експерти за изборни систем проф. др Зоран Томић и др Суад Арнаутовић.

25. Уставни суд је 24. септембра 2010. године одржао јавну расправу на којој су присуствовали: представници подносиоца захтјева, представник Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, представник Клуба делегата бошњачког народа у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ, представник Канцеларије Секретаријата Савјета Европе у БиХ, представник шефа Мисије OSCE-а у БиХ, представник OHR-а, предсједник Градског вијећа Града Мостара, градоначелник Града Мостара, представник Централне изборне комисије Босне и Херцеговине и експерти за изборни систем проф. др Зоран Томић и др Суад Арнаутовић. У расправи о предметном захтјеву су учествовали: представници подносиоца захтјева, представник Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, представник Клуба делегата бошњачког народа у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ, предсједник Градског вијећа Града Мостара, градоначелник Града Мостара, представник Централне изборне комисије Босне и Херцеговине и експерти за изборни систем проф. др Зоран Томић и др Суад Арнаутовић.

V - Релевантни прописи

26. Изборни закон Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 23/01) у релевантном дијелу гласи:

Члан 12.7.

Општински начелник може се бирати или посредним избором од општинског вијећа, односно скупштине општине, или непосредним избором од регистрованих бирача у тој општини. Ако ентитетски закони предвиђају да се начелник бира непосредним избором, тада ће се избор вршити у складу са ставом 2. овог члана. Ако ентитетски закони предвиђају да се избор начелника врши посредно од општинског вијећа, односно скупштине општине, тада се избор врши у складу са ставом 3. овог члана. Ако ентитетски закони не предвиђају начин избора начелника, тада се начелник бира посредним избором, као што је утврђено у ставу 3. овог члана.

Ако се начелник непосредно бира, тада Изборна комисија Босне и Херцеговине утврђује изглед гласачког листића.

Ако се начелник бира посредно, тада се он или она бирају на основу већине гласова укупног броја чланова општинског вијећа, односно скупштине општине. Сваки члан општинског вијећа, односно скупштине општине може предложити кандидата за функцију општинског начелника. Ако кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова, проводи се други круг избора. Ако ниједан кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова, проводи се трећи круг избора. У трећем кругу избора биће изабран члан који добије највећи број гласова. Ако је резултат исти, најмлађи од кандидата са истим резултатом биће изабран за општинског начелника.

У случају да посредно изабрани начелник поднесе оставку, умре или буде смјенен од општинског вијећа, односно скупштине општине, општинско вијеће, односно скупштина општине бира новог начелника у складу са ставом 3. овог члана.

27. Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 20/02)

Члан 18.

Постојећа поглавља 12., 13., 14., 15., 16., 17. и 18. постају поглавља 13., 14., 15., 16., 17., 18. и 19.

28. Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 4/04) у релевантном дијелу гласи:

Члан 2.

Ново поглавље 19 се уводи у Изборни закон Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 23/01, 7/02, 9/02, 20/02 и 25/02); иза поглавља 18. "Дистрикт Брчко" додаје се ново поглавље под називом "Град Мостар" у којем стоји:

"Члан 19.1.

Овим законом се уређује избор вијећника у Вијеће Града Мостара (у даљем тексту: Градско вијеће). Изузетно од одредаба поглавља 13. овог закона, принципи утврђени овим поглављем примјењују се на изборе у Граду Мостару.

Члан 19.2.

У састав Градског вијећа улази тридесетпет (35) чланова. Вијећници у Градском вијећу се бирају у градској изборној јединици и изборним јединицама градског подручја, на начин утврђен у члану 19.4. овог закона.

"Градска изборна јединица" у смислу претходног става обухвата цијело подручје Града дефинисано у члану 5. Статута Града Мостара.

"Изборне јединице градског подручја" у смислу става 1. овог члана су бивше градске општине како је то дефинисано чланом 7. и чланом 15. Статута Града Мостара.

Члан 19.3.

Град Мостар има једну Изборну комисију успостављену у складу са одредбама овог закона у дијелу у којем се овај закон односи на општинске изборне комисије.

Члан 19.4.

Седамнаест (17) вијећника се бира из градске изборне јединице. Минимално четри (4) вијећника из сваког од конститутивних народа и један (1) вијећник као припадник скупине "осталих" се бира из градске изборне јединице.

Три (3) вијећника се бирају из сваке од 6 изборних јединица градског подручја.

Изборна јединица градског подручја 1 састоји се од бивше градске општине Мостар Сјевер.

Изборна јединица градског подручја 2 састоји се од бивше градске општине Мостар Стари Град.

Изборна јединица градског подручја 3 састоји се од бивше градске општине Мостар Југоисток.

Изборна јединица градског подручја 4 састоји се од бивше градске општине Мостар Југ.

Изборна јединица градског подручја 5 састоји се од бивше градске општине Мостар Југозапад.

Изборна јединица градског подручја 6 састоји се од бивше градске општине Мостар Запад.

Ниједан од конститутивних народа нити из групе "осталих" не могу имати више од петнаест (15) својих представника у Градском вијећу.

Члан 19.5.

Прво се врши додјела мандата који се попуњавају из градске изборне јединице, према формули утврђеној у ставу 1. члана 9.6. овог закона. Ако додјела мандата из градске изборне јединице не омогућује минималну заступљеност било којег од конститутивних народа и/или скупине "осталих" на начин утврђен у складу с ставом 1. члана 19.4. овог закона, примјењиваће се слиједећи метод:

1. Један или више посљедњих мандата који ће се додјелјивати из градске изборне јединице потребан за испуњавање квота било којег од конститутивних народа односно групе "осталих" додјелује се једном или више кандидата из реда одговарајућег конститутивног народа и/или групе "осталих" који је тј. који су добили највећи број гласова са листе политичке странке, са листе независних кандидата или са листе коалиције којима је мандат додијељен према ставу 1. члана 9.6. овог закона. Уколико се мандат утврђен према формули из става 1. члана 9.6. овог закона додијели независном кандидату, примјењује се тачка 2. овог члана.

2. Ако политичка странка, листа независних кандидата или коалиција којима је мандат додијељен на начин утврђен у ставу 1. члана 9.6. овог закона не посједује довољан број одговарајућих

кандидата на листи своје градске изборне јединице, или ако би мандат, према члану 9.6. овог закона, био дат једном или више независних кандидата, мандат се преноси:

- на политичку странку или странке, листу или листе независних кандидата или коалицију или коалиције које имају такве преостале кандидате на својим листама;

или

- на независног кандидата или кандидате из реда одговарајућег конститутивног народа или из скупине "осталих" који има други по реду највећи количник као што је то утврђено чланом 9.6. овог закона.

3. Ако се ниједан кандидат из реда једног или више датих конститутивних народа или скупине "осталих" не нађе у складу са тач. 1. и 2. овог члана, мандат се преноси на:

- политичку странку, листу независних кандидата или листу коалиције која располаже тим кандидатима преосталим на листи било које друге изборне јединице градског подручја након што су мјеста која су попуњена из ових изборних јединица додијељена у складу с чланом 19.6. овог закона

или

- на независног кандидата или кандидате из реда одговарајућег конститутивног народа или из скупине "осталих" који су се кандидовали за било коју изборну јединицу градског подручја, а који има највећи количник као што је то утврђено чланом 9.6. овог закона.

Став 2. члана 9.6. се не примјењује када се додјељују мандати из овог члана.

Члан 19.6.

Мандати који се попуњавају из изборних јединица градских подручја након тога се додјељују према формули утврђеној у члану 9.6. овог закона. Мандати се додјељују појединачно почевши са највише рангираним кандидатом у свакој изборној јединици градског подручја и наставља се на сличан начин како би се попунило свако доступно мјесто из сваке изборне јединице градског подручја. Редослијед попуњавања мандата додијељених свакој изборној јединици градског подручја за сваки од три узастопна корака одређује се жријебањем. Жријебање организује Изборна комисија Босне и Херцеговине.

Уколико би додјела мандата из изборне јединице градских подручја водила ка заступљености једног конститутивног народа и/или скупине осталих преко квоте која је утврђена према члану 19.4. став 4. овог закона, примјењиваће се слиједећи метод:

1. Мандат ће бити прерасподијељен кандидату који не припада датом конститутивном народу и/или скупини "осталих" који је добио највећи број гласова на листи политичке странке, листе независних кандидата или коалиције којима је мандат додијељен у складу са чланом 9.6. став 1. овог закона. Ако би се мандат према формули из члана 9.6. став 1. овог закона додјељивао независном кандидату, примјењиват ће се тачка 2. овог члана.

2. Ако такав кандидат не постоји или ако би се мандат према формули из члана 9.6. став 1. овог закона додјељивао независном кандидату, мандат се преноси у исту изборну јединицу градског подручја или:

- политичкој странци, листи независних кандидата или коалиције која има кандидата који не припада датом конститутивном народу и/или групи "осталих" који је преостао на листи;

или

- независном кандидату или кандидатима који не припадају датом конститутивном народу и/или групи "осталих" који имају највећи слједећи количник као што је то утврђено у члану 9.6. овог закона.

3. Ако не постоји такав кандидат у складу са тач. 1. и 2. овог члана, мандат односно мандати се преносе на:

- политичку странку, листу независних кандидата или коалиције која има таквог кандидата који је преостао на листи из било које друге изборне јединице градског подручја након што су мјеста попуњена из те изборне јединице градског подручја била додијељена у складу са чланом 19.6. овог закона;

или

- независног кандидата из одговарајућег конститутивног народа или групе "осталих" који се кандидовао за било коју изборну јединицу градског подручја, а који је добио највећи количник као што је то утврђено чланом 9.6. овог закона.

Члан 19.7.

Изузетно од одредаба члана 13.7. овог закона, градоначелник Града Мостара се бира индиректно у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине."

29. Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 33/08)

Члан 57.

Члан 13.7. мијења се и гласи:

"(1) Општински начелник односно градоначелник бира се у складу са овим Законом, уставима, ентитетским законима и статутом општине односно града.

(2) Ако се општински начелник односно градоначелник бира неопредно, општинског начелника односно градоначелника бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак у тој изборној јединици у складу са овим Законом, ентитетским законом, статутом општине, односно града.

(3) У случају да изабраном начелнику односно градоначелнику из става (2) овог члана престане мандат у складу са чланом 1.10. овог Закона или буде опозван, општински начелник односно градоначелник бира се у складу са овим Законом, ентитетским законом, статутом општине односно града."

30. Измјене и допуне Устава Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број 13/97)

Амандман XVI

У Уставу Федерације Босне и Херцеговине, иза поглавља: "VI - ОПШТИНСКЕ ВЛАСТИ", додаје се ново поглавље, које гласи:

VI. А. ГРАДСКЕ ВЛАСТИ

1) За подручје двије или више општина које су урбано и територијално повезане свакодневним потребама грађана, формира се град као јединица локалне управе и самоуправе, у складу са федералним законом.

2) Одговорности града обухватају: а) финансије и пореску политику, у складу са федералним и кантоналним законима, б) заједничку инфраструктуру, с) урбанистичко планирање, д) јавни промет, е) друге надлежности које граду повјери кантон, односно које пренесу општине.

3) Град има статут који мора бити у складу са овим уставом, кантоналним уставом и кантоналним законодавством.

4) Град има градско вијеће, чији састав чини једнак број вијећника из сваке општине, а број вијећника, поступак избора и трајање мандата утврђује се статутом. Градско вијеће не може имати мање од 15, а нити више од 30 вијећника.

5) Градско вијеће: а) припрема и двотрећинском већином усваја статут града, б) бира градоначелника, с) доноси буџет града, д) доноси прописе у извршавању пренесених овлаштења и врши друга овлаштења утврђена статутом.

6) Одговорност градоначелника је: а) именовање и смјењивање градских функционера, б) провођење градске политике и извршавање градских прописа, с) осигурање сарадње градских функционера са омбудсменима, д) подношење извјештаја градском вијећу и јавности о провођењу градске политике.

7) Град остварује приходе опорезивањем, задужевањем и на други начин, у складу са законом.

31. Измјене и допуне Устава Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број 9/04) у релевантном дијелу гласе:

Амандман CI

Додаје се нови члан VI.C који гласи:

"VI.C Организација Мостара

4) Градска подручја су изборне јединице. Статутом се одређује састав Градског вијећа, а изборни поступак се регулише Изборним законом Босне и Херцеговине и Статутом на начин који може одступати од услова прописаних у члану VI.A овог Устава.

7) Сваки грађанин Босне и Херцеговине који испуњава услове за гласање у Граду Мостару може бити изабран за градоначелника Града Мостара. Градоначелника бира и смјењује двотрећинска већина изабраних вијећника. Поступак избора и смјењивање градоначелника се детаљније одређује Статутом Града Мостара.

32. Одлука којом се исправља превод званичне одлуке Високог предлашавача којом се проглашавају измјене и допуне Устава Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број 32/07)

Члан 1.

У члану VI.C, став 7. Устава Федерације Босне и Херцеговине, прва реченица која гласи: "Сваки грађанин Босне и Херцеговине који испуњава услове за гласање у Граду Мостару може бити изабран за градоначелника Града Мостара", замјењује се слједећом реченицом: "Само вијећници изабрани у Градско вијеће могу бити бирано за градоначелника Града Мостара".

Члан 2.

Ради отклањања сумње, овим се изричито изјављује и указује да се сматра да је исправљена одредба споменута у члану 1. ове Одлуке на снази од 15. марта 2004. године.

33. Статут Града Мостара ("Градски службени гласник Града Мостара", број 4/04) у релевантном дијелу гласи:

Користећи се овластима које су Високом представнику дате у члану В Анекса 10. (Споразум о provedби цивилног дијела Мировног споразума) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је Високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења горенареченог Споразума о provedби цивилног дијела Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II 1. (д) истог Споразума према којем Високи представник "помаже, када оцијени да је то неопходно, у рјешавању свих проблема који се појаве у вези с provedбом цивилног дијела Мировног уговора";

[...]

Имајући на уму свеукупност горенаречених питања, Високи представник доноси следећу:

ОДЛУКУ

којом се проглашава Статут Града Мостара

Статут Града Мостара који се налази у даљем тексту чини саставни дио ове Одлуке и ступа на снагу 15. марта 2004. године.

Статут је на снази на привременом основу све док га не усвоји Градско вијеће Града Мостара у одговарајућој форми, без измена и допуна и без додатних услова.

[...]

У складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине и Уставом Херцеговачко-неретванског кантона, Градско вијеће Града Мостара доноси следећи Статут:

Члан 5.

Територија Града

Територија Града обухвата јединствено, неподијелено подручје у складу са стањем подручја према катастарским цртама рубних дијелова на дан 1. јануара 1991. године, модификованог Општим оквирним споразумом за мир у Босни и Херцеговини, потписаним 14. децембра 1995. године.

Члан 7.

Градска подручја

1. У Граду се формира шест (6) градских подручја која одговарају бившим градским општинама.

2. Подружнице Градске управе се формирају у градским подручјима искључиво у сврху пружања максималног обима услуга грађанима у њиховом окружењу.

3. Градска подручја Града су изборне јединице у складу са чланом 15. овог Статута.

Члан 15.

Избори за Градско вијеће

1. Вијећници у Градском вијећу се бирају у изборним јединицама.

2. Изборне јединице у Граду су подручје Града и шест градских подручја, како је дефинисано у члановима 5. и 7. овог Статута и мапи приложеној у Привременом статуту објављеном у "Градском службеном гласнику Града Мостара" од 20. фебруара 1996. године (ГСГ. Града Мостара, бр. 1/96, 20. фебруар 1996. године), која је саставни дио овог Статута.

Члан 16.

Заступљеност у Градском вијећу

1. Најмање четири (4) представника из реда сваког конститутивног народа и један (1) из реда Осталих ће бити заступљени у Градском вијећу.

2. Ниједан од конститутивних народа не може имати више од петнаест (15) вијећника.

Члан 17.

Расподјела мандата

1. У сваком градском подручју се бирају по три (3) вијећника. Преосталих седамнаест (17) вијећника се бира на подручју Града као једне изборне јединице (у даљем тексту: Градска листа).

2. Најмање четири (4) кандидата из реда сваког конститутивног народа и један (1) кандидат из реда Осталих са Градске листе ће бити изабрани у Градско вијеће.

3. Расподјела мандата у Градском вијећу се врши у складу са Изборним законом Босне и Херцеговине.

Члан 28.

Надлежности Градског вијећа

1. Градско вијеће је највиши орган Града и одговорно је за сва питања која су у његовој надлежности у складу са уставима и законом.

Члан 38.

Комисије за градска подручја

1. За свако од градских подручја успоставља се по једна комисија Градског вијећа за градско подручје. У састав сваке од комисија Градског вијећа за градска подручја (у даљем тексту: Комисије за градска подручја) улазе по три градска вијећника изабрана са територије релевантног градског подручја на основу члана 17. став 1. овог Статута.

2. У надлежности комисија за градска подручја спадају:

- доношење одлука о расподјели прихода по основу додијеленог грађевинског земљишта, у складу с чланом 56. овог Статута;

- учествовање у доношењу одлуке о расписивању референдума, у складу с чланом 33, став 3. овог Статута;

3. Доношење одлука комисија за градска подручја обавља се простом већином гласова.

4. Ставови 3. до 5. члана 37, овог Статута примјењују се на комисије за градска подручја. Питања која нису уређена овим Статутом прописују се Пословником о раду Градског вијећа у складу с општим принципима утврђеним у овом Статуту.

Члан 44.

Избор Градоначелника

1. На мјесто градоначелника могу бити изабрани само вијећници изабрани у Градско вијеће.

2. Избор градоначелника ће се вршити на првој сједници Градског вијећа након избора.

3. Сваки градски вијећник има право да номинује кандидате из реда изабраних вијећника.

4. Прије избора, номиновани кандидати морају изјавити у писаној форми да прихватају кандидатуру.

5. Двотрећинска већина гласова изабраних градских вијећника је потребна за избор градоначелника. Уколико ниједан од кандидата не добије довољан број гласова у првом кругу, врши се други круг избора између два кандидата који су добили највећи број гласова у првом кругу. Уколико је, услед неријешеног исхода избора међу кандидатима у првом кругу, немогуће установити која су два кандидата добили највећи број гласова, организоваће се посебан круг за ове кандидате како би се извршио одабир кандидата или кандидатв који ће се квалификовати за други круг. Уколико ниједан од преостала два кандидата не добије двотрећинску већину гласова у другом кругу, врши се трећи круг избора. У трећем кругу, проста већина гласова изабраних градских вијећника је потребна за избор градоначелника од два преостала кандидата. Уколико преостала два кандидата добију исти број гласова у трећем кругу, млађи од та два кандидата бити ће изабран за градоначелника.

6. Одмах након избора, изабрани кандидат даје изјаву о томе да ли прихвата избор. Уколико изабрани кандидат одбије избор, избори ће се поновити према поступку прописаном у овом члану.

Члан 45.

Смјена са функције

1. Градоначелник може бити смијењен са функције прије истека његовог мандата одлуком Градског вијећа.

2. Приједлогу за смјену потребна је подршка натполовичне већине изабраних градских вијећника.

3. Одлука о смјени градоначелника се доноси на посебној сједници Градског вијећа. Одлука се доноси двотрећинском већином гласова изабраних градских вијећника.

VI - Допустивост

34. Одлуком Високог представника проглашен је предметни Закон о измјенама и допунама Изборног закона и одређено је да Одлука ступа на снагу 1. марта 2004. године, те да за њено ступање на правну снагу нису потребни даљњи процедурални кораци. Такође, одлукама Високог представника проглашене су Измјене и допуне Устава ФБиХ и Статут за које је одређено да ступају на снагу 15. марта 2004. године, те да су на снази на привременом основу док их не усвоји Парламент ФБиХ, односно Градско вијеће Града Мостара у одговарајућој форми, без измена и допуна и без додатних услова.

Допустивост у односу на Одлуку Високог представника којом се проглашава Статут Града Мостара

35. Подносилац захтјева сматра да став 1. уводног општег дијела Одлуке Високог представника којом се проглашава Статут није у складу с чланом II/1. Устава Босне и Херцеговине и да став 2. предметне Одлуке није у складу с чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине.

36. У погледу надлежности Високог представника да доноси законе, те надлежности Уставног суда да одлучује о сагласности тих закона с Уставом Босне и Херцеговине, Уставни суд је већ раније изразио свој став да овласти Високог представника произилазе из Анекса X Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, релевантних резолуција Савета безбједности Уједињених нација и Бонске декларације и да те овласти, као ни вршење тих овласти, нису подложне контроли Уставног суда. Међутим, када Високи представник интервенише у правни систем Босне и Херцеговине, супституишући домаће власти, тада дјелује као власт Босне и Херцеговине, а закони које доноси су природе домаћих закона те морају да се сматрају законима Босне и Херцеговине, чија је сагласност с Уставом Босне и Херцеговине подложна контроли Уставног суда (види Уставни суд, Одлука број У 9/00 од 3. новембра 2000. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 1/01, Одлука број У 16/00 од 2. фебруара 2001. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 13/01 и Одлука број У 25/00 од 23. марта 2001. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 17/01).

37. Из наведеног произилази да Уставни суд није надлежан да испитује уставност става 1. уводног општег дијела и става 2. Одлуке Високог представника којом се проглашава Статут, будући да се ради о овластима Високог представника које произилазе из Анекса 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, а које, како је наведено у претходној тачки одлуке, нису подложне контроли Уставног суда.

38. Имајући у виду одредбе члана 17. став 1. тачка 1. Правила Уставног суда, према којима ће се захтјев одбацити као недопуштен уколико се утврди да Уставни суд није надлежан за одлучивање, Уставни суд је у односу на овај дио предметног захтјева одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

Допустивост у односу на оспорене одредбе Изборног закона, Устава ФБиХ и Статута Града Мостара

39. С друге стране, Уставни суд указује да је Високи представник интервенисао у правни систем Босне и Херцеговине и у мјесто Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Парламента Федерације Босне и Херцеговине и Градског вијећа Града Мостара донио оспорене одредбе Изборног закона, Устава ФБиХ и Статута. Имајући у виду наведене ставове, ови акти се сматрају домаћим актима чија је сагласност с Уставом Босне и Херцеговине подложна контроли Уставног суда.

40. У погледу оспорених одредби Устава ФБиХ Уставни суд указује да је према члану VI/3.а) алинеја 2. Устава Босне и Херцеговине Уставни суд искључиво надлежан да испитује да ли је нека одредба устава ентитета у складу с Уставом Босне и Херцеговине. Такође, Уставни суд указује да, иако одредба члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине не предвиђа експлицитну надлежност Уставног суда да оцјењује уставност закона или одредбе закона Босне и Херцеговине, супстанционални појам овласти одређених самим Уставом Босне и Херцеговине садржи у себи *titulus* Уставном суду за такву надлежност, а посебно улогом Уставног суда као тијела које подржава Устав Босне и Херцеговине. Становиште Уставног суда у оваквим случајевима у његовој досадашњој пракси јасно указује да је Уставни суд надлежан да оцјењује уставност закона, односно појединих одредби закона Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлуку број У 1/99 од 14. августа 1999. године, "Службени гласник Босне и Херцеговине", број 16/99).

41. Такође, у погледу оспорених одредби Статута, Уставни суд је у својој пракси већ елаборирао питање своје надлежности из члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине у сличној ситуацији када је предмет оцјене био Статут Града Сарајева и закључио да је "као институција која подржава Устав Босне и Херцеговине, надлежан да испитује уставност свих аката, без обзира на доносиоца, ако је питање покренуто према једној од надлежности Уставног суда из члана VI/3. Устава Босне и Херцеговине. У складу с аргументацијом о људским правима, Уставни суд је мишљења да, кад год је то могуће, мора да интерпретира своју јурисдикцију тако да дозволи најширу могућност отклањања посљедица кршења тих права. У конкретном случају, захтјев за оцјену уставности се управо односи на питања која произилазе из Устава Босне и Херцеговине и међународних споразума којима се гарантује заштита људских права и тиче се остваривања људских права и уставних принципа, као што је принцип конститутивности народа и право на забрану дискриминације" (види Уставни суд, Одлука о допуштивности и меритуму број У 4/05 од 22. априла 2005. године ст. 14. до 17, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 32/05). Руководећи се принципима из наведене одлуке, Уставни суд сматра да је у конкретном случају надлежан да испитује уставност Статута,

будући да се и овдје ради о захтјеву за оцјену уставности који се односи на питања која произилазе из Устава Босне и Херцеговине и међународних споразума о заштити људских права, односно заштити људских права и права на забрану дискриминације.

42. Даље, захтјев за оцјену уставности поднио је Клуб изасланика хрватског народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, чиме је испуњен услов из члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине према ком захтјев може да поднесе најмање једна четвртина чланова/делегата било ког дома Парламентарне скупштине.

43. Имајући у виду одредбе члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 17. став 1. Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да је предметни захтјев у овом дијелу допуштен, зато што га је поднио овлашћени субјекат, те да не постоји ниједан формални разлог из члана 17. став 1. Правила Уставног суда због ког захтјев није допуштен.

VII - Меритум

Дискриминација у погледу избора за Градско вијеће супротно члану 14. Европске конвенције у вези с чланом 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију

44. Члан 14. Европске конвенције гласи:

Уживање права и слобода предвиђених овом конвенцијом обезбјеђује се без дискриминације по било којој основи, као што су пол, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално или социјално поријекло, веза са неком националном мањином, имовно стање, рођење или други фактори.

45. Члан 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију гласи:

Високе стране уговорнице се обавезују да у примјерним временским размацима одржавају слободне изборе с тајним гласовањем, под условима који обезбјеђују слободно изражавање мишљења народа при избору законодавних тијела.

46. Члан 14. Европске конвенције је примјенљив у случајевима када постоји различито поступање по забрањеној основи према лицу или групи лица која се налазе у сличној ситуацији у вези с неким правом из Европске конвенције и њених протокола, а за то различито поступање нема објективног или разумног оправдања. Сходно томе, да би се примијенио члан 14, право, акт или пропуст морају да потпадају под дјелокруг неког материјалног права из Европске конвенције. У овом предмету, подносилац захтјева сматра да оспорена одредба потпада под дјелокруг члана 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију (подносилац захтјева се позвао на члан 3. Протокола број 1 уз Међународни пакт, што је очигледна оманшка).

47. Обавеза државе, која проистиче из члана 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, предвиђа активно и пасивно бирачко право народа: активно право гласања на изборима и пасивно право да се учествује као кандидат на изборима. Међутим, ова права се односе само на избор 'законодавних тијела'. Европски суд за људска права има досљедно мишљење да се овај члан примјењује само у односу на избор тијела која врше значајну законодавну функцију. Да ли одређено тијело врши довољну законодавну власт да би у ову сврху могло да се сматра законодавним тијелом је питање проијечено на које треба да се одговори у свјетлу улоге тог тијела и његовог доприноса демократској изрази закона у контексту устава у цјелини: види, нпр., *Mathieu-Mohin i Clerfayt v. Belgium*, пресуда од 2. марта 1987. године, серија А, бр. 113; *Matthews v. United Kingdom*, пресуда од 18. фебруара 1999. године, Извјештаји 1999-I [GC]; *Santoro v. Italy*, пресуда од 1. јула 2004. године, Извјештаји 2004-VI. Док регионално вијеће може да има довољну законодавну власт да се оквалификује као законодавац (види горе наведену пресуду *Santoro v. Italy*), локално вијеће је типично нема: види нпр. *Gorizdra v. Moldova*, апликација бр. 53180/99, одлука о прихватљивости од 2. јула 2002. године; *Cherepkov v. Russia* апликација бр. 51501/99, одлука о прихватљивости од 25. јануара 2000. године, Извјештаји 2000-I; *Salleras Linares v. Spain*, апликација бр. 52226/99, одлука о прихватљивости од 12. октобра 2000. године, Извјештаји 2000-XI.

48. Одредбом члана 28. Статута Града Мостара је прописано да је Градско вијеће највиши орган Града и да је одговорно за сва питања која су у његовој надлежности у складу с уставима и законима. Измјенама и допунама Устава Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације Босне и Херцеговине", број 13/97) прописано је да Градско вијеће: а) припрема и двотрећинском већином усваја статут града, б) бира градоначелника, с) доноси буџет града, д) доноси прописе у извршавању пренесених овлашћења и врши друга овлашћења утврђена статутом.

49. С обзиром на веома ограничен дјелокруг законодавне власти коју врши градско вијеће, Уставни суд сматра да је градско вијеће углавном административно, а не законодавно тијело. Сходно томе, избор за градско вијеће не потпада у дјелокруг обавезе Босне и Херцеговине према члану 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију да одржи слободне изборе који ће обезбједити

'слободно изражавање мишљења народа при избору законодавних тијела'. С обзиром на ово, захтјев не покреће питање у погледу примјене члана 14. Европске конвенције у вези с чланом 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију. Стога, овај дио захтјева се одбија као неоснован.

Дискриминација у погледу избора за градско вијеће супротно члану II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима

50. Подносилац захтјева наводи да одредбе чл. 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6 и 19.7. Изборног закона Босне и Херцеговине, одредбе члана VI.C. став 7. Амандмана CI на Устав ФБиХ и одредбе чл. 7, 15, 16, 17, 38, 44. и 45. Статута Града Мостара нису у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима (1966) (Анекс I на Устав Босне и Херцеговине).

51. Члан II/4. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Уживање права и слобода, предвиђених у овом члану или у међународним споразумима наведеним у Анексу I овог Устава, обезбјеђено је свим лицима у Босни и Херцеговини без дискриминације по било којој основи као што је пол, раса, боја, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално и социјално поријекло или повезаност са националном мањином, имовина, рођење или други статус.

52. Анекс I Устава Босне и Херцеговине - Додатни споразуми о људским правима који ће се примјењивати у Босни и Херцеговини

7. Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966) и опциони протоколи (1966 и 1989)

53. Члан 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима (1966) прописује:

Члан 25.

Сваки грађанин треба да има право и могућност да без икаквих разлика наведених у члану 2. и без неразумних ограничења:

а) судјелује у вођењу јавних послова, изравно или преко слободно изабраних представника;

б) бира и буде биран праведно проведеним, повременим изборима са општим и једнаким правом гласа и тајним гласањем, који обезбјеђујеју слободно изражавање воље бирача;

54. Уставни суд ће захтјев прво испитати, у контексту права на забрану дискриминације из члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, прије разматрања навода о повреди члана 25б) одвојено.

55. Уставни суд подсјећа да члан II/4. Устава Босне и Херцеговине утврђује да се уживање права и слобода, предвиђених у међународним споразумима наведеним у Анексу I Устава Босне и Херцеговине, обезбјеђује свим лицима без дискриминације по било ком основу. У Анексу I тачка 7. Устава Босне и Херцеговине - Додатни споразуми о људским правима који ће се примјењивати у Босни и Херцеговини је, између осталог, наведен и Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966). Уставни суд подсјећа на праксу Европског суда за људска права према којој дискриминација постоји само ако се лице или група лица који се налазе у аналогној ситуацији различито третирају, а не постоји неко објективно и разумно оправдање за различит третман (види Европски суд за људска права, Белгијски предмет о језицима, пресуда од 23. јула 1968, серија А, број 6). Овај приступ је Европски суд за људска права примијенио на питања дискриминације у вези с учешћем у политичком животу у Босни и Херцеговини у односу на члан 14. Европске конвенције и члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију: види Сејдић и Финци в. Босна и Херцеговина, апликације бр. 27996/06 и 34836/06, пресуда од 22. децембра 2009. године [Велико вијеће]. Уставни суд сматра овај приступ подједнако адекватним када се ради о примјени члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима. У складу с овим приступом, да би за различито поступање постојало објективно и разумно оправдање, потребно је да се кумулативно испуне два услова - да је разликовање установљено ради остваривања неког легитимног циља и да постоји разуман однос пропорционалности између средстава која су употређена и циља који се жели постићи.

56. Члан 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима сваком грађанину гарантује право да може да учествује у јавним пословима, право да бира и да буде изабран, као и право приступа јавним службама. За разлику од члана 3. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, право да бира и да буде изабран према члану 25. Међународног пакта није ограничено на изборе за законодавна тијела, него се примјењује генерално на она тијела чије чланство у потпуности или дјелмично зависи од избора. Међународни пакт од држава потписница захтијева да донесу такве зако-

не и друге мјере које су неопходне како би грађани имали ефективну могућност да уживају у правима која гарантује овај међународни инструмент. У свом Коментару о члану 25б) Међународног пакта (усвојен на 57. сједници од 12. јула 1996. године) Комитет за људска права УН-а је, између осталог, навео да "било какви услови који се примјењују на уживање права заштићених чланом 25б) морају бити засновани на објективним и оправданим критеријумима [...] уживање ових права грађана не може бити укинито или искључено осим под условима који су установљени законом и који су објективни и разумни." У даљем дијелу Коментара Комитет за људска права УН-а указује на могућа оправдана ограничења активног и пасивног бирачког права као што су минималне године живота и неприхватљива ограничења као што су имовински услови, степен образовања, писменост, припадност политичкој партији итд. Такође, постоје услови под којима би државе требале да организују изборе без било каквих притисака, присиле или других облика принуде у односу на гласаче. Комитет за људска права УН-а је посебно истакао да Међународни пакт не намеће обавезу постојања неког одређеног изборног система, али да учествујући систем у држави уговорници мора да буде у складу с правима заштићеним чланом 25б) Међународног пакта и мора да одражава изражену слободну вољу бирача. У Коментару је наглашено да се "принцип један човјек, један глас мора примјењивати, и да се и оквиру изборног система сваке државе уговорнице глас једног бирача треба бити једнак гласу другог бирача. Повлачење граници бирачких јединица и метода додјељивања гласова не би требало пореметити распоред бирача или дискриминирати било коју групу и не би требало искључити или неразумно ограничити право грађана да своје представнике слободно изабере."

57. У првом дијелу свога захтјева подносилац захтјева истиче да су грађани Мостара дискриминисани у односу на друге грађане Босне и Херцеговине у вези с њиховим правима да учествују на слободним изборима за Градско вијеће (или за одговарајуће институције). Наведено је да ова дискриминација проистиче из одредби члана 19.4. ст. 1. и 9. Изборног закона и члана 16. Статута, којима је прописано да ће у Градском вијећу бити заступљено најмање четири и највише 15 представника из реда сваког конститутивног народа. Да бисмо схватили значај наведеног, морамо да упоредимо положај појединих конститутивних народа у односу једних према другима у Мостару с аналогним положајем конститутивних народа приликом сличних избора у осталим општинама у Босни и Херцеговини у којима је неки од конститутивних народа у већини. Наиме, подносилац захтјева тврди да прописивање доњег лимита заступљености у Градском вијећу представља привилегију која је у конкретном случају дата српском народу као најмалобројнијем народу у Мостару, док прописивање горњег лимита заступљености за било који конститутивни народ (или Остале) представља вјештачко ограничавање слободних избора у оном обиму у ком се омогућава већински број хрватских заступника на таквим изборима. Супротно томе, подносилац захтјева наводи да у другим општинама које могу да се пореде, као што су Сарајево и Бањалука, у којима је хрватски народ у мањини, закон не прописује еквивалентан доњи лимит заступљености за хрватски народ, или за друге народе који су у мањини, нити ограничава горњи лимит заступљености конститутивног народа који представља већину (без обзира на резултате избора) на начин да привилегије хрватски народ (или друге народе који су у мањини) у градовима у којима су српски или бошњачки народ у већини. Подносилац захтјева је истакао да привилегија која је дата нпр. српском народу да, без обзира на број бирача и изборне резултате, буде заступљен с најмање четири члана вијећа у Градском вијећу, није дата хрватском народу у другим дијеловима Босне и Херцеговине, нпр. у Бањалуци у којој представљају малобројнији народ.

58. При одлучивању да ли је хрватски народ предмет различитог поступања у поређењу са српским и бошњачким народом, потребно је да се нађу одговарајуће упоредне ситуације. Другим рјечима, да би се утврдило да ли је дошло до различитог поступања потребно је да се одреди која се лица или групе налазе у релевантно сличним ситуацијама, тако да би различито поступање према тим лицима или групама захтијеваало оправдање. У овом предмету подносилац захтјева се жали да су представници хрватског народа у Мостару изложени различитом и неповољнијем поступању него српски народ у изборним јединицама у којима је српски народ у већини, као нпр. у Бањалуци, или у подручјима, као што је Сарајево, гдје је бошњачки народ у већини. Постоје два могућа основа за поређење. Први је положај Хрвата у Мостару у поређењу са Србима, Бошњацима и Осталима у Мостару. Судећи по оспореним одредбама, Хрвати, Срби и Бошњаци су у истом положају при изборима за Градско вијеће, док су Остали у неповољнијем положају, али још увијек добијају неку врсту заштите од могућих изборних резултата који им нуде малу или никакву заступљеност.

59. На први поглед, чини се да ово није проблем на који би Хрвати (или Срби или Бошњаци) могли да се жале. Међутим, слично поступање према народу или групама које нису у релевантно

сличним ситуацијама може понекад да укључује право на недискриминацију: сличне ситуације треба да буду једнако третиране, али релевантно различите ситуације треба да буду третиране различито. Уколико би хрватски народ могао да докаже да би у градском вијећу био у значајној мјери недовољно заступљен у односу на друге конститутивне народе и Остале узимајући у обзир њихово бројчано учешће у популацији Мостара, вјештачко ограничавање броја заступника би у сваком случају захтијевало оправдање према члану II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Међутим, не постоје најновији и поуздани статистички подаци о структури становништва Мостара; последњи подаци који могу да се нађу су резултати пописа из 1991. године. На јавној расправи представник Централне изборне комисије, госп. Бранко Петрић, је одговарајући на питање Суда потврдио да постоји изборна евиденција из које би било могуће да се саставе статистички подаци о тренутној распоређености припадника конститутивних народа у разним изборним јединицама Мостара. Међутим, таква врста статистике још није сачињена. С обзиром на ово, Уставни суд није у позицији да по овој основи каже да оспорене одредбе укључују права из члана II/4. Устава Босне и Херцеговине.

60. Друга основа за одлучивање да ли је дошло до различитог поступања је поређење положаја конститутивних народа у Мостару с њиховим положајем при изборима за Градско вијеће и за сличне институције у другим дијеловима Босне и Херцеговине. Онда се поставља питање да ли је посебно поступање према гласачима који нису припадници хрватског народа на подручју Мостара различито од поступања према гласачима који нису припадници већинског народа у Бањалуци или Сарајеву, тако да су Хрвати на подручју Мостара доведени у неповољнији положај у погледу њиховог права на гласање и права на учешће у јавном животу у односу на Србе у Бањалуци или Бошњаке у Сарајеву, јер је могући омјер изабраних заступника који могу да буду представници Хрвата на подручју Мостара мањи од омјера изабраних заступника за Сарајево и Бањалуку, који могу да буду представници Бошњака, односно Срба.

61. Уставни суд запажа да, у вези са Градским вијећем Града Сарајева, Статут Града Сарајева, у члану 22(3) одређује: "Бошњацима, Хрватима и Србима, као конститутивним народима, појединачно бити ће гарантован минимум од 20% мјеста у Градском вијећу, а групи Осталих најмање 2 (два) мјеста, без обзира на изборне резултате". Као резултат, бошњачка већина не може да има мање од 20% мјеста, ни више од 60% мјеста минус два мјеста. Статут Града Бањалуке у члану 33(2) одређује: "припадницима свих националних мањина гарантује се једно одборничко мјесто у Скупштини Града Бањалука". Ово значи да би Срби, који су већина у Бањалуци, потенцијално могли да остану без иједног мјеста или да имају једно мјесто мање од 100% мјеста у Скупштини Града Бањалуке.

62. Ако ово упоредимо са ситуацијом која се односи на изборни положај Хрвата у вези с Градским вијећем Мостара, можемо да утврдимо да према одредбама чланова 19.2. и 19.4. Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине, у састав Градског вијећа улази 35 вијећника, од којих се 17 бира из градске изборне јединице, те минимално четири из сваког конститутивног народа и најмање један вијећник из групе Остали. Стога, Хрвати могу да добију најмање четири, или највише осам мјеста. Преостаје да се изабере још 18 вијећника (по три из сваке од шест изборних јединица градског подручја). Законом није прописано да неки одређени број тих вијећника морају да буду из конститутивних народа или из групе Остали, већ је у 9. ставу члана 19.4. прецизирано да ниједан конститутивни народ, ни Остали, не могу да имају више од 15 својих представника у Градском вијећу. Слједи да Хрвати могу да имају било који број својих представника у Градском вијећу у распону од четири (11,43% представника) до 15 (42,86% представника), чак и уколико хрватски кандидати добију пуно више од 42,86% гласова.

63. Јасно је да је највећи могући омјер хрватских заступника у Градском вијећу Града Мостара значајно мањи од оног бошњачких заступника у Градском вијећу Града Сарајева, те још мањи од највећег могућег омјера српских представника у Скупштини Града Бањалуке. Уставни суд сматра да постоји могућност да је ово различито поступање у супротности с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Стога, Уставни суд мора да одлучи да ли постоји објективно и разумно оправдање за ове разлике.

64. Уставни суд, у овом контексту, сматра да је нужно да се нагласи да су наведене оспорене одредбе уграђене у Статут Града Мостара и Изборни закон као резултат дугогодишњих напора домаћих и међународних власти да пронађу најповољније политичко рјешење за уређење града Мостара, проблем који је представљао посебно потешкоће у контексту потребе за обнављањем града и обезбјеђивањем успостављања мултиетничке заједнице након рата. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је Вашингтонским спо-

разумом из марта 1994. године, Оквирним споразумом за Федерацију БиХ који је потписан 1. марта 1994. и Споразумом о оснивању Федерације БиХ који је потписан 18. марта 1994. године, договорено да ће градском општинском Мостар управљати Администратор Европске уније, у периоду од двије године, како би се потпомогла послеријатна транзиција, координирала реконструкција у разореном граду и иницирао развој основних структура у граду у критичним раним годинама. Меморандумом о разумијевању, који је потписан у Женеви 6. априла 1994. године, наглашена је обавеза према развоју уједињеног, мултиетничког града, повратку, слободи кретања и привременом оснивању Управе Европске уније. Дејтонским споразумом о оживотворењу Федерације БиХ од 10. новембра 1995. године поново је реafirмиран договор о одређеним принципима Прелазног статута за Град Мостар, укључујући подршку јединству Града према прелазном структуралном споразуму. На крају, Прелазни статут је усвојен 7. фебруара 1996. године као привремено уређење како би се обезбједила основна управа Града и структуре власти, док су трајали преговори, извода нацрта и усвајање сталне правне структуре. Дакле, из наведеног јасно произилази да Град Мостар, због своје специфичности, има посебан статус у односу на друге градове у Босни и Херцеговини. Ове специфичности, које се односе на успостављање града, представљају објективне и разумне основе за његово другачије уређење у односу на друге градове Босне и Херцеговине.

65. Испоставило се да је успостављање задовољавајућих рјешења дугорочан пројекат. Управни одбор Вијећа за provedбу мира, на свом засједању одржаном у Бриселу 11. децембра 2003. године, преузео је обавезу да пружи пуну подршку реализацији рјешења питања Мостара које је засновано на јединственој и цијеловитој градској управи с дјелотворним механизмима подјеле власти, а којима се спречава да било који народ има већинску контролу над Градским вијећем. Такође, Комисија за реформу Града Мостара (у даљем тексту: Комисија), која је основана Одлуком Високог представника број 160/03 од 17. септембра 2003. године, у Извјештају од 15. децембра 2003. године је навела да се приликом припремања новог статута за Мостар руководила одређеним принципима као смјерницама у раду, које је Комисији дао Високи представник у свом *amicus curiae* мишљењу у овом предмету. Између осталог, смјернице су биле да састав Градске управе треба да одражава последњи попис становништва (из 1991. године), као и да јединствено вијеће и изборни систем треба да обезбједе заступљеност свих конститутивних народа и Осталих, као и заступљеност свих дијелова Мостара. Да би објаснио рјешења која су усвојена за Мостар, у *amicus curiae* мишљењу Високи представник цитира запажања Венецијанске комисије из извјештаја за 2001. годину којим се подржава поставка да је расподјела позиција између конститутивних народа била централни елемент Дејтонског споразума којим је омогућен мир у Босни и Херцеговини, без обзира колико је то проблематично у погледу спречавања дискриминације. Такође, из извјештаја Венецијанске комисије, Високи представник цитира наводе који се односе на потешкоће при реформи градске управе Мостара која је имала за циљ да се повећају дјелотворност и успјешност централних власти и успостави аутентичан демократски политички систем умјесто оног који се заснива само на сопственим интересима политичара и на политици страха. Комисија у свом извјештају инсистира да "било која реформа Мостара се мора заснивати не на броју становника, него на обавези осигурања заштите људских права, права конститутивних народа и Осталих, путем заштите виталних националних интереса". У предметном извјештају је наведен податак који се тиче демографске структуре предратне општине Мостар из 1991. године - 43.856 Бошњака (34,6%), 43.037 Хрвата (34%), 23.864 Срба (18,8%), 12.768 Југославена (11,1%) и 3.121 Осталих (2,5%). Одредбе члана 19.4. ст. 1. и 9. Изборног закона и члана 16. Статута одражавају последњи попис становништва Града Мостара и обезбјеђује заступљеност свих конститутивних народа, те да ниједан народ нема апсолутну већину у градском вијећу.

66. Уколико прихватимо основ са ког Извјештај полази, а нарочито да је 2003. године било примјерено да се избор градског вијећа заснива на односу снага између конститутивних народа и Осталих какав је био у вријеме пописа из 1991. године, те да организација Мостара стога треба да буде заснована на расподјели позиција тако да ниједан конститутивни народ нема апсолутну већину у градском вијећу, резултат горњег и доњег лимита заступљености у Градском вијећу Града Мостара одређен чланом 19.4. ст. 1. и 9. Изборног закона и чланом 16. Статута има објективно и разумно оправдање. Међутим, ово покреће још два питања: прво, да ли је 2003. године било рационално да се организација Мостара заснива на попису из 1991. године, те да се игноришу све промјене у структури становништва које су могле да се десе као резултат рата из 1992-1995. године и касније остваривање права избјеглица и расељених лица на повратак у своје предратне домове; друго, да ли је и даље разумно оправдано да се 2010. године одрже посебна рјешења која укључују члан II/4. Устава Босне и Херцеговине, с обзиром да је прошло више од 14 година од завршетка рата.

67. У вези с питањем рационалности коришћења података који су добијени након пописа из 1991. године као основе за организацију Мостара 2003. године, Уставни суд је већ запазио да су то послиједњи подаци који су били доступни. Сходно томе, Уставни суд сматра да је, с обзиром на околности које су постојале 2003. године, коришћење података о становништву према попису из 1991. године било далеко од идеалног, али је то био разуман поступак ако се узму у обзир проблеми утврђивања најновијих података и значај охрабривања избјеглица и расељених лица да се врате у своје домове у Мостару ради стварања мултиетничке заједнице у уједињеном граду.

68. Затим, Уставни суд мора да испита да ли је и даље оправдано да се у 2010. години задржи изборни систем за градско вијеће који представнике различитих народа третира различито у односу једних према другима, према општини у којој се проводе избори. Ово је много сложеније питање. Још седам година је прошло и подаци о структури становништва су сада стари 19 година, а чини се да не постоји званични покушај да се установи тачнија слика о структури становништва у Мостару, каква је данас. Постоји ризик да ће дјелотворност члана II/4. Устава Босне и Херцеговине бити доведена у питање у односу на дискриминацију између конститутивних народа међусобно и између сваког конститутивног народа и Осталих уколико власти у цијелој Босни и Херцеговини не предузму кораке с циљем да се утврде поуздани статистички подаци о садашњој структури становништва Босне и Херцеговине и њених ентитета, Брчког дистрикта, кантона, градова и општина.

69. Уставни суд подсјећа да је Европски суд за људска права у предмету Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине, тачка 41, одлучио већином гласова да је прошло превише времена од краја рата да би Босна и Херцеговина наставила да оправдава посебним потребама, у другој половини 2009. године, дискриминаторске одредбе у Уставу Босне и Херцеговине које се тичу заступања Осталих у Дому народа законодавне Скупштине и у Председништву Босне и Херцеговине. Док прихвата да “према Конвенцији не постоји захтјев да се у потпуности одустане од инструментата подјеле власти који су својствени Босни и Херцеговини, и да још није дошло вријеме за политички систем који би био једноставан одраз владавине већине”, Европски суд за људска права је запазио да “постоје инструменти подјеле власти који аутоматски не воде ка потпуном искључивању представника других заједница. У вези с овим, Европски суд за људска права подсјећа да могућност алтернативних средстава којима се постиже исти циљ чини важан фактор у овој сфери (види *Glog* против Швајцарске, бр. 13444/04, став 94, 30. април 2009. године)”; (види тачку 48. пресуде у предмету Сејдић и Финци, горе наведено). Даље, суд је сматрао важним што је 2002. године Босна и Херцеговина приступила Европској конвенцији без резерви и самим тим се обавезала да ће испуњавати норме прописане Конвенцијом (тачка 49).

70. Уставни суд подсјећа да је у Пресуди Европског суда за људска права у предмету Сејдић и Финци у тачки 44. наведено: “У оваквом контексту, гдје се разлика у третману заснива на раси и етничком поријеклу, појам објективног и разумног оправдања мора да се тумачи што је могуће прецизније (видјети *D.H.* и остали, горе цитирано, тачка 196). Суд такође сматра да ни једна врста различитог поступања, која се искључиво или у критичном обиму заснива на етничком поријеклу појединца, не може објективно да се оправда у савременом демократском друштву које је изграђено на принципима плурализма и поштовања различитих култура (*ibid.*, тачка 176). С обзиром на наведено, члан 14. не забрањује странама уговорницама да различито третирају групе како би исправили ‘чињеничне неједнакости’ између њих. И заиста, у одређеним ситуацијама не покушати да се исправе неједнакости кроз различит третман, без објективног и разумног оправдања, може да доведе до кршења тог члана (случај који се односи одређене аспекте закона о коришћењу језика у образовању у Белгији, цитирано горе у тексту, тачка 10; *Thlimmenos* против Грчке [*GC*], бр. 34369/97, тачка 44, *ECCHR* 2000-IV; и *D.H.* и остали, горе цитирано, тачка 175).” Такође, Уставни суд подсјећа да је у тачки 48. предметне пресуде наведено: “Поред тога, иако се Суд слаже са Владом да ниједна одредба Конвенције не тражи потпуно напуштање механизма подјеле власти који су својствени Босни и Херцеговини и да можда још увијек није сазрело вријеме за политички систем који би био само одраз принципа владавине већине, Мишљење Венецијанске комисије (видјети тачку 22. горе у тексту) јасно показују да постоје такви механизми подјеле власти који не воде аутоматски до потпуног искључења представника осталих заједница. У вези са овим, Суд је подсјетио да могућност да се другачијим средствима постигне исти циљ представља важан фактор у овој области (видјети *Glog* против Швајцарске, бр. 13444/04, тачка 94, 30. април 2009).” Изгледа да ово указује на то да, будући да се ради о питању из домена европског права људских права, сада не постоји оправдање према члану II/4. Устава Босне и Херцеговине да се задрже оспорене одредбе. Међутим, Уставни суд се не сматра обавезним да заузме такав приступ у конкретном предмету из два разлога. Као прво, пресуда Европског суда, као и све

пресуде које се тичу оправдања за могуће дискриминаторске поступке или правила, фокусира се на конкретне чињенице и питања с којима се сусреће. Предмет Сејдић и Финци односи се на рјешења која у потпуности искључују могућност кандидовања свих лица која не припадају једном од три конститутивна народа на изборима за Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и за Председништво Босне и Херцеговине. За разлику од горе споменутог, одредбе које се оспоравају у конкретном предмету посебно штите право Осталих да буду заступљени у Градском вијећу Мостара. Као друго, док је Европски суд крајњи ауторитет у питању тумачења и примјене Европске конвенције, Уставни суд је крајњи ауторитет у питању тумачења и примјене Устава Босне и Херцеговине, укључујући и члан II/4. Док су општи принципи који се примјењују на питања дискриминације исти и према члану II/4. и према Европској конвенцији (као што је наведено горе у тачки 41), Уставни суд је тај који одлучује да ли постоји објективно и разумно оправдање у сваком појединачном предмету у смислу члана II/4. У том контексту, Уставни суд мора да узме у обзир своје сопствено знање и разумијевање ситуације у Босни и Херцеговини. Будући да је много ближи и упућенији у друштвене и политичке услове живота у Босни и Херцеговини у данашњем времену него што је то случај с Европским судом, Уставни суд је у бољој позицији од Европског суда да процијени да ли су оправдани поступци или правила који, ако нису оправдани, доводе до неуставне дискриминације. У вези с тим, Уставни суд запажа да је Венецијанска комисија (Европска комисија за демократију путем права) у свом поднеску као *amicus curiae* у овом предмету прихватила да би посебан положај Мостара могао да пружи објективно и рационално оправдање за његов јединствен изборни аранжман, уз констатацију да би Уставни суд приликом оцјенљивања могућих оправдања требао да узме у обзир све измјене у ситуацији које су се десиле током задњих 15 година. Уставни суд се слаже да је ово одговарајући начин да се приступи овом питању.

71. С обзиром на ово, Уставни суд сматра да послјератна друштвена и политичка ситуација у којој се налази Босна и Херцеговина, а посебно Град Мостар, остаје таква да је и даље разумно да се приступи политичкој организацији Града Мостара на основама установљеним 2003. године. Примјењујући тест пропорционалности, Уставни суд закључује да оспорене мјере доводе до разлика у поступцима према конститутивним народима у различитим градовима, али да потешкоће с којима се суочавају у Мостару, као што је то установила Комисија у свом извјештају из децембра 2003. године, и даље остају нарочито несавладиве. Мјере служе законитом циљу тако што постављају структуру подјеле власти за коју се разумно надати да ће постепено побољшати квалитет политичких процеса у граду. Оне су разумно повезане са законитим циљем. Њихов резултат може да буде такав да Градско вијеће може да буде успостављено на начин који тачно не одражава изражено мишљење бирачког тијела на изборима, а то је значајан недостатак у погледу демократског легитимитета система. У сваком случају, према оскудним информацијама које су тренутно доступне, не може да се каже да ће učinак вјероватно бити непропорционалан важности циља.

72. Уставни суд, стога, закључује да оспорене одредбе члана 19.4. ст. 1. и 9. Изборног закона и члана 16. Статута не дискриминишу хрватски народ у остваривању његових права према члану II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Наводна повреда права на изборе на основу општег и једнаког права гласа према члану 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима посматрано одвојено у односу на изборе за Градско вијеће Мостара

73. Даље, Уставни суд мора да размотри тврдњу подносиоца захтјева да оспорене одредбе саме по себи крше члан 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. У том погледу, подносилац захтјева тврди да оспорене одредбе крше право на учешће у изборима на основу општег и једнаког права гласа, јер члан 19.4. Изборног закона и члан 17. Статута Града Мостара успостављају изборне јединице са значајно различитим бројем гласача, што доводи до различите вриједности појединих гласова. Подносилац захтјева тврди да то крши принцип једнаког права гласа из члана 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

74. Прво питање је да ли Уставни суд може да примијени члан 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, самостално, када врши оцјену уставности неке правне норме према члану VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине. У вези с тим, Уставни суд указује да је Међународни пакт о грађанским и политичким правима саставни дио Устава Босне и Херцеговине. С обзиром на то, Уставни суд је надлежан да одлучи у предметном случају да ли су оспорене одредбе у складу с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

75. Уставни суд истиче да захтјев који се односи на једнако право гласа не подразумева тачну једнакост у важности, или дје-

ловању, сваког гласа бирача. То би био недостижни идеал. Суштина тог захтјева је да би сваки гласач требао да има исти број гласова и да би сваки глас требао да има приближно исту вриједност, премда прецизна једнакост дјеловања може да буде недостижна према неким системима гласања, чак и ако би број бирача у свакој изборној јединици требао да буде једнак; на примјер, у пракси, гласови могу да имају различиту важност према неким облицима пропорционалне заступљености, а гласови додијељени истој партији могу да имају различито дјеловање у различитим изборним јединицама у изборним системима који користе просту већину (већински изборни систем). Прецизна једнакост у броју гласача у свакој изборној јединици је недостижна у пракси. Различите потешкоће утичу на повлачење граница изборних јединица. Неке од тих су географске, друге су административне. Све оно што може да се постигне је да не би требало да буде претјераних неједнакости у величини бирачког тијела и важности која се даје појединим гласовима у различитим изборним јединицама. Њу су признали и аутори Међународног пакта (види Manfred Nowak, УН Пакт о грађанским и политичким правима: Коментар (1993), стр. 448). Европски суд за људска права је то такође прихватио приликом тумачења ријечи "једнако право гласа" из члана 3. Протокола бр. 1 уз Европску конвенцију (види Mathieu-Mohin против Белгије, серија А, бр. 113, пресуда од 2. марта 1987, став 54). Европски суд за људска права признаје ограничења права и пита се да ли је било произвољности или непропорционалности, и да ли је тим ограничењем дошло до мијешања у слободно изражавање воље бирачког тијела, у доношењу оцјене у свјетлу политичких услова у држави о којој се радило (види, генерално, Ždanoka против Латвије, апликација број 58278, Извјештаји 2006-IV (Велико вијеће); Adamsons против Латвије, апликација број 3669-03, пресуда од 24. јуна 2008, став 111; и Yumak и Sadak против Турске, апликација број 10226/03, пресуда од 8. јула 2008. године (Велико вијеће), став 109).

76. Из Одлуке Централне изборне комисије о утврђивању и објави бирача уписаних у Централни бирачки списак по основном изборним јединицама за локалне изборе 2008. године ("Службени гласник БиХ", број 74/08) произилази да је у изборној јединици градског подручја 1 (бивша градска општина Мостар Сјевер) регистровано 8.866 бирача, у изборној јединици градског подручја 2 (бивша градска општина Мостар Стари Град) 18.977 бирача, у изборној јединици градског подручја 3 (бивша градска општина Мостар Југоисток) 6.869 бирача, у изборној јединици градског подручја 4 (бивша градска општина Мостар Југ) 6.989 бирача, у изборној јединици градског подручја 5 (бивша градска општина Мостар Југозапад) 29.522 бирача и у изборној јединици градског подручја 6 (бивша градска општина Мостар Запад) 17.406 бирача. Уставни суд примјењује да број гласача у изборним јединицама у градским подручјима Мостара варира од 29.522 гласача у Мостару Југозапад до 6.869 гласача у Мостару Југоисток. Ови бројеви поприлично варирају: виши број за 400 процената премашује нижи број. Ипак, свака изборна јединица бира по три члана Вијећа, тако да је вриједност гласа у Мостару Југоисток четири пута већа од вриједности гласа у Мостару Југозапад. Из члана 7. Статута Града Мостара произилази да су границе изборних јединица једноставно посуђене од пријашњих општина унутар Мостара које су постале градска подручја (члан 7.1), а које су, наизмјенично, постале изборне јединице за изборе у градска вијећа. Имајући у виду да се по члану 7.1. свакој изборној јединици додјељују по три представника, историјске границе постају узрок значајне неједнакости. Уставни суд сматра да ова неједнакост захтијева оправдање уколико се не жели сматрати неуставном.

77. У тачкама 58. и 59. ове одлуке наведени су разлози за рјешења која су усвојена за Мостар. Као што је наведено у тачки 65. горе, Уставни суд сматра да је потреба за бављењем постратним друштвеним и политичким условима који утичу на стање у Босни и Херцеговини, а нарочито Град Мостар, и даље легитиман циљ који би могао да оправда одступање од нормалног демократског принципа према ком би сваки бирачки глас требао да има сличну тежину у оној мјери у којој је то могуће. Међутим, Уставни суд не сматра задовољавајућим да су разлике између вриједности гласова бирача у различитим изборним јединицама пропорционалне у смислу да се објективно и рационално односе на легитимни циљ развоја мултиетничке структуре подјеле власти за коју разумно може да се нада да ће постепено побољшати квалитет политичког процеса у граду. Љествица разлика, која је назначена у тачки 76. горе, произилази директно из двије одлуке: прво, засновати границе изборних јединица директно на границама бивших градских подручја; друго, додијелити исти број вијећника свакој од тих изборних јединица. Уставни суд сматра да обе одлуке произилазе из жеље за административном једноставношћу прије него што су то потребне, разумне или пропорционалне мјере за развој структуре подјеле власти или мултиетничке заједнице у Мостару. Сходно томе, Уставни суд сматра да варијација на овој љествици не може да буде оправдана у смислу да је потребна или пропорционална било ком легитимном циљу. Стога, Уставни суд утврђује да од-

редбе члана 19.4. став 2. Изборног закона и члана 17. став 1. Статута у дијелу у ком гласи: "У сваком градском подручју се бирају по три (3) вијећника" нису у складу с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Не би било адекватно да Уставни суд поништи релевантне прописе с непосредним дејством јер би то довело до ситуације у којој би захваћене изборне јединице остале без права гласа док законодавство не донесе нове законе који би редефинисали границе изборних јединица. Сходно томе, Уставни суд одређује надлежним властима период од шест мјесеци од дана објаве ове одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" да ускладе релевантне одредбе с Уставом Босне и Херцеговине, у складу с овом одлуком.

78. Подносилац захтјева такође тврди да члан 19.4. став 2. Изборног закона и члан 17. став 1. Статута крше основни принцип Изборног закона према ком при одређивању подручја изборних јединица мора да се води рачуна да изборне јединице имају подједнак број гласача, као и основни принцип "једна особа, један глас", који је инхерентан у свим већинским демократијама. Међутим, с обзиром на закључак Уставног суда у погледу неусклађености с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, Уставни суд сматра да није неопходно да одлучи да ли је такав основни принцип садржан у Изборном закону или да ли би могло да се каже, уколико би такав принцип постојао у Изборном закону, да одредба која није у складу с тим принципом доводи до повреде Устава Босне и Херцеговине.

Наводна повреда члана II/4. Устава Босне и Херцеговина у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима у односу на грађане бивше Централне зоне Мостара

79. Даље, подносилац захтјева сматра да су одредбама члана 19.2. ст. 1. и 3, члана 19.4. став 2. и 8. Изборног закона и одредбама чл. 15. и 17. став 1. у вези с чл. 5. и 7. Статута дискриминисани грађани бивше Централне зоне уживају права из члана 25б) Међународног пакта, јер немају иста права као грађани градских подручја при избору вијећника у Градско вијеће. Такође, подносилац захтјева сматра да су одредбама члана 38. Статута дискриминисани грађани бивше Централне зоне, као и вијећници који се бирају у градској изборној јединици, јер нису у могућности да буду бирани у комисије за градска подручја.

80. Уставни суд указује да је одредбама члана 19.2. Изборног закона и одредбама члана 15. у вези с чл. 5. и 7. Статута прописано да се вијећници у Градском вијећу бирају у градској изборној јединици која обухвата цијело подручје Града и изборним јединицама градског подручја које одговарају бившим градским општинама. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да је Прелазним статутом основано шест општинских подручја или "градских општина": Мостар Југ, Мостар Југозапад, Мостар Запад, Мостар Југоисток, Мостар Сјевер и Стари Град. Такође, Уставни суд подсјећа да је према Прелазном статуту Централна зона, која је у центру традиционално комерцијалног и туристичког средишта града, треба да буде под директном управом Градске управе. Дакле, из наведеног произилази да Централна зона није представљала "градску општину" према Прелазном статуту, као и да не представља ни "градско подручје" према новом Статуту.

81. Стога, становници Централне зоне Мостара могу да бирају само 17. вијећника који заступају градску изборну јединицу која обухвата цијело подручје Града. За разлику од становника осталих шест градских општина, они немају могућност да бирају и три вијећника који би заступали њихово подручје у Градском вијећу. Као посљедица начина на који се успостављају комисије Градског вијећа, Централна зона је једино подручје града које нема своје представнике у комисијама.

82. Уставни суд сматра да оваква организација не обезбјеђује "једнаку заступљеност" бирача у граду Мостару и није у складу с чланом 25б) Међународног пакта. Већина гласача у Мостару бира двије врсте вијећника. Бирачи у Централној зони могу да бирају само једну врсту вијећника. Ова очита неправедност не може да се оправда, ако се има на уму, како је Уставни суд већ раније запазио, да је разлог за усвајање таквог рјешења био превасходно административна погодност а не рационалан начин за постизање легитимног циља као што је то увођење изборног система који узима у обзир историјске проблеме који утичу на конститутивне народе у Мостару. Из наведеног произилази да ова рјешења такође крше чланом II/4. Устава БиХ загарантовану заштиту од дискриминације. Наведено кршење штетно утиче на значајан број људи: Европски извјештај Међународне контакт групе бр. 150, Анекс А, наводи да је током 2002. године у Централној зони живјело 1.008 становника, док представници Централне изборне комисије у свом излагању на јавној расправи у овом предмету сугерише да је данас број становника тог градског подручја 2.000.

83. Уставни суд утврђује да одредбе члана 19.2. ст. 1. и 3, члана 19.4. ст. 2. до 8. Изборног закона крше члан II/4. Устава БиХ у вези с чланом 25. Међународног пакта. Стога, Уставни суд налаже Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у року од

шест мјесеци од дана објаве ове одлуке у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, изврши измене релевантних одредаба Изборног закона БиХ како би се уклонила дискриминација.

84. Када то буде учињено, можда ће бити неопходно (у зависности од контекста измена Изборног закона које ће Парламентарна скупштина усвојити) да Градско вијеће Града Мостара изврши измене у неким или свим од следећих чланова: члан 7. став 1. и 3, члан 15. став 2, члан 17. став 1. и члан 38. став 1. Статута Града Мостара како би ускладили Статут с изменама Изборног закона. Тренутно, они доводе до резултата који није у складу с Уставом БиХ из истих разлога који су наведени раније у вези са чланом 19.2. ст. 1. и 3. Изборног закона.

85. Међутим, тренутно је немогуће да се предвиди хоће ли бити потребне било какве измене Статута Града Мостара те, уколико буду, у каквом облику. Због тога Уставни суд одлаже овај аспект захтјева *sine die*, али налаже Градском вијећу Града Мостара да извести Уставни суд у року од три мјесеца од дана објаве измена које Парламентарна скупштина изврши у Изборном закону БиХ у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине” о корацима који су предузети како би се Статут Града Мостара ускладио с Уставом БиХ. Затим ће Уставни суд одлучити да ли је неопходно да се овај предмет врати на даљње разматрање. Дакле, Уставни суд је тренутно дјелимично ријешно захтјев подносиоца у овом дијелу.

Наводна дискриминација грађана Града Мостар у погледу избора градоначелника

86. Поред тога, подносилац захтјева тврди да су грађани Града Мостара дискриминисани у вези с начином избора њиховог градоначелника. Подносилац скреће пажњу на одредбе члана 19.7. Изборног закона, члан VI.C став 7. Амандмана CI на Устав ФБиХ и чланове 44. и 45. Статута Града Мостара којима је прописано да се градоначелник бира између вијећника двотрећинском већином. Подносилац захтјева ово пореди с положајем грађана Града Бањалуке који непосредно бирају и смјењују свог градоначелника. У вези с тим, Уставни суд БиХ има у виду одредбе члана 13.7. став 1. Изборног закона којим је прописано да се општински начелник или градоначелник бира у складу с овим законом, уставима, ентитетским законима и статутом општине, односно града. Ставом 2. истог члана је прописано да ако се општински начелник, односно градоначелник, бира непосредно, општинског начелника, односно градоначелника бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак у тој изборној јединици у складу с овим законом, ентитетским законом, статутом општине, односно града. Дакле, релевантним одредбама Изборног закона је одређено да постоје два начина избора градоначелника - непосредно га бирају грађани или посредно преко представника у градским вијећима - избор између ових начина се коначно утврђује уставима ентитета, законима ентитета и статутом градова. У вези с тим, Уставни суд указује да је одредбама члана VI.A. став 4. Амандмана XVI на Устав ФБиХ прописано да Градско вијеће бира градоначелника. С друге стране, чланом 100. Устава Републике Српске је прописано да се територијална организација уређује Законом. Одредбама члана 42. став 1. и члана 60. Закона о локалној самоуправи (“Службени гласник РС”, бр. 101/04, 42/05 и 118/05) је прописано да избор начелника и градоначелника врше грађани на општим непосредним изборима.

87. Начин бирања градоначелника спада у дјелокруг члана 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Међутим, тај члан не захтијева нити искључује било који посебни начин бирања градоначелника. Није необично да се користе различити начини бирања у једној истој држави зависно од околности које преваладају у одређеним градовима. На примјер, у Енглеској и Велсу закон дозвољава да гласачи у граду непосредно бирају градоначелника, или да га посредно бирају изабрани вијећници; неки градоначелници се бирају непосредно, мада се већина бира посредно. Сходно мишљењу Уставног суда, питање које се поставља у сваком случају из члана 256) је да ли је одабир начина избора градоначелника произвољан, имајући у виду да члан 256) прихвата да народ може да учествује у јавном животу било непосредно или посредно преко својих слободно изабраних представника. Као што је случај с Градом Мостаром, Уставни суд прихвата да су вијећници изабрани слободном вољом и да принципи демократије која подупиру члан 25. у цијелости дозвољавају да градоначелника бирају вијећници прије него да га непосредно бирају гласачи.

88. Разлика између начина бирања градоначелника у Мостару у поређењу с начином бирања градоначелника у Бањалуци заиста доводи до различитог уживања права на учествовање у изборима, које може да укључи члан II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Потребно је да се одговори на следећа питања: (а) да ли је поступак бирања градоначелника аналоган у различитим градовима; и (б) ако јесте, да ли је различито поступање објективно и разумно оправдано.

89. Уставни суд сматра да је поступак бирања градоначелника у различитим градовима аналоган, пошто је улога градоначелника више-мање слична у сваком граду. Окрећући се питању да ли је оправдано да се користе различити начини, Уставни суд примјењује да Устав Федерације Босне и Херцеговине, који се примјењује на Мостар, уређује ову област на различит начин у односу на Устав Републике Српске, који уређује ову област у Бањалуци. Ове разлике нису неслагасне с релевантним одредбама Изборног закона Босне и Херцеговине. Имајући у виду да Устав Босне и Херцеговине предвиђа значајан степен самоуправе у сваком ентитету, Уставни суд сматра да једна оваква незнатна разлика није неоправдана у смислу члана II/4. Устава Босне и Херцеговине осим ако избор једног или другог начина бирања градоначелника може да се сматра као неразложан, или ако може да се докаже да је он дио плана да се народу одређеног ентитета или града ускрати бит његовог права да учествује у јавном животу кроз један демократски политички процес. Узимајући у обзир недостатак оваквих доказа, ограничену улогу градоначелника у креирању политике градског вијећа и чињеницу да у међународним оквирима редовно налазимо и непосредне и посредне начине бирања градоначелника, у овом предмету не постоји ништа што би указивало да одабир непосредног начина избора градоначелника града Мостара доводи до неоправдане дискриминације у поређењу с грађанима града Бањалуке. Из овога слиједи да грађани града Мостара нису дискриминисани у уживању свог права из члана 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима супротно члану II/4. Устава Босне и Херцеговине.

90. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да су одредбе чл. 19.4. ст. 1. и 9. и 19.7. Изборног закона, одредбе члана VI.C. став 7. Амандмана CI на Устав ФБиХ и одредбе чл. 7, 15, 16, 17. став 1. у преосталом дијелу и ст. 2. и 3, те чл. 38, 44. и 45. Статута у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Остали наводи из захтјева подносиоца захтјева

91. Уставни суд сматра да није неопходно да испита оспорене одредбе чл. 19.1, 19.2. став 2, 19.5. и 19.6. Изборног закона и одредбе члана VI.C. став 4. Амандмана CI на Устав ФБиХ, будући да су наводи подносиоца захтјева, којима оспорава наведене одредбе, паушални и необразложени, а у захтјеву не прецизира које су уставне одредбе или права из међународних инструмената наводно прекршени у овом контексту.

VIII - Закључак

92. Уставни суд закључује да одредбе члана 19.4. ст. 1. и 9. Изборног закона и члана 16. Статута, којима су прописани доњи и горњи лимит заступљености конститутивних народа у Градском вијећу, не дискриминишу хрватски народ у остваривању његових права из члана II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

93. С друге стране, Уставни суд усваја захтјев подносиоца захтјева у погледу (а) навода да су одредбама члана 19.2. ст. 1. и 3, члана 19.4. став 1. Изборног закона због којег различит број бирача у изборним јединицама који се заснива на бившим градским подручјима у Мостару крши члан 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, те (б) навод да одредбе члана 19.2. став 1. и члана 19.4. чл. 2. до 8. онемогућавају бирачима из Централне зоне Града Мостара да бирају вијећнике који би их заступали уз вијећнике који заступају градско изборно подручје за цијели Град Мостар, крше члан II/4. Устава БиХ у вези с чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

94. Уставни суд одлучује да члан 7. ст. 1. и 3, члан 15. став 2, члан 17. став 1. и члан 38. став 1. Статута, који онемогућава бирачима у Централној зони Града Мостара да бирају вијећнике који би их заступали уз вијећнике који заступају градско изборно подручје за цијели Град Мостар, крше члан II/4. Устава БиХ у вези с чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Уставни суд одлаже даље поступање по овом дијелу захтјева *sine die* до доношења измена Изборног закона у складу с овом одлуком. Уставни суд налаже Градском вијећу Града Мостара да обавијести Уставни суд у року од три мјесеца од дана објаве измена које Парламентарна скупштина изврши у Изборном закону БиХ у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине” о корацима који су предузети како би се Статут Града Мостара ускладио с Уставом БиХ.

95. На крају, Уставни суд сматра да су одредбе члана 19.7. Изборног закона, члана VI.C. став 7. Амандмана на Устав ФБиХ и чл. 44. и 45. Статута, према којима грађани Града Мостара бирају градоначелника на другачији начин у односу на грађане Града Бањалуке, у складу с правима грађана Града Мостара загарантованим према члану 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, те да не дискриминишу грађане Града Мостара у уживању наведеног права противно члану II/4. Устава Босне и Херцеговине.

96. Уставни суд сматра да није неопходно да одлучи да ли члан 19.4. став 2. Изборног закона и члан 17. став 1. Статута крше неки основни принципи Изборног закона, или да испита оспорене одредбе чл. 19.1, 19.2. став 2, 19.3, 19.5. и 19.6. Изборног закона и одредбе члана VI.C. став 4. Амандмана CI на Устав ФБиХ, позивањем на непоткријељене наводе подносиоца захтјева који се односе на Међународну конвенцију о укидању свих облика расне дискриминације.

97. На основу члана 17. став 1. тачка 1, члана 61. ст. 1, 2. и 3, и члана 63. ст. 1. и 4. Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

98. У смислу члана 41. Правила Уставног суда, анекс ове одлуке чине издвојена мишљења потпредседнице Валерије Галић, судије Мате Тадића и судије Мирсада Ђемана дјелимично супротна одлучи.

99. Сходно члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Председник
Уставног суда БиХ,
Др Миодраг Симовић, с.р.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ О ДЈЕЛИМИЧНОМ НЕСЛАГАЊУ СУДИЈЕ ТАДИЋА

1. У погледу Одлуке о допуствости и меритуму у предмету У/9/09 слажем се с већином која је изгласала овакву одлуку.

2. Моје неслагање се односи на дио одлуке којим се одбија захтјев да се утврди неуставност одредби члана 19.4. став 9. Изборног закона и члана 16. став 2. Статута Града Мостара у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Оспорене одредбе односе се на прописивање максималне квоте, тако да ниједан конститутивни народ не може да има више од по 15 вијећника у градском вијећу.

3. Ја сматрам да становишта већине изнесена у овом дијелу у нашој одлучи нису у оквиру стандарда које тражи Устав БиХ у погледу забране свих облика недискриминације, да нису у складу с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима, да су неуверљива и дјелимично контрадикторна с осталим становиштима која су заузета у овој и неким другим одлукама Уставног суда.

4. Уставни суд признаје да оваква рјешења (прописивање обавезне најниже и највише квоте) нису предвиђена у Изборном закону за друге градове или општине у БиХ нити у другим статутима градова или општина (постоји у неким статутима одредба о најнижој квоти), па ипак оправдава овакво рјешење у Статуту Града Мостара. Главно оправдање Уставни суд за ово даје у параграфима 64, 65 и 66 своје одлуке, у којима указује на развој и смиривање поратних догађања у Мостару од 1994. године до 2003. године. Могао бих у највећем дијелу и да прихватим да су ови наводи тада били оправдани, али не могу никако да прихватим да Уставни суд 2010. године износи исте аргументе и позива се на Извјештај Комисије од 15. децембра 2003. године о смјерницама за Град Мостар, која је основана одлуком Високог представника, за своје становиште да је то оправдано и 2010. године. За заузимање оваквог става Уставни суд, по моме мишљењу, није дао никакво релевантно образложење.

5. Уставни суд се у својој пракси, изграђујући највише стандарде владавине права и примјене демократских принципа, те елиминасању свих облика дискриминације, позива на одлуке Европског суда за људска права, али у овом случају то не чини, него полемиче с Европским судом шаљући јасан сигнал да се не слаже с одлуком Европског суда у предмету Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине (види параграф 70 наше одлуке).

6. У параграфу 71 наше одлуке, оправдавајући задржавање оваквих рјешења, наводи се "...Уставни суд закључује да оспорене мјере доводе до разлика у поступању према конститутивним народима у различитим градовима, али да потешкоће са којима се суочавају у Мостару, као што је то установила Комисија у свом извјештају из просинаца 2003. године, и даље остају нарочито несавладиве". Није ми познато на основу чега је већина извела овакав закључак да и данас, након седам година од извјештаја Комисије, "...потешкоће... и даље остају нарочито несавладиве...", када на те околности нисмо изводили никакве доказе нити су нам понуђене од учесника у поступку релевантне и аргументоване чињенице за овакве тврдње. Стога овај дио закључка Уставног суда сматрам произвољним.

7. На основу изнесеног, држим како је дошло до повреде члана II/4. Устава БиХ у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима у погледу прописивања горњег лимита и како такве одредбе у Изборном закону и Статуту немају данас разумно оправдање и не сљиједе легитиман циљ, због чега у овоме дијелу нисам подржао одлуку.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ ПОТПРЕДСЈЕДНИЦЕ ГАЛИЋ ДЈЕЛИМИЧНО СУПРОТНО ОДЛУЦИ

На основу члана 41. Правила Уставног суда БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 60/05, 64/08 и 51/09) издвајам своје мишљење о дјелимичном неслагању с одлуком већине судија у овом предмету из следећих разлога:

I - ДОПУСТИВОСТ

У односу на оспорене одредбе Изборног закона БиХ, Устава ФБиХ и Статута Града Мостара сложила сам се с мишљењем већине судија да је у овом дијелу захтјев допуствив.

Када је у питању допуствивост у односу на став 1. уводног дијела и став 2. Одлуке Високог представника за БиХ, којом се проглашава Статут Града Мостара, уз велику резерву, сложила сам се да у том дијелу захтјев није допуштен због ненадлежности Уставног суда за одлучивање, искључиво због већ раније заузетог става Уставног суда, израженог у неколико одлука Уставног суда БиХ, да овлашћења Високог представника за БиХ, као ни вршење тих овлашћења, нису подложни контроли Уставног суда.

II - МЕРИТУМ

Моје суштинско неслагање с мишљењем већине судија односи се на дио Одлуке којим је утврђено да су одредбе члана 19. тачка 4. ст. 1. и 9. Изборног закона БиХ и члана 16. Статута Града Мостара, у дијелу којим је прописано да "ниједан од конститутивних народа у Градском вијећу Мостара не може имати више од петнаест (15) вијећника", у складу с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

Разлози мог неслагања су следећи:

1. Полазећи од приступа који је Уставни суд заузео (тач. 55. и 56. Одлуке) за испитивање оспорених одредби с аспекта њихове усклађености с чланом II/4. Устава БиХ у вези с чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, позивајући се на приступ који је Европски суд за људска права примјенио на питања дискриминације у вези с учествовањем у политичком животу у Босни и Херцеговини у односу на члан 14. Европске конвенције и члан 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију (види Сејдић и Финци в. Босна и Херцеговина, апликације бр. 27996/06 и 34836/06, пресуда од 22. децембра 2009. године [Велико вијеће], с референцом на критеријуме који су установљени праксом стразбурских органа и Опште кометаре Комитета за људска права УН-а у односу на право гласа које је загарантовано чланом 25б) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, очекивала сам да ће Уставни суд приликом испитивања уставности оспорених одредби конзистентно слиједити тај приступ.

Међутим, моје мишљење је да је Уставни суд у образложењу Одлуке (тач. 57. до 62) недовољно изложио тест компарације и да није одредио довољно релевантне критеријуме за поређење, инхерентне тесту једнакости, како би могао да одговори на питање да ли су основани наводи подносиоца захтјева да у конкретном случају постоји разлика у третману.

2. Уставни суд је у фокус испитивања ставио питање могућег омјера заступљености у Градском вијећу Града Мостара вијећника из реда хрватског народа у односу на могући омјер заступљености представника других конститутивних народа (бошњачких и српских) у другим јединицама локалне управе и самоуправе, у којима ти народи представљају већину, с тим што је као критеријуме за поређење користио могуће омјере заступљености бошњачких представника у Градском вијећу Града Сарајева и српских представника у Скупштини Града Бањалуке. Уставни суд је утврдио (тачка 63 образложења Одлуке) да је највећи могући омјер хрватских заступника у Градском вијећу Града Мостара значајно мањи од оног бошњачких заступника у Градском вијећу Града Сарајева, те још мањи од највећег могућег омјера српских представника у Скупштини Града Бањалуке. Уставни суд сматра да постоји могућност да је ово различито поступање у супротности с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 25. Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Слажем се с оваквим закључком већине судија, за мене је неспорно да постоји очигледна неједнакост у третману заступљености хрватских вијећника у односу на бошњачке и српске представнике, не само у Градском вијећу Града Сарајева и Скупштини Града Бањалуке, већ и у другим јединицама локалне управе и самоуправе у Босни и Херцеговини, јер постоји низ других упоредних показатеља који то потврђују.

Питање различитог третмана у заступљености хрватских представника у јединицама локалне управе и самоуправе можда и јесте фундаментални аспект овог предмета, међутим сматрам да је Уставни суд пропустио да испита још један битан аспект овог предмета, ког се само маргинално дотакло у тачки 57. образложења Одлуке. То је питање које се односи на различит третман сва три конститутивна народа, дакле не само хрватског народа, у за-

ступљености у Градском вијећу Града Мостара (с обзиром на одредбу о горњем лимиту заступљености у Градском вијећу Града Мостара) у поређењу са заступљености сва три конститутивна народа у вијећима или скупштинама осталих јединица локалне управе и самоуправе у Босни и Херцеговини. Сматрам да се успостављањем горњег лимита ограничава слободно изражавање воље бирача, односно одступа од принципа једнаке тежине сваког гласа, гарантованог чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима, што по мом мишљењу не може да се сматра разумним и заснованим на објективним критеријумима и да је Уставни суд требао да испита и овај аспект.

3. Оно с чиме се ја посебно не слажем односи се на мишљење већине судија изнесено у образложењу Одлуке (тач. 64. до 72), којим се одражава став како постојећи диференцијални третман за Град Мостар није дискриминаторски у смислу постојања објективне и рационалне оправданости за постојање таквог третмана, те како се њиме остварује легитиман циљ и како постоји оправдана пропорционалност између средстава која су примјењена и циља који је потребно да се постигне.

У суштини, већина судија овакав закључак заснива на Извјештају Комисије за реформу Града Мостара од 15. децембра 2003. године, сматрајући како послјератна друштвена и политичка ситуација у којој се налази БиХ, а посебно Град Мостар, остаје таква да је и даље разумно да се приступи политичкој организацији Града Мостара на темељима који су установљени 2003. године и да потешкоће с којима се суочавају у Мостару, као што је то установила Комисија у свом Извјештају из децембра 2003. године, и даље остају посебно несавладиве.

За мене је посебно разочаравајући дио образложења (тачка 70. Одлуке) у ком се проблематизује примјенљивост ставова Европског суда за људска права на одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине. Ово посебно ако се има у виду како Уставни суд Босне и Херцеговине своју праксу у претежном дијелу заснива на принципима и стандардима који су установљени праксом Европског суда за људска права.

Уставни суд, нажалост, не сматра да је релевантан став Европског суда у предмету Сејдић и Финци о значајном позитивном развоју у Босни и Херцеговини од потписивања Дејтонског мировног споразума, заснован на извјештајима релевантних европских и других међународних представника и организација за Босну и Херцеговину, а свој став заснива на процјени Комисије за реформу Града Мостара, изнесеној у Извјештају из децембра 2003. године. Сматрам да то није довољно да би се донио закључак да је 15 година од потписивања Дејтонског мировног споразума и седам година од наметања Статута Града Мостара ситуација у Мостару и даље таква да постоји разумно оправдање да организација Града Мостара остане на темељима који су утврђени наметнутим актима из 2003. године. Моје је мишљење да такав закључак не рефлектује стварност и развојне процесе, који су се десили у Граду Мостару од тренутка наметања оспораваних аката. За свој закључак, Уставни суд је требао да изврши једну дубљу анализу и једно интензивно испитивање у свјетлу садашњих услова, што нажалост није урађено.

Историјски контекст и послјератна догађања у Граду Мостару можда су имали оправдање за одређена ограничења изборних права у Градском вијећу Града Мостара у вријеме кад су наметнути оспоравани акти и можда и даље постоји оправдање за одређивање минимума гаранција за представљање у Градском вијећу Града Мостара сва три конститутивна народа и Осталих, без обзира на изборне резултате. Међутим, уз дужно поштовање према мишљењу већине судија, не видим нити један аргуменат у образложењу који би ме уверио да одредбе о горњем лимиту заступљености конститутивних народа у Градском вијећу Града Мостара и даље имају оправдање. Сматрам да те одредбе значајно одступају од демократских принципа који су гарантовани одговарајућим међународним документима, који се на основу Устава БиХ примјењују у Босни и Херцеговини и да су у супротности с чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине у вези с чланом 256) Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

4. Даље, сматрам да је оваква одлука Уставног суда у контрадикцији с одлуком већине судија у дијелу у ком су утврђене повреде осталих оспораваних одредби Изборног закона БиХ и Статута Града Мостара. Иако сам се сложила с одлуком већине судија, у дијелу у ком су утврђене повреде осталих оспораваних одредби, сматрам да ће одлука Уставног суда у овом дијелу бити тешко проведива и реално неће имати никакав практични значај, због остављања на правној снази одредби Изборног закона БиХ и Статута Града Мостара којим је прописан горњи лимит заступљености конститутивних народа у Градском вијећу Града Мостара.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ О ДЈЕЛИМИЧНОМ НЕСЛАГАЊУ СУДИЈЕ ЋЕМАНА

На основу члана 41. став 2. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 60/05, 64/08 и 51/09), издвајам мишљење-дјелимично неслагање с одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине о меритуму, у предмету број У 9/09 од 26. новембра 2010. године.

Прије свега желим да нагласим да сам сагласан с одлучењем и образложењем у ст. 8, 9. и 10. диспозитива одлуке (у идентификацији имати у виду стварни нумерисани редослијед).

Уставни суд је, наиме, одбијајуће одлучење из ст. 8. и 9. поред осталог, образложио закључујући у тачки 71. образложења "...да послјератна друштвена и политичка ситуација у којој се налази Босна и Херцеговина, а посебно Град Мостар, остаје таква да је и даље разумно да се приступи политичкој организацији Града Мостара на основима установљеним 2003. године. Примјењујући тест пропорционалности, Уставни суд закључује да оспорене мјере доводе до разлика у поступању према конститутивним народима у различитим градовима, али да потешкоће с којима се суочавају у Мостару, као што је то установила Комисија у свом извјештају из децембра 2003. године, и даље остају нарочито несавладиве. Мјере служе законитом циљу тако што постављају структуру подјеле власти за коју се разумно надати да ће постепено побољшати квалитет политичких процеса у граду. Оне су разумно повезане са законитим циљем. Њихов резултат може да буде такав да Градско вијеће може да буде успостављено на начин који тачно не одражава изражено мишљење бирачког тијела на изборима, а то је значајан недостатак у погледу демократског легитимитета система. У сваком случају, према оскудним информацијама које су тренутно доступне, не може да се каже да ће učinак вјероватно бити непропорционалан важности циља."

За разлику од већине, сматрам да из истих, горе наведених разлога, "политичка организација Града Мостара" још увијек не треба да се мијења. Уставни суд је имао основа да и за спорне одредбе Изборног закона БиХ као и Статута Града Мостара из ст. 1-5. диспозитива одлуке (у идентификацији имати у виду стварни нумерисани редослијед) утврди да нису у несладу, односно да су у складу с одговарајућим одредбама Устава БиХ у вези с одређеним одредбама Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Наиме, иако би, наравно, када промјене набоље и објективни показатељи то потврде било сасвим разумно, чак и обавезно, да се изврше одређене корекције у легислативи укључиво и локални ниво (можда чак и онако како то предлагач за оцјену уставности наводи), ја још увијек не видим да је реално дошло до промјена које би већ сада налагале било какву измјену спорних законских и статутарних одредби зато што, наводно, нису у складу с Уставом односно Међународним пактом о грађанским и политичким правима. Уставни суд је, наиме, у тачки 70 образлажући зашто не сматра да је обавезно да у конкретном предмету заузме идентичан приступ као што је то Европски суд у предмету Сејдић и Финци, закључио да "Уставни суд мора узети у обзир своје властито знање и разумијевање ситуације у Босни и Херцеговини. Будући да је много ближи и упућенији у друштвене и политичке услове живота у Босни и Херцеговини у данашњем времену него што је то случај с Европским судом, Уставни суд је у бољој позицији од Европског суда да процјени оправдање за поступање или правила која, ако нису оправдана, доводе до неуставне дискриминације."

Држим да је оваквим приступом испољен креативан приступ већине у Уставном суду, који и ја подржавам, у идентификацији конкретних услова и околности у Граду Мостару (раније и у вријеме одлучења) те интерпретацији уставног текста и међународних докумената из области људских права који су његов саставни дио. Овакав приступ, по моме мишљењу, истовремено кореспондира с праксом Европског суда и "друштвеним и политичким условима живота у Босни и Херцеговини у данашњем времену" које треба да се узму у обзир приликом доношења одлуке и у конкретном случају.

Иако "друштвени и политички услови живота у Босни и Херцеговини", па и Граду Мостару као такви нису примарно или уопште "правна категорија", они објективно (имајући у виду методологију разумијевања и тумачења права која су гарантована Европском конвенцијом од стране Европског суда) представљају подлогу за разумијевање стварног капацитета и домаћаја одредби Устава БиХ односно међународних споразума на које се подносилац захтјева позвао.

Дакле и у случају одбијајућег одлучења у тачкама 1-5, сходно мом мишљењу, не би могло да се каже да би у овоме тренутку učinак био непропорционалан важности циља који је уграђен у пакет прописа на државном, ентитетском и локалном нивоу којим је уређена политичка организација Града Мостара.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **АП 498/08** и др., рјешавајући апелацију **Момира Палеке и др.**, на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 16. став 4. тачка 5, члана 59. став 2. алинеја 2, члана 61. ст. 1. и 3. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 60/05, 64/08 и 51/09), у саставу:

- Миодраг Симовић, председник,
- Валерија Галић, потпредседница,
- Constance Grewe, потпредседница,
- Сеада Палаврић, потпредседница,
- Tudor Pantiru, судија,
- Мато Тадић, судија,
- David Feldman, судија и
- Мирсад Ђеман, судија,

на сједници одржаној 26. септембра 2010. године, донио је

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација Момира Палеке, Сање Палеке, Миљенка Рашића и Стане Рашић, која је поднесена због утврђивања повреде члана 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у вези са позитивном обавезом и члана II/3.а) Устава Босне и Херцеговине због неспровођења дјелотворне, потпуне и благовремене истраге због смрти њихове дјеце у поступку који је окончан Пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Кжк-06-000011 од 8. новембра 2007. године.

Одбацује се као недозвољена апелација Момира Палеке, Сање Палеке, Миљенка Рашића и Стане Рашић у дијелу који се односи на оспоравање уставности одредби Закона о кривичном поступку Републике Српске у вези са процесним правима оштећених у кривичном поступку, зато што је апелацију поднијело неовлашћено лице.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

Образложење

I - Увод

1. Момир Палека и Сања Палека (у даљем тексту: апеланти) из Сарајева, које заступа Златан Терзић, адвокат из Сарајева, поднијели су 14. фебруара 2008. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд), регистровану под бројем АП 498/08, против Пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву (у даљем тексту: Окружни суд) број 014-0-Кжк-06-000011 од 8. новембра 2007. године. Миљенко Рашић и Стана Рашић (у даљем тексту: апеланти) из Сарајева, које заступа Златан Терзић, адвокат из Сарајева, поднијели су 18. фебруара 2008. године апелацију Уставном суду, регистровану под бројем АП 517/08, против Пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Кжк-06-000011 од 8. новембра 2007. године.

II - Поступак пред Уставним судом

2. С обзиром на то да се апелације односе на исти чињенично-правни супстрат, односно да се односе на исту оспорену одлуку, Уставни суд је, у складу са чланом 31. став 1. Правила Уставног суда, донио одлуку о спајању предмета у којима ће водити један поступак и донијети једну одлуку број АП 498/08.

3. На основу члана 22. став 1. Правила Уставног суда, од Окружног суда, Окружног тужилаштва Источно Сарајево (у даљем тексту: Тужилаштво), Основног суда у Сокоцу (у даљем тексту: Основни суд) и Алмира Мурића, учесника у поступку (у даљем тексту: оптужени), затражено је 20. и 22. фебруара 2008. године да доставе одговоре на апелације.

4. Окружни суд је доставио одговор на апелације 29. фебруара 2008. године, Тужилаштво 14. марта 2008. године, Основни суд 14. марта, а оптужени 6. марта 2008. године.

5. Уставни суд је 22. септембра 2010. године затражио од Основног суда да достави на увид цјелокупни спис. Основни суд је доставио спис.

6. На основу члана 26. став 2. Правила Уставног суда, одговори на апелацију достављени су апелантима 19. марта 2008. године, односно 6. октобра 2008. године.

III - Чињенично стање

7. Чињенице предмета које произиласе из навода апеланата и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на следећи начин.

8. Дана 13. септембра 2003. године око 00,50 часова десила се саобраћајна несрећа у којој су смртно страдала дјеца апеланата, Ведран Палека и Дамир Рашић. У истој саобраћајној несрећи погинуло је још једно лице а једно је задобило тешке тјелесне повреде.

9. Основни суд је донио Пресуду број К-183/03 од 18. јула 2005. године. Наведеном пресудом оптужени је проглашен кривим да је ноћу око 00,50 часова на магистралном путу Соколац - Сарајево управљао теретним моторним возилом супротно одредбама члана 41. Закона о безбједности саобраћаја на путевима (ЗОБС), услед чега је наступила смрт три лица, а четврто је задобило тешке тјелесне повреде. Суд је закључио да је на тај начин оптужени починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 2. Кривичног закона (у даљем тексту: КЗ), па га је суд осудио на казну затвора у трајању од двије године и четири мјесеца.

10. У образложењу пресуде Основни суд је навео да је у току поступка спровео доказе оптужбе и то саслушањем вјештака саобраћајне струке Момчила Сладоје и Божа Нога, вјештака неуропсихијатра Зорице Лазаревић, апеланата (Момира Палеке и Миљенка Рашића, који су у поступку учествовали као оштећени), читањем љекарског налаза, увидом у записник Тужилаштва, увидом у скицу лица мјеста и фото-документацију и увидом у увјерење МУП-а Рожаје. Основни суд је спровео доказе одбране и то саслушањем вјештака Вука Богдановића из Института за саобраћај Нови Сад и Реље Митровића, затим увидом у налаз алкохола у крви за Дамира Рашића, саслушањем оптуженог као свједока и увидом у потврду АД "Романија путеви".

11. На основу спроведених доказа, Основни суд је донио првостепену пресуду. Основни суд је истакао да је на основу записника о увиђају Тужилаштва, налаза и мишљења вјештака Момчила Сладоје (који је изашао на лице мјеста саобраћајне незгоде) и његовог исказа датог на главном претресу, те увидом у фото-документацију и скицу лица мјеста утврдио да се незгода догодила у лијевој саобраћајној траци гледано у смјеру кретања теретног моторног возила којим је управљао оптужени. Основни суд је, узевши у обзир све утврђене чињенице, закључио да је оптужени, супротно одредби члана 41. ЗОБС-а, пропустио да се креће десном коловозном траком, прешао у лијеву саобраћајну траку, услед чега је предњим чеоним дијелом ударио у путничко возило. Основни суд је навео да је контакт остварен у лијевој саобраћајној траци. Основни суд је узео у обзир отежавајуће и олакшавајуће околности па је оптуженом изрекао казну затвора у трајању од двије године и четири мјесеца. Основни суд је оштећене са имовинско-правним захтјевом упутио на парницу а оптуженом наложио плаћање трошкова поступка.

12. Поводом жалбе оптуженог, Окружни суд је Рјешењем број Кж-99/05 од 6. априла 2006. године укинуо првостепену пресуду и одредио одржавање претреса пред Окружним судом.

13. У доказном поступку Окружни суд је на главним претресима поново спровео доказе изведене пред првостепеним судом. Након тога, Вијеће Окружног суда је на претресу од 29. новембра 2006. године одлучило да се на околности узрока предметне саобраћајне незгоде спроведе ново вјештачење посредством стручног тима установе верификоване за оваква вјештачења (вјештачење је повјерено Саобраћајно-техничком факултету Добој), па је Окружни суд, након обављеног вјештачења, на главном претресу непосредно саслушао представника експертног тима вјештака саобраћајне струке Цвијетина Лекића.

14. Окружни суд је прихватио налаз и мишљење Саобраћајног института у Добоју, из којег произилази да се пред удар и у моменту удара теретно возило налазило на својој десној половини коловоза у фази скретања улијево, ради избјегавања незгоде, те да је елементарни узрок незгоде кретање оштећеног, под утицајем алкохола, лијевом половином коловоза, а да при таквој ситуацији нису постојале техничке могућности да се предметна саобраћајна незгода избјегне и да је оптужени задржао теретно возило на својој коловозној траци, као и да нису постојале ни минималне техничке могућности избјегавања саобраћајне незгоде екстремним кочењем јер је у конкретном случају судар возила, на начин како се догодио, био неминован.

15. На основу свега изложеног, Окружни суд је закључио да оптужени није починио кривично дјело које му је оптужницом стављено на терет, па је на основу одреде члана 290. став 1. тачка в) ЗКП одлучио да га ослободи оптужбе.

IV - Апелација

а) Наводи из апелације

16. Апеланти наводе да су им повријеђени право на живот из члана II/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем

тексту: Европска конвенција) и право на забрану тортуре и нехуманог и понижавајућег поступања из члана II/3.б) Устава Босне и Херцеговине и члана 3. Европске конвенције. Апеланти се позивају на позитивну обавезу државе да сваком под својом јурисдикцијом заштити живот, као и да се омогући да околности смрти одређеног лица буду детаљно испитане и утврђене, те, у складу с тим, да се спроведе дјелотворна истрага. Даље, апеланти истичу да је таква позитивна обавеза наметнута државама, поготово у ситуацијама као што је ова, када су у питању лица која немају учешћа у поступку па не могу уживати заштиту из члана 6. Европске конвенције, али постоје гаранције о дјелотворности истраге из чл. 2. и 3. Европске конвенције.

17. Апеланти указују на то да је оспореном пресудом лице ослобођено за кривично дјело у којем је живот изгубило троје људи, а што је, према њиховом ставу, последица лошег вођења истраге. Апеланти указују на то да на мјесто несреће није изашао надлежни тужилац, већ су радње спроводили припадници Министарства унутрашњих послова. Даље, апеланти истичу да није сачињен фото-елaborат као ни да исправност возила није прегледао релевантни стручњак већ је то урадио вјештак саобраћајне струке. Апеланти истичу да је пропуштено да се под тужничевим надзором изврши очевид ширег лица мјеста ради проналажења свих евентуалних трагова, као и да од оптуженог није узет узорак крви и урина с циљем утврђивања да ли је имао алкохола у крви. Даље, апеланти истичу да суд није узео у обзир налаз судског вјештака који је једини био на мјесту несреће, за шта је добио налог тужиоца да изађе на лице мјеста али без било каквих детаљних упута о томе на које околности треба да се спроведе вјештачење и у вези са којим околностима да се да мишљење. Као јако битну ствар у вођењу истраге и утврђивању истине апеланти истичу чињеницу да Тужилаштво никада није саслушало нити предложило суду саслушање јединог свједока догађаја, који је и једини преживјели у путничком аутомобилу, а који је могао помоћи у расвјетљавању околности настанка саобраћајне незгоде.

18. Апеланти се жале и на то да је суд у току кривичног поступка пропустио да одлучи о имовинскоправном захтјеву, већ их је упутно на парницу са одлуком којом је утврђена кривица њиховог погинулог сина, због чега сматрају да им је повријеђено право из члана 13. у вези са правом из чл. 2. и 3. Европске конвенције. Сем тога, апеланти оспоравају квалитет ЗКП, односно истичу да им је као оштећенима ускраћено било каква могућност учествовања у поступку. Такође, измјенама Закона о кривичном поступку онемогућено је Тужилаштво или оштећеном да захтијевају да суд трећег степена преиспита ослобађајућу другостепену пресуду ако другостепени суд укине и преиначи првостепену осуђујућу пресуду. Апеланти предлажу да Уставни суд укине оспорену пресуду, утврди кршење наведених права, додијели им правичну сатисфакцију и утврди "квалитет" ЗКП у односу на улогу оштећеног у поступку немогућности жалбе против другостепене ослобађајуће пресуде.

б) Одговор на апелацију

19. Окружни суд је у свему остао при образложењу своје пресуде наводећи да нису прекршени чл. 2. и 3. Европске конвенције и члан 13. Европске конвенције.

20. Тужилаштво је у одговору на апелацију навело да је спровело поступак истраге у складу са законом, те да су начин и овлашћења за спровођење одређених радњи извршавани правилном примјеном одредби ЗКП. Чињенице које је Тужилаштво прибавило, према ставу Тужилаштва, како у погледу елемената кривичног дјела, тако и у погледу кривичне одговорности, представљале су довољно основане сумње за подношење оптужнице коју је надлежни суд потврдио. Тужилаштво је истакнуло да се апелација углавном базира на оцјени чињеничног стања Окружног суда. Даље, Тужилаштво истиче да није било повреде права на коју се апеланти позивају, те наводи да је све вријеме поступка заступало став оптужбе у складу са својом улогом из ЗКП.

21. Оптужени, прије свега, приговара да је апелацију поднијело неовлашћено лице. Даље, оптужени је оспорио наводе из апелације као неистините. Оптужени је навео да је апелација заправо упућена против тужиоца, а апеланти су у току поступка имали адвоката који их је заступао и могли су да сугеришу тужиоцу које доказе треба извести, те је предложио да се апелација одбаца као очигледно неоснована.

V - Релевантни прописи

22. Закон о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 50/03, 111/04, 115/04, 29/07, 68/07, 119/07, 55/09 и 80/09) у релевантном дијелу гласи:

Члан 14.

Принцип истине

Суд, тужилац и други органи који учествују у поступку дужни су истинито и потпуно утврдити, како чињенице које терете осумњиченог, односно оптуженог, тако и оне које им иду у корист.

Члан 15.

Слободна оцјена доказа

Право суда, тужиоца и других органа који учествују у кривичном поступку да оцјењују постојање или непостојање чињеница није везано ни ограничено посебним формалним доказним правилима.

Члан 217.

Спровођење истраге

У току спровођења истраге тужилац може предузети све истражне радње, укључујући испитивање осумњиченог и саслушање оштећеног и свједока, вршење увиђаја и реконструкције догађаја, предузимање посебних мјера које обезбјеђују сигурност свједока и информација и наређивање потребних вјештачења.

О предузетим истражним радњама саставља се записник у складу с овим законом.

Члан 218.

Надзор тужиоца над радом овлашћених службених особа

(1) Ако постоје основи сумње да је извршено кривично дјело за које је законом прописана казна затвора преко пет година, овлашћено службено лице је дужно одмах обавијестити тужиоца и под његовим надзором предузети потребне мјере да се пронађе извршилац кривичног дјела, да се спријечи скривање или бјекство осумњиченог или саучесника, да се открију и сачувају трагови кривичног дјела и предмети који могу послужити као докази и да се прикупе све информације које могу бити корисне у кривичном поступку.

(2) Ако постоје основи сумње да је извршено кривично дјело из става 1. овог члана, овлашћено службено лице дужно је у случају опасности од одлагања предузети неопходне радње ради извршења задатка из става 1. овог члана. Приликом предузимања ових радњи, овлашћена службена особа је дужна поступити по овом закону. О свему што је предузето, овлашћена службена особа дужна је одмах обавијестити тужиоца и доставити прикупљене предмете који могу послужити као доказ.

(3) Ако постоје основи сумње да је извршено кривично дјело за које је предвиђена казна затвора до пет година, овлашћена службена особа је дужна обавијестити тужиоца о свим расположивим информацијама и истражним радњама које је предузела најкасније три дана од дана сазнања о постојању основа сумње да је кривично дјело учињено.

(4) У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана тужилац ће донијети наредбу о спровођењу истраге ако то оцијени потребним.

23. Кривични закон Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 49/03, 108/04, 37/06 и 70/06) у релевантном дијелу гласи:

Члан 410.

(1) Учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме ако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот људи или имовину већег обима, па услед тога код другог напусти тешка тјелесна повреда или имовинска штета преко 3.000 КМ, казниће се затвором од шест мјесеци до пет година.

[...]

(3) Ако је услед дјела из става 1. или 2. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити за дјело из става 1. затвором од двије до дванаест година, а за дјело из става 2. затвором од једне до осам година.

VI - Допустивост

24. У складу са чланом VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

25. При испитивању допустивости апелације Уставни суд је пошао од одредби члана 16. став 4. тачка 5. Правила Уставног суда.

Члан 16. став 4. тачка 5. Правила Уставног суда гласи:

Апелација није допуштена и ако постоји неки од следећих случајева:

5. апелацију је поднијело неовлашћено лице.

26. Уставни суд примјећује да су апеланти оспорили одредбе ЗКП, односно квалитет ЗКП у вези са улогом оштећеног у кривичном поступку, као и законску немогућност тужиоца да након ослобађајуће другостепене пресуде има право на преиспитивање у још једном степену, што га ставља у неповољан положај у односу на оптуженог. Имајући у виду чињеницу да апеланти кроз апелациону надлежност оспоравају квалитет закона, те да су ова питања за апеланте постала спорна тек након другостепене пресуде којом је

оптужени ослобођен, Уставни суд закључује да апеланти нису лица која имају право да у конкретном случају покрену ова питања пред Уставним судом.

27. Имајући у виду одредбу члана 16. став 4. тачка 5. Правила Уставног суда, према којој ће се апелација одбацити као недозвољена уколико ју је поднијело неовлашћено лице, Уставни суд је одлучио да у односу на испитивање квалитета ЗКП одбаци апелацију.

28. Даље, Уставни суд подсјећа на то да, у складу са чланом 16. став 1. Правила Уставног суда, Уставни суд може разматрати апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

29. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је пресуда Окружног суда, против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорену пресуду апеланти су примили 22. и 24. децембра 2007. године, а апелације су поднесене 14. и 18. фебруара 2008. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 16. став 1. Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 16. ст. 2. и 4. Правила Уставног суда јер није очигледно (*prima facie*) неоснована, нити постоји неки други формални разлог због којег апелација није допуштена.

30. Имајући у виду одредбе члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 16. ст. 1, 2. и 4. Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допуштивости.

VII - Меритум

31. Апеланти наводе да су им повријеђена права из члана II/3.а) и б) Устава Босне и Херцеговине и чл. 2. и 3. Европске конвенције, као и право из члана 13. Европске конвенције у вези са чл. 2. и 3. Европске конвенције због недјелотворне истраге.

32. Члан II/3.а) Устава Босне и Херцеговине гласи:

3. Каталог права

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и слободе из става 2. овог члана, што укључује:

а) Право на живот.

Члан 2. Европске конвенције гласи:

Право на живот сваког човјека заштићено је законом. Нико неће намјерно бити лишен живота, сем извршењем смртне казне по пресуди суда којом је проглашен кривим за кривично дјело за које је ова казна прописана законом.

33. Апеланти се жале да је повријеђено право на живот услед пропуста да се спроведе квалитетна истрага и утврде релевантне чињенице с циљем да се открије узрок саобраћајне несреће у којој су њихова дјеца смртно страдала. Због овог пропуста, како наводе апеланти, Окружни суд је донио ослобађајућу пресуду и притом још утврдио да је син апеланата који је смртно страдао скривно саобраћајну несрећу.

34. Уставни суд подсјећа на то да члан 2. Европске конвенције, заједно са чланом 3. Европске конвенције, представља једну од основних вриједности демократских друштава, те да права из ових чланова никако не могу бити дерогирана. Према устаљеној судској пракси, "прва реченица члана 2. става 1. налаже држави не само да не узрокује смрт на намјеран или незаконит начин, него и да подузме мјере неопходне за заштиту живота особа у оквиру своје јурисдикције" (види Европски суд за људска права, И.Ц.Б. против Уједињеног Краљевства, пресуда од 9. јуна 1998. године, став 36). С циљем дјелотворног осигурања уживања права које гарантују чланови 2-4. Европске конвенције, судска пракса Европског суда за људска права је усагласила процедуралне захтјеве, а најчешћи је захтјев за спровођењем истраге као дијела шире обавезе успостављања дјелотворног судског система. Наметање обавезе има за циљ да омогући гоњење или покретање судских поступака који су наложени у случају кршења Европске конвенције. То, међутим, не значи да ова обавеза важи само за случајеве када се догађаји могу приписати државним властима, већ се примјењује и у случајевима када се сматра да повреда права из чл. 2. или 3. Европске конвенције потиче од појединца (види Европски суд за људска права, М.Ц. против Бугарске, пресуда од 4. децембра 2003. године, ст. 151). Циљ ове истраге је осигурање дјелотворне заштите према одредбама домаћег закона и "у оним случајевима у којима су у плетени државни органи, предвиђање њихове одговорности" за чињенице које су у њиховој надлежности (види Европски суд за људска права, *Mastromatteo* против Италије, пресуда од 24. октобра 2002. године, став 89; и *Nachova* и др. против Бугарске, пресуда од 26. фебруара 2004. године, став 110).

35. Истрага коју захтијевају чл. 2. и 3. Европске конвенције мора бити "дјелотворна", а то ће бити ако су испуњена три услова: (1) да су лица која су одговорна за истрагу и она која спроведе истрагу независна од оних која су укључена у догађаје, што подразумева "не само непостојање било какве хијерархијске или институционалне везе него и практичну независност" (*ibid.*, пресуда *Nachova* и др.); (2) да истрага буде "хитра, брза и свеобухватна", при чему Европски суд не оклијева да детаљно контролише мјере које су предузели истражитељи а из којих је "искључивањем лако закључити које радње треба реализовати према датим околностима" (*idem.*); и (3) истрага мора довести до идентификације и кажњавања одговорних лица, при чему Европски суд наглашава да се овдје ради о "обавези не резултата него средстава" (*idem.*). Дакле, власти морају предузети мјере које су им разумно приступачне како би били сакупљени докази убрајајући у то, према Европском суду за људска права, ако се ради о насилној смрти, узимање изјава очевидаца, извјештаје форензичара и, ако је потребно, аутопсију са прецизним описом повреда и што поузданијим узроком смрти (*idem.*). Овим основним условима пратим Европског суда је додала још један који се односи на јавност истраге, односно транспарентност. Европски суд је истакао да "мора постојати задовољавајући елемент јавне анализе истраге или њених резултата да би се осигурала одговорност у пракси и у теорији, очувало повјерење јавности у поштивање слова закона од стране власти и онемогућило стицање утиска о саучесништву или толерисању незаконитих дјела" (*idem.*).

36. Апеланти су у конкретном случају поднијели апелацију наводећи пропусте почињене у току истраге који су, према њиховом мишљењу, допринијели неутврђивању истине у вези са смрћу њихове дјеце. При томе, Уставни суд примјењује да је Тужилаштво, у вези са откривањем околности шта се десило, предузело одређене радње, али се поставља питање да ли су ове радње довољне и да ли је на примјерен начин урађено оно што је било од одлучујућег значаја у конкретном предмету.

37. Уставни суд подсјећа на праксу Европског суда у предмету *Railean* (види Европски суд, *Railean* против Молдавије, пресуда од 5. јануара 2010. године, апелација бр. 23401/04) у којој је поводом саобраћајне несреће у којој је страдао син подносиоца апелације Европски суд утврдио да истрага мора омогућити да се утврде чињенице и идентификују они који су одговорни како би се казнили. Европски суд је утврдио да у случајевима у којима је наступила смрт истрага подразумева чак већи значај имајући у виду чињеницу да је основна сврха такве истраге да обезбједи дјелотворну примјену закона којима се штити право на живот. Суштина ове обавезе је постизање свих процедура, не резултата. Европски суд је навео да због тога власти морају предузети разумне кораке који су им доступни како би обезбједили доказе у вези са несрећом укључујући, између осталог, свједочења очевидаца, форензичко вјештачење, аутопсију, како би се обезбједили потпуни извјештај о смрти и објективни медицински налаз укључујући узрок смрти. Било који недостатак који умањује могућност да се утврде чињенице разлога смрти или лица одговорног за смрт неког лица довешће до пропуста у овим стандардима.

38. Примјењујући наведени став на конкретни предмет, Уставни суд запажа да се у конкретном случају радило о саобраћајној незгоди која је резултирала смрћу три лица и тешким повређивањем четвртог лица. Апеланти су се жалили да се недјелотворност истраге огледа у чињеници да тужилац није лично изашао на лице мјеста и да није предузео радње, односно спровео доказе од кључног значаја за рјешавање конкретног предмета. Тужилаштво је у одговору на апелацију навело да је истрагу спровело у складу са законом.

39. Уставни суд, прије свега, примјењује да у ЗКП није наведено да је тужилац обавезан да буде лично присутан. Уставни суд примјењује да када постоји сумња да је почињено кривично дјело за које је прописана казна затвора преко пет година, тужилац одмах по сазнању за кривично дјело преузима надзор над лицима која учествују у истрази, а ради прикупљања доказа и спровођења дјелотворне истраге.

40. Даље, Уставни суд примјењује да су наводи апеланата да тужилац није на адекватан начин испунио своју законску обавезу јер није био присутан и није спровео многе доказе од кључног значаја у истрази супротни садржини Записника о увиђају број КТА-169/03 од 23. септембра 2003. године. Наиме, из записника о увиђају који је након саобраћајне несреће 13. септембра 2003. године сачинило Тужилаштво произилази да је тужилац, односно његов замјеник био присутан на увиђају непосредно након несреће. Из записника јасно произилази да су увиђају сем замјеника тужиоца Неђе Шутановића присуствовали стални судски вјештак саобраћајне струке Момчило Сладоје, инспектор кривичне делинквенције Драган Јамина, те увиђајци СП за безбједност саобраћаја Борислав Вукичевић и Предраг Станић, као и командир ПС за безбједност саобраћаја Вуко Чворо. Такође, у записнику је наведено да су лице мјеста несреће до доласка тужиоца обезбјеђивали припадници

ци ПС за безбједност саобраћаја. Из записника о увиђају произилази да је увиђај започет у 1,45 а да је завршио у 5,15 часова. Из записника произилази да су припадници полиције заједно са вјештаком обиљежили лице мјеста несреће, извршили потребна мјерења, направили фото-документацију и евидентирали трагове и оштећења на коловозу и на аутомобилу. Супротно наводима апеланата да није направљен налаз алкохола у крви оптуженога, из записника произилази да је тужилац дао наредбу да се оба возача тестирају, те је записнички констатовано да на основу спроведеног алкотеста у крви оптуженог није било алкохола. Такође, у записнику је наведено да је тужилац издао наредбу да се возила превезу до паркинга ради вјештачења исправности возила. На основу утврђеног, Уставни суд закључује да су наводи апеланата у овом дијелу неосновани.

41. Даље, Уставни суд примјеђује да су надлежна лица у конкретном предмету спровела све потребне радње на мјесту несреће (сачињен је записник, направљена фото-документација и извршена мјерења и означавање мјеста несреће, по налогу тужиоца изашао је вјештак на лице мјеста), те је на основу прикупљених доказа Тужилаштво сматрало да постоји довољно елемената за подношење оптужнице, а што је пред првостепеним судом чак резултирало утврђивањем кривице оптуженог. Међутим, супротно закључку првостепеног суда, другостепени суд је, оцјењујући исте доказе и имајући у виду надвјештачење, дошао до супротног закључка и ослободио оптуженог.

42. Што се тиче даљег тока поступка пред судовима, Уставни суд примјеђује да су у току поступка пред првостепеним судом спроведена четири вјештачења, два по приједлогу Тужилаштва и два по приједлогу одбране, а да је Окружни суд у сврху коначног одлучења ангажовао и спровео пето вјештачење, које је спровео Институт за саобраћај Добој, дакле установа специјализована за давање оваквих мишљења. Због чињенице да је Окружни суд наложио пето вјештачење, Уставни суд заправо сматра да је суд на веома озбиљан начин приступио рјешавању конкретне случаја, с циљем рјешавања свих спорних питања и правилног утврђивања релевантних чињеница. Даље, Уставни суд примјеђује да, супротно наводима апеланата да није узета изјава од јединог преживјелог свједока несреће, у спису постоји доказ да је отац повријеђеног младића (који је преживио несрећу) пред првостепеним судом изјавио да се његов син ничега не сјећа у вези са критичним догађајем, због чега је логично да га Тужилаштво (и суд) нису ни позвали у својству свједока. Сем тога, Уставни суд закључује да првостепени и другостепени суд немају супротна мишљења у вези са начином на који се несрећа догодила, али се одлуке судова разликују у процјени изведених доказа и утврђивању чињеница које су релевантне за одлучење.

43. Уставни суд, дакле, примјеђује да, супротно наводима апеланата, истрага суда није престала након истраге Тужилаштва у смислу откривања и утврђивања свих релевантних чињеница. Уставни суд примјеђује да је суд потврдио својим пресудама квалитет истраге коју је спровео тужилац али је утврдио да оптужени није крив. На основу свега утврђеног, Уставни суд закључује да се нити у једном сегменту поступка не може закључити да је било арбитражности и да тужилац није спровео дјелотворну, потпуну и благовремену истрагу или да је било арбитражности приликом оцјене истих доказа пред судом. На основу свега наведеног, Уставни суд закључује да су наводи апеланата и у овом дијелу неосновани.

44. Наиме, имајући у виду врло трагичне посљедице саобраћајне несреће, Уставни суд наглашава потребу да се у таквим случајевима треба ефикасно дјеловати одмах на прикупљању релевантних доказа, непосредно након несреће, јер се на лицу мјеста несреће налази највећи број доказа које треба прикупити ради рјешавања случаја. У супротном, свако одуговлачење или неефикасно дјеловање има за посљедицу губитак доказа. Међутим, Уставни суд не може закључити да у конкретном случају лица која су овлашћена за предузимање одређених радњи у истрази нису предузела све да се открије истина о предметној саобраћајној несрећи. Уставни суд примјеђује да су на лице мјеста непосредно послје несреће изашла надлежна лица, са стручним знањем и способностима као и законским овлашћењима да спроведу одређене истражне радње и не може да уочи било какву злоупотребу, било кога, да се не открију све релевантне чињенице. Сем тога, Уставни суд примјеђује да је Тужилаштво у врло кратком року од момента када се несрећа десила поднијело оптужницу (27. октобра 2003. године), а да је на основу спроведене истраге и прикупљених доказа првостепени суд осудио оптуженог.

45. Дакле, из околности цјелокупног случаја произилази да је поводом конкретне случаја вођена истрага и окончан поступак, те Уставни суд не може у спису предмета пронаћи доказе на које апеланти указују да је било пропуста у истрази који су довели до ослобађајуће пресуде или да су очигледно направљени такви пропусти који отварају питање гаранција које држава треба да пружи у сваком конкретном случају како би се детаљно истражили узро-

ци страдања три лица и повређивање четвртог. Уставни суд наглашава да позитивна обавеза из члана 2. Европске конвенције има за циљ спровођење дјелотворне, потпуне и благовремене истраге, али не гарантује исход поступка у смислу обавезног утврђивања кривице лица за које се сумња да је починило кривично дјело.

46. У складу с тим, Уставни суд сматра да нису прекршени члан II/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члан 2. Европске конвенције будући да Уставни суд не може у предузетим радњама пронаћи доказе да је постојао пропуст надлежног тужиоца или других лица у истрази који доводи у сумњу настојања да се прикупе сви релевантни докази, због чега се може рећи да је спроведена истрага била потпуна и дјелотворна у смислу члана 2. Европске конвенције.

Остали наводи

47. У вези са наводима апеланата о повреди члана II/3.б) Устава Босне и Херцеговине и члана 3. Европске конвенције, с обзиром на то да се апеланти у суштини жале на процедуралне аспекте због недјелотворне истраге због смрти њихове дјеце, имајући у виду закључак у вези са чланом II/3.а) Устава Босне и Херцеговине и чланом 2. Европске конвенције, Уставни суд неће посебно разматрати овај навод.

48. У вези са наводима апеланата да им је повријеђено право на дјелотворан правни лијек из члана 13. Европске конвенције, а у вези са чл. 2. и 3. Европске конвенције, због немогућности да активно учествују у поступку, због процесне позиције оштећених у ЗКП, Уставни суд подсећа на праксу Европског суда који је, испитујући овај навод према члану 13. Европске конвенције, утврдио да овај члан гарантује на домаћем нивоу правни лијек а с циљем поштовања права и слобода утврђених Европском конвенцијом. Члан 13. Европске конвенције захтијева пропис у домаћем законодавству који ће се бавити суштином "основаности захтјева" према Европској конвенцији и обезбиједити адекватну накнаду иако земље потписнице имају дискрецију у вези са начином на који ће ускладити њихове обавезе према Европској конвенцији у овој одредби. Правни лијек треба да буде "ефикасан" у праву, као и у пракси, поготово у смислу да његово извршење не смије бити неоправдано онемогућено чињењем или нечињењем власти. Међутим, члан 13. Европске конвенције једино је примјенљив на жалбене наводе којима се покреће питање о Европској конвенцији.

49. Имајући у виду радње које су предузете с циљем истраге критичног догађаја који се десило, Уставни суд је закључио да не може рећи да власти нису предузеле све с циљем сврсисходне истраге. Имајући у виду чињеницу да је дискреционо право државе како ће организовати свој систем, без обзира на процесну позицију апеланата као оштећених, као и на чињеницу да апеланти у складу са ЗКП не могу да учествују у поступку, нарочито у фази истраге, Уставни суд сматра да у конкретном случају није повријеђено право апеланата на дјелотворан правни лијек, према захтјеву из члана 13. Европске конвенције а у вези са испитивањем околности смрти дјеце апеланата.

VIII - Закључак

50. Уставни суд сматра да не постоји кршење члана II/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 2. Европске конвенције јер у предузетим радњама у истрази није нашао пропуст надлежног тужиоца да води и надзире истрагу у конкретном случају, те сматра да је спроведена истрага била потпуна и дјелотворна у смислу члана 2. Европске конвенције. Такође, Уставни суд сматра да не постоји кршење права апеланата на дјелотворан правни лијек из члана 13. Европске конвенције, а у вези са чланом 2. Европске конвенције, везано за истрагу око смрти њихове дјеце и правну позицију апеланата као оштећених коју су имали у току истраге.

51. На основу члана 16. став 4. тачка 5, члана 61. ст. 1. и 3. Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучно као у диспозитиву ове одлуке.

52. У смислу члана 41. Правила Уставног суда, анекс ове одлуке чини издвојено мишљење потпредседнице Валерије Галић супротно одлуци.

53. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Председник
Уставног суда БиХ,
Др Миодраг Симовић, с.р.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ ПОТПРЕДСЈЕДНИЦЕ ГАЛИЋ СУПРОТНО ОДЛУЦИ

На основу члана 41. Правила Уставног суда БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 60/05, 64/08 и 51/09), изузимамо своје мишљење супротно одлуци већине судија у овом предмету због следећих разлога:

За разлику од мишљења већине судија, моје је мишљење да је у овом предмету дошло до кршења процедуралних аспеката права из чл. II/3. а) и б) Устава БиХ и чл. 2. и 3. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, како због неадекватно спроведене истраге, тако и због пропуста Окружног суда у Источном Сарајеву да детаљно размотри све околности овог случаја приликом доношења одлуке, због сљедећих разлога:

1. У односу на дјелотворност истраге конкретног случаја, имајући у виду врло трагичне посљедице саобраћајне несреће (смртно страдала три млада лица и четврто тешко повријеђено), а полазећи од захтјева чл. 2. и 3. Европске конвенције, на које се позива и Уставни суд у образложењу одлуке, поставља се питање да ли је у конкретном случају надлежни тужилац предузео дјелотворну истрагу с обзиром на наводе апеланата да су током истраге учињени одређени пропусти који, према њиховом мишљењу, допринесе неутврђивању истине у вези са смрћу њихове дјеце.

Неспорно је да из околности цјелокупног случаја произилази да је поводом конкретног случаја вођена истрага и окончан поступак, али, према мом мишљењу, заиста се поставља питање да ли су детаљно истражени узроци страдања три млада лица и поврђивање четвртог и да ли је надлежни тужилац предузео све мјере, које је било за очекивати у ситуацији као што је ова, како би се обезбједили предуслови за ефикасан судски поступак. Моје је мишљење да у конкретном случају у фази истраге нису предузете одређене увиђајне радње, нити прикупљени релевантни докази који су од одлучујућег значаја у овом предмету, а посебно: није сачињен фото-елабораат камиона са приколицом и путничког возила из свих кутова у моменту заступања на лицу мјеста, а посебно евентуална оштећења на било којем дијелу возила; на лицу мјеста вјештак за техничку исправност није прегледао техничку исправност оба возила (према Записнику о увиђају, тужилац ову врсту вјештачења повјерава вјештаку саобраћајне струке); од возача камиона нису узети крв и урин на анализу ради евентуалног присуства алкохола у крви, тј. није извршен токсиколошки преглед узорка крви, односно неке друге супстанце у урину (према Записнику о увиђају, радник полиције је извршио само алкотестирање); није извршено вјештачење на умор возача камиона с обзиром на то да је возио десет сати до тренутка саобраћајне незгоде; није извршено адекватно судскомедицинско вјештачење на опијеност погинулог возача; тужилац на лицу мјеста није утврдио и фиксирао примарно мјесто контакта; није саслушан једини преживјели очевидца мјеста несреће (није саслушан ни у поновном поступку).

Овакви пропусти, према мом мишљењу, оправдано стварају сумњу код апеланата у начин прикупљања доказа с циљем ефикасног расвјетљавања догађаја, који се десио и у даљем току поступка. Овакви пропусти у истрази довели су до тога да је током поступка који је уследио спроведено пет вјештачења и то два по приједлогу Тужилаштва на околности настанка и узрока несреће, са опречним мишљењима за која се не може рећи да су на поуздан начин ријешила питање настанка несреће. Наведено говори у прилог чињеници да су постојали недостаци у истрази око утврђивања одлучних чињеница, чији су резултат и двије потпуно супротне судске одлуке.

2. У односу на пресуду Окружног суда, сматрам да је приликом доношења одлуке Окружни суд пропустио да детаљно размотри све околности овог случаја, посебно у свјетлу процедуралних аспеката чл. 2. и 3. Европске конвенције. Окружни суд одбацује налаз и мишљење вјештака саобраћајне струке, који је једини од свих осталих вјештака излазио на лице мјеста приликом обављања увиђаја саобраћајне незгоде и који је једини имао лични увид у стварну ситуацију саме саобраћајне незгоде, а прихвата налаз Саобраћајно-техничког факултета у Добоју од 15. марта 2007. године, којег је сам суд ангажовао, дакле, скоро четири године након несреће и након извршене реконструкције догађаја. Према мом мишљењу, давањем већег значаја Институту у односу на налаз који је урадио вјештак, који је једини изашао на лице мјеста и који је једини имао лични увид у стварну ситуацију, поставља се питање да ли се суду дозвољава тако слободно судијско увјерење при оцјени вјештачења која се битно разликују. Сматрам да нису увјерљиви докази који могу подржати налаз Института, поготово због тога што једини очевидца, како је већ наведено, није саслушан чак ни у поновљеном поступку. Сем тога, Окружни суд не поклања никакву пажњу чињеници да је возач камиона до тренутка несреће возио десет сати, као ни налазу вјештака неуропсихијатра који је свједочио на ту околност. Узимајући то у обзир, а полазећи од неспорно утврђене чињенице да се камион налазио на лијевој саобраћајној траци у правцу кретања, те чињенице да на лицу мјеста нису затечени никакви трагови форсираног кочења, сматрам

да остаје оправдана сумња да је возач камиона заспао и прешао на супротну страну.

На основу наведеног, сматрам да Окружни суд није дао адекватну временску ни просторну анализу ове саобраћајне незгоде, на основу које би се могло закључити о њеном току и кретању оба учесника. За мене је посебно неприхватљив закључак Окружног суда да је елементарни узрок незгоде алкохолизираност погинулог возача, на који начин се апелантима ствара даља психичка бол и наставља њихова патња као родитеља, због чега су изложени и понижавајућем поступању у супротности са чланом II/3.б) Устава БиХ и чланом 3. Европске конвенције. При томе, ситуација се у односу на апеланте додатно комплицира чињеницом да је њихов процесни положај као оштећених такав да у поступку пред судовима нису могли ништа учинити да обезбједи да се води ефикаснија истрага или да због тога затраже заштиту.

Због свега наведеног, за разлику од већинског мишљења судија Уставног суда БиХ, сматрам да у конкретном случају нису ван разумне сумње отклоњени и расвијетљени на задовољавајући начин узроци ове несреће и да је дошло до кршења процедуралних аспеката члана II/3. а) и б) Устава БиХ и чл. 2. и 3. Европске конвенције.

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине

На основу члана 25. став 1) тачка е), члана 42. став 2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и члана 122. став 2) Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), а по захтјеву привредног субјекта Centrotans Eurolines д.о.о., број: 01-02-26-018-7-П/10, од 5. новембра 2010. године, о одустајању од поступка против Министарства саобраћаја у Влади Кантона Сарајево, Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 30. новембра 2010. године, донио је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Обуставља се поступак против Министарства саобраћаја у Влади Кантона Сарајево, Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, покренут Закључком број: 01-02-26-018-8-П/10 од 4. новембра 2010. године; а на основу Захтјева о одустајању од поступка привредног субјекта Centrotans Eurolines д.о.о., број: 01-02-26-018-7-П/10 од 5. новембра 2010. године.

2. Овај закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине".

Образложење

Конкуренијски савјет је 6. јула 2010. године, у смислу члана 28. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон), запримио Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта Centrotans Eurolines д.о.о. Сарајево, Курта Шорка 14, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Центротранс или Подносилац захтјева), под бројем: 01-02-26-018-П/10, против Министарства саобраћаја у Влади Кантона Сарајево, Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Министарство саобраћаја), због утврђивања злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став (2), т. б) и ц) Закона.

Увидом у достављени Захтјев, Конкуренијски савјет је утврдио да исти није потпун, те је у складу са чланом 31. Закона затражио допуну Захтјева и у складу са чланом 2. тарифни број 106 став (1) тачка е) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренијским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06) обавијестио Подносиоца захтјева о обавези уплате административне таксе (акт број: 01-02-26-018-1-П/10 од 31. августа 2010. године).

Подносилац захтјева је у складу са захтјевом Конкуренијског савјета допуну Захтјев траженом документацијом (поднесак број: 01-02-26-018-2-П/10 од 10. септембра 2010. године).

Након комплетирања Захтјева Конкуренијски савјет, у смислу члана 28. став (3) Закона, Подносиоцу захтјева издио је Потврду о пријему уредног и комплетног захтјева, 7. октобра 2010. године број: 01-02-26-018-3-П/10.

На основу достављене документације Конкуренијски савјет је оцијенио да није могуће без спроведеног поступка утврдити постојање повреде Закона наведене у Захтјеву, те је 4. новембра 2010. године донио Закључак о покретању поступка, број: 01-02-26-018-8-П/10.

Подносилац захтјева је Захтјевом број: 01-02-26-018-7-П/10 од 5. новембра 2010. године одустао од поступка против Министарства саобраћаја у Влади Кантона Сарајево.

У складу са изложеним, а у смислу члана 122. став 2. Закона о управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог закључка.

Административна такса

У складу са чланом 2. тарифни број 108. тачка б) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурenciјским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06) подносилац захтјева је на овај закључак обавезан да плати адми-

нистративну таксу у износу од 500,00 КМ у корист буџета институција Босне и Херцеговине.

Поука о правном лијеку

Против овог закључка није допуштена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог закључка.

Број: 01-02-26-018-15-П/10
30. новембра 2010. године
Сарајево

Предсједник,
Др **Стјепо Прањих**, с.р.

САДРЖАЈ

МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

- 251 Правилник о техничко-технолошким условима за обављање дјелатности геолошких истраживања1

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

- 252 Листа вјештака, број: 08.040/704-8/112

РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

- Рјешење о допуни Рјешења о ступању на снагу катастра некретнина дијела подручја општине Добој, објављеног у "Службеном гласнику Републике Српске", број 10/9920

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- Правилник о измјенама Правилника о трговању хартијама од вриједности20

УСТАВНИ СУД БиХ

- Одлука о допустивости и меритуму, број: У 9/0920
Одлука о допустивости и меритуму, број: АП 498/0834

КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БиХ

- Закључак по Захтјеву за обустављање поступка привредног субјекта Centrottrans Eurolines д.о.о. Сарајево38

ОГЛАСНИ ДИО8 страна

Наручилац:
(назив, адреса, телефон)

Матични број _____

ПДВ обвезник ДА НЕ

ИБ (УИО) _____

Жиро рачун _____

Претплатнички број _____

e-mail адреса _____

Добављач:

**ЈУ СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Вељка Млађеновића бб, Бања Лука

Матични број 1854798

ЛИБ 4400929270005

ИБ (УИО) 400929270005

жиро рачуни: 551-001-00029639-61

562-099-00004292-34

567-162-10000010-81

571-010-00001043-39

НАРУЦБЕНИЦА број _____

Овим неопозиво наручујемо:

1. Штампано издање “Службеног гласника Републике Српске” за 2011. годину на језику:

а) српског народа _____ примјерака,

б) хрватског народа _____ примјерака,

в) бошњачког народа _____ примјерака.

Укупно: _____ примјерака.

Цијена годишње претплате износи 351,00 КМ са урачунатим ПДВ-ом и може се уплатити у двије рате.

У цијену су урачунати трошкови поштарине.

Све информације можете добити на телефон **051/456-339**.

2. Интернет издање “Службеног гласника Републике Српске” за 2011. годину _____ претплатничких лиценци, по цијени од _____ са урачунатим ПДВ-ом.

Цијена једне претплатничке лиценце на интернет издање је 290 КМ са урачунатим ПДВ-ом.

За купце који се претплате на: 3 - 5 претплатничких лиценци одобравамо попуст од 10%, а за 6 и више лиценци одобравамо попуст 30%.

За претплатнике на **штампано издање** “Службеног гласника Републике Српске” **цијена претплатничке лиценце за интернет издање** “Службеног гласника Републике Српске” **износи 150 КМ** (1 штампано издање, 1 лиценца).

У цијену је урачунат ПДВ.

Све информације можете добити на телефон **051/456-346** или путем e-maila slglasnik@blic.net.

Наруцбеницу доставити на адресу добављача.

У прилогу наруцбенице доставити копију ИБ (УИО) за купце који раније нису доставили ИБ (УИО), а за оне купце који нису ПДВ обвезници у рубрици - ПДВ обвезник - обавезно заокружити НЕ.

М.п. и потпис

У _____ 20__ године

.....